

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria-Vlada-Government

**RREGULLORE (QRK) NR. 18/2017 PËR LOKACIONET, KUSHTET PËR NDËRTIMIN DHE
MIRËMBAJTJEN E STREHIMOREVE, SI DHE NORMAT TEKNIKE PËR STREHIMORE DHE
ADAPTIM TË OBJEKTEVE PËR STREHIM¹**

**REGULATION (GRK) No. 18/2017 ON LOCATION, CONDITIONS FOR CONSTRUCTION AND
MAINTENANCE OF SHELTERS, AND TECHNICAL CONDITIONS FOR SHELTERS AND
ADAPTATION OF BUILDINGS FOR SHELTERING²**

**UREDJA (VRK) Br. 18/2017 O LOKACIJAMA, USLOVIMA IZGRADNJE I ODRŽAVANJA
SKLONIŠTA, KAO I TEHNIČKIM NORMATIVIMA ZA SKLONIŠTA I ADAPTACIJI OBJEKATA ZA
SKLONIŠTA³**

¹ Rregullore (QRK) nr. 18/2017 për lokacionet, kushtet për ndërtimin dhe mirëmbajtjen e strehimoreve, si dhe normat teknike për strehimore dhe adaptim të objekteve për strehim, eshte miratuar ne mbledhjen e 15 te Qeverise se Kosoves, me Vendimin Nr. 10/15, date 23.11.2017

² Regulation (GRK) no. 18/2017 on location, conditions for construction and maintenance of shelters, and technical conditions for shelters and adaptation of buildings for sheltering, was approved on the 15 meeting of the Government of Kosovo, with the decision no. 10/15, date 23.11.2017

³ Uredba (VRK) br. 18/2017 o lokacijama, uslovima izgradnje i održavanja skloništa, kao i tehničkim normativima za skloništa i adaptaciji objekata za skloništa, usvojen je na 15 sednicu Vladu Kosova, sa odlukom br. 10/15, datum 23.11.2017

Qeveria e Republikës së Kosovës,	Government of the Republic of Kosovo,	Vlada Republike Kosova,
Në mbështetje të Nenit 93 (4) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, në pajtim me Nenin 66 paragrafi 5 dhe 6të Ligjit Nr. 04/L-027 për Mbrojtje nga Fatkeqësitetë Natyrore dhe Fatkeqësitetë Tjera (Gazeta Zyrtare Nr. 19/28), si dhe në Nenin 19 (6.2) të Rregullores Nr. 09/2011 të Punës së Qeverisë (Gazeta Zyrtare nr. 15, 12.09.2011),	Pursuant to Article 93 (4) of the Constitution of the Republic of Kosovo, Article 66, paragraphs 5 and 6 of the Law No. 04/L-027 for Protection Against Natural and Other Disasters (Official Gazette No. 19/28), and Article 19 (6.2) of Regulation No. 09/2011 of Rules and Procedures of the Government of the Republic of Kosovo (Official Gazette No. 15, dated 12.09.2011).	Na osnovu Člana 93. (4) Ustava Republike Kosova, u skladu sa sa članom 66. stav 5 i 6 Zakona Br. 04/L-027 o zaštiti od prirodnih i drugih nepogoda (Službeni list Br. 19/28), kao i članom 19. (6.2) Pravilnika Br. 09/2011 o radu vlade (Službeni list br. 15, 12.09.2011),
Miraton:	Approves:	Usvaja:
RREGULLORE (QRK) NR. 18/2017 PËR LOKACIONET, KUSHTET PËR NDËRTIMIN DHE MIRËMBAJTJEN E STREHIMOREVE, SI DHE NORMAT TEKNIKE PËR STREHIMORE DHE ADAPTIM TË OBJEKTEVE PËR STREHIM	REGULATION (GRK) NO. 18/2017 ON LOCATION, CONDITIONS FOR CONSTRUCTION AND MAINTENANCE OF SHELTERS, AND TECHNICAL CONDITIONS FOR SHELTERS AND ADAPTATION OF BUILDINGS FOR SHELTERING	UREDBA (VRK) BR. 18/2017 O LOKACIJAMA, USLOVIMA IZGRADNJE I ODRŽAVANJA SKLONIŠTA, KAO I TEHNIČKIM NORMATIVIMA ZA SKLONIŠTA I ADAPTACIJI OBJEKATA ZA SKLONIŠTA
I. DISPOZITAT E PËRGJITHSHME	I. GENERAL PROVISIONS	I. OPŠTE ODREDBE
Neni 1 Qëllimi	Article 1 Purpose	Član 1 Cilj
Me këtë rregullore përcaktohen lokacionet, kushtet për mënyrën e ndërtimit të strehimoreve dhe normat	This Regulation defines the locations, conditions for construction of shelters and technical norms for checking shelters	Ovom uredbom se utvrđuju lokacije, uslovi o načinu izgradnje skloništa i tehnički normativi za kontrolu

<p>teknike për kontrollin e rregullsisë së strehimoreve, si dhe normat teknike për ndërtimin dhe adaptimin e strehimoreve në territorin e Republikës së Kosovës.</p>	<p>acceptability, as well as technical norms for construction and adaptation of shelters in the territory of the Republic of Kosovo.</p>	<p>ispravnosti skloništa, kao i tehnički normativi za izgradnju i adaptaciju skloništa na teritoriji Republike Kosova.</p>
<p>Neni 2 Fushëveprimi</p> <p>Dispozitat e kësaj rregulloreje janë të detyrueshme për të gjithë personat fizik dhe juridik që merren me fushën e mbrojtjes dhe shpëtimit nga fatkeqësitë natyrore dhe fatkeqësitë tjera.</p>	<p>Article 2 Scope</p> <p>The provision of this Regulation are binding to all natural and legal persons involved in the protection and rescue from natural and other disasters.</p>	<p>Član 2 Delokrug</p> <p>Odredbe ove uredbe su obavezujuće za sva fizička i pravna lica koja su uključena u oblast zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nepogoda.</p>
<p>Neni 3 Përkufizimet</p> <p>1. Shkurtesat e përdorura në këtë rregullore kanë kuptimin si në vijim:</p> <p>1.1. MPB – Ministria e Punëve të Brendshme.</p> <p>1.2. AME – Agjencia e Menaxhimit Emergjent.</p> <p>1.3. SMSHN – strukturat për mbrojtje, shpëtim dhe ndihmë.</p> <p>2. Shprehjet, termat dhe shkurtesat tjera të përdorur në këtë rregullore kanë kuptimin ashtu siç përcaktohet në Ligjin Nr. 04/L-027 për Mbrotje nga</p>	<p>Article 3 Definitions</p> <p>1. The acronyms used in this Regulation shall have the following meaning:</p> <p>1.1. MIA – Ministry of Internal Affairs.</p> <p>1.2. EMA – Emergency Management Agency.</p> <p>1.3. SPRA – Structures for Protection, Rescue and Aid</p> <p>2. Expressions, terms and abbreviations used in this Regulation shall have the meaning as defined in the Law No. 04/L-027 for Protection from Natural and</p>	<p>Član 3 Definicije</p> <p>1. Upotrebljene skraćenice u ovoj uredbi imaju sledeća značenja:</p> <p>1.1. MUP – Ministarstvo unutrašnjih poslova.</p> <p>1.2. AMU – Agencija emergentnog upravljanja.</p> <p>1.3. SZSP – strukture za zaštitu, spašavanje i pomoć.</p> <p>2. Ostali izrazi, pojmovi i skraćenice koje su upotrebljene u ovoj uredbi imaju značenje kao što je definisano Zakonom Br. 04/L-027 o zaštiti od prirodnih i</p>

Fatkeqësitë Natyrore dhe Fatkeqësitë Tjera si dhe me legjislacionin përkatës në fuqi.	Other Disasters and in other relevant applicable legislation.	drugih nepogoda i u relevantnom zakonodavstvu na snazi.
<p>Neni 4 Strehimorja</p> <p>1. Strehimorja është objekt dy-qëllimesh ose objekt i veçantë që përdoret për mbrojtjen e njerëzve dhe të mirave materiale nga mbi-shtypja nga ajri, përdorimi i mjeteve kimike, biologjike dhe radiologjike, përkatësisht paraqitjes së rrezikut nga këto mjete, si dhe për strehimin e qytetarëve në raste të fatkeqësive natyrore dhe fatkeqësive tjera.</p> <p>2. Strehimoret nga paragrafi 1 i këtij neni ndërtohen si strehimore të mbrojtjes elementare dhe strehimore të mbrojtjes plotësuese.</p>	<p>Article 4 Shelter</p> <p>1. A shelter is a dual-purpose building or a special building used to protect people and goods against air overpressure, use of chemical, biological and radiological substances, namely the risk arising from such tools, and to shelter citizens in case of natural and other disasters.</p> <p>2. Shelters from paragraph 1 of this Article shall be constructed as basic and supplementary protection shelters.</p>	<p>Član 4 Sklonište</p> <p>1. Sklonište je dvonamenski objekat ili poseban objekat koji se koristi za zaštitu ljudi i materijalnih dobara od vazdušnog natpritska, upotrebe hemijskih, bioloških i radioaktivnih sredstava, odnosno nastanku opasnosti od tih sredstava, kao i za smeštaj građana u slučaju prirodnih i drugih nepogoda.</p> <p>2. Skloništa iz stava 1. ovog člana grade se kao skloništa osnovne zaštite i skloništa dopunske zaštite.</p>
<p>Neni 5</p> <p>1. Strehimoret ndërtohen në kuadër të objekteve apo si objekte të veçanta.</p> <p>2. Si objekt apo hapësirë për përdorim dy-qëllimësh konsiderohet objekti ndërtimor, përkatësisht pjesa e objektit ndërtimor e cila në kohë paqe mund të përdoret për qëllime të caktuara</p>	<p>Article 5</p> <p>1. Shelters shall be constructed inside existing buildings or as special buildings.</p> <p>2. A dual-purpose building or facility is considered the building or a part of a building, which in time of peace may be used for certain economic, or other purposes, while in events of risk or</p>	<p>Član 5</p> <p>1. Skloništa se grade u sklopu objekata ili kao posebni objekti.</p> <p>2. Kao dvonamenski objekat ili prostorija smatra se građevinski objekat, odnosno deo građevinskog objekta koji se u vreme mira može koristiti za određene privredne ili druge namene, a u slučaju</p>

<p>ekonomike apo qëllime tjera, ndërsa në rast rreziku, përkatësisht gjendjes së jashtëzakonshme për strehimin e njerëzve dhe të mirave materiale.</p> <p>3. Organizimi i hapësirave dhe pajisjeve të strehimoreve për qëllime tjera duhet t'i përshtatet zgjidhjes së shpejtë - elemente montuese dhe çmontuese të përshtatura për manovrim të lehtë, në mënyrë që në rast rreziku brenda 24 orëve, strehimorja t'i kthehet funksionit të saj të mbrojtjes së njerëzve dhe të mirave materiale.</p>	<p>emergency situations as a shelter for people and goods.</p> <p>3. The organization of shelter facilities and equipment for other purposes should be tailored to a quick solution - assembly and disassembly elements adapted for easy manoeuvring, so that in case of danger within 24 hours the shelter returns to its protection function for people and material goods.</p>	<p>opasnosti, odnosno vanrednog stanja za smeštaj ljudi i materijalnih dobara.</p> <p>3. Organizovanje prostora i opreme skloništa za druge namene moraju biti prilagođene brzim rešenjima – prilagođeni montažno i demontažni elementi za jednostavnu manipulaciju, tako da se u slučaju opasnosti u roku od 24 sata, sklonište vraća njenoj funkciji zaštite ljudi i materijalnih dobara.</p>
<p>II. PLANIFIKIMI DHE NDËRTIMI I STREHIMOREVE</p> <p>Neni 6</p>	<p>II. PLANNING AND CONSTRUCTION OF SHELTERS</p> <p>Article 6</p>	<p>II. PLANIRANJE I IZGRADNJA SKLONIŠTA</p> <p>Član 6</p>

harmonizuara me nivelin e dokumentacionit të planifikimit hapësinor.	the level of spatial planning documentation.	planiranja.
3. Plani zhvillimor komunal përcakton vendosjen e strehimoreve në territorin e komunës, së bashku me makro-lokacionin, llojin dhe kapacitetin e këtyre objekteve, me treguesit që janë në pajtim me nivelin e planit hapësinor.	3. The municipal development plan shall determine the location of shelters in the territory of the municipality, together with the macro location, the type and capacity of these facilities, with indicators that are consistent with the spatial plan level.	3. Prostorni plan opštine utvrđuje uspostavljanje skloništa na teritoriji opštine, zajedno sa makro-lokacijom, vrstom i kapacitetom ovih objekata, sa pokazateljima koji su u skladu sa nivoom prostornog plana.
4. Harta zonale komunale në bazë të dhënave të marra nga planet rregulluese të hollësishme të sipërfaqes më të gjerë, përpunon më hollësisht, krahas të dhënave të mësipërme edhe zonat e gravitetit, rezistencës, etj.	4. The municipal zoning map, based on the data obtained from detailed broader area planes, elaborates in more detail, in addition to the above data, the areas of gravity, resistance, etc.	4. Opštinski urbanistički plan na osnovu preuzetih podataka iz detalnjih regulacionih planova šireg područja, detaljno obrađuje, pored gore navedenih podataka i zone gravitacije, otpornosti, itd.
5. Plani rregullues, nëse përfshinë lokalitetet me objekte në të cilat duhet të ndërtohen strehimoret i përpunon hollësisht të dhënat nga paragrafi 2 i këtij nenit dhe në veçanti: vendndodhjen me parcelën përkatëse, dimensionet e objektit me kufijtë ndërtimor dhe rregullues, shënjimin e qartë të qasjeve, lidhshmërinë infrastrukturore dhe të dhënat tjera themelore për objektin.	5. The Regulatory Plan shall, if it includes locations with facilities in which shelters are to be built, elaborate in detail the information referred to in paragraph 2 of this Article and in particular: the location with the respective parcel, the dimensions of the building with the construction and regulatory boundaries, clear marking of access routes, infrastructure connectivity and other basic data for the facility.	5. Regulacioni plan ukoliko obuhvata lokacije u kojima treba da se grade skloništa detaljno obrađuje podatke iz stava 2. ovog člana, a naročito: lokaciju sa odgovarajućom parcelom, dimenzije objekta sa građevinskim i regulacionim linijama, jasno naznačene prilaze, infrastrukturnu povezanost i druge osnovne podatke o objektu.
6. Projekti urbanistik në kuadër të zgjidhjeve ideore të gjitha objekteve e	6. The urban design in the framework of conceptual solutions of all facilities	6. Urbanistički projekat u okviru idejnih rešenja svih objekata obrađuje i idejni

<p>përpunon edhe projektin ideor të strehimoreve - nëse janë të përfshira me projekt - dhe në pajtim me kushtet e paraqitura në planin e zonës së gjerë.</p>	<p>elaborates the conceptual design of shelters - if included within the project - and in accordance with the conditions presented in the wider area plan.</p>	<p>projekat skloništa – ukoliko je projektom obuhvaćena – i u skladu sa uslovima predstavljenim u planu šireg područja.</p>
<p>7. Pëlqimin për planet dhe dokumentet nga paragrafët 1 deri në 6 të këtij neni që kanë të bëjnë me strehimoret i jep drejtoria komunale përkatëse që mbulon fushën e mbrojtje dhe shpëtimit në bashkëpunim me organin kompetent komunal përgjegjëse për planifikim hapësinor, në konsultim paraprak me Agjencinë e Menaxhimit Emergjent.</p>	<p>7. The consent for plans and documents referred in paragraphs 1 to 6 of this article, relating to shelters, shall be provided by relevant municipal department covering the protection and rescue area in cooperation with the competent municipal body responsible for spatial planning, after prior consultation with the Emergency Management Agency.</p>	<p>7. Saglasnost za planove i dokumenata iz stavova 1 do 6 ovog člana koji se odnose na skloništa daje relevantna opštinska direkcija koja pokriva oblast zaštite i spašavanja u saradnji sa nadležnim opštinskim organom koji je odgovoran za prostorno planiranje, uz prethodne konsultacije sa Agencijom za emergentno upravljanje.</p>
<p>Neni 7 Infrastruktura publike e përshtatshme për strehim</p>	<p>Article 7 Public infrastructure suitable for sheltering</p>	<p>Član 7 Javna infrastruktura pogodna za sklonište</p>
<p>1. Për strehimore publike mund të përdoren objektet e përshtatshme nëntokësore publike dhe komunale që janë të përshtatshme për këtë qëllim.</p> <p>2. Objekte nëntokësore komunale konsiderohen: nënkalimet, parkingjet dhe garazhet publike nëntokësore, tunelet, pjesët nëntokësore të stacioneve hekurudhore dhe stacioneve të trafikut urban publik dhe objektet tjera të përshtatshme komunale.</p> <p>Neni 8</p>	<p>1. Appropriate public and municipal underground facilities suitable for this purpose may be used for public shelters.</p> <p>2. Municipal underground facilities include: underpasses, underground parking and underground garages, tunnels, underground railway stations and public urban traffic stations and other appropriate municipal facilities.</p> <p>Article 8</p>	<p>1. Za javno sklonište mogu se koristiti pogodni podzemni javni i komunalni objekti koji su prilagođeni za tu namenu.</p> <p>2. Podzemnim komunalnim objektima smatraju se: podzemni prolazi, javni podzemni parkinzi i garaže, tuneli, podzemni delovi železničkih stanica i stanica javnog saobraćajnog prevoza i drugi pogodni komunalni objekti.</p> <p>Član 8</p>

Obligimet e investitorit	Obligations of the investor	Obaveze investitora
<p>1. Gjatë ndërtimit të objekteve nga neni 7 i kësaj rregulloreje investitor i është i obliguar që t'i përshtat ato edhe për nevoja të strehimit të njerëzve dhe të mirave materiale.</p> <p>2. Për objektet nga neni 7 i kësaj rregulloreje, kushtet ndërtimore në planin zbatues i përcaktojnë organet komunale përgjegjëse për planifikim hapësinor, me mendimin paraprak të drejtorisë komunale për mbrojtje dhe shpëtim.</p> <p>Neni 9 Dokumentacioni ndërtimor</p> <p>1. Dokumentacioni ndërtimor duhet të punohet sipas mënyrës së përcaktuar në dispozitat e Ligjit Nr. 04/L-110 për Ndërtim në fuqi.</p> <p>2. Strehimoret ndërtohen mbi bazën e dokumentacionit për zbatimin e projektit.</p> <p>Neni 10 Shqyrtimi dhe verifikimi i projektit</p> <p>1. Kryerjen e aktiviteteve profesionale të lidhura me shqyrtimin dhe verifikimin e</p>	<p>1. During the construction of facilities from Article 7 of this Regulation, the investor is obliged to adapt them for needs of sheltering people and material goods.</p> <p>2. Regarding facilities from Article 7 of this Regulation, the construction conditions in implementation plans are determined by municipal bodies responsible for spatial planning, with prior opinion of the municipal directorate for protection and rescue.</p> <p>Article 9 Construction documentation</p> <p>1. The construction documentation should be developed as stipulated in the provisions of the applicable Law no. 04/L-110 on Construction.</p> <p>2. Shelters shall be built on based on project implementation documentation.</p> <p>Article 10 Project review and verification</p> <p>1. The municipality may delegate activities related to the inspection and</p>	<p>1. Prilikom izgradnje objekata iz člana 7. ove uredbe, investitor je u obavezi da te objekte prilagođava i za potrebe sklanjanja ljudi i materijalnih dobara.</p> <p>2. Za objekte iz člana 7 ove uredbe građevinske uslove u planu za sprovodenje utvrđuju opštinski nadležni organi koji su odgovorni za prostorno planiranje, uz prethodno mišljenje opštinske direkcije za zaštitu i spašavanje.</p> <p>Član 9 Gradevinska dokumentacija</p> <p>1. Građevinska dokumentacija mora biti urađena na način koji je utvrđen odredbama zakona br. 04/L-110 o izgradnji na snazi.</p> <p>2. Skloništa se grade na osnovu dokumentacije za realizaciju projekta.</p> <p>Član 10 Revizija i provera projekta</p> <p>1. Obavljanje stručnih aktivnosti u vezi sa revizijom i proverom projekta</p>

<p>projektit të strehimores,komuna mund ta delegoj tek organit profesional më i lartë në qoftë se nuk ka organ profesional të kualifikuar për kryerjen e këtyre punëve.</p>	<p>verification of shelter projects to a higher professional body if there is no qualified body for performing these works.</p>	<p>skloništa, opština može da prenese višem stručnom organu ukoliko nema stručnog organa koji je kvalifikovan da obavlja ove poslove.</p>
<p>2. Shpenzimet për shqyrtimin e dokumentacionit projektues-teknik i bartë investitorit.</p>	<p>2. Expenses for examination of the project design-technical documentation shall be borne by the investor.</p>	<p>2. Troškove revizije projektno-tehničke dokumentacije snosi investitor.</p>
<p>Neni 11 Vendimi për përshtatjen e hapësirave për strehim</p>	<p>Article 11 Decision on adaptation of spaces for shelter</p>	<p>Član 11 Odluka o prilagođavanju prostorija za sklanjanje</p>
<p>1. Në pjesën e ndërtuar të zonës së ngushtë të urbanizuar mund të bëhet adaptimi i hapësirave të përshtatshme për strehimore të mbrojtjes plotësuese.</p> <p>2. Vendimin për adaptimin e hapësirave të përshtatshme nga paragrafi 1 i këtij nenit për strehim, me propozim të drejtorisë komunale përkatëse që mbulon fushën e mbrojtjes dhe shpëtimit dhe organit përkatës për planifikim hapësinor dhe urbanistik e nxjerr kuvendi komunal.</p>	<p>1. In the constructed part of the narrow urbanized area, adaptation of suitable spaces for supplementary shelters may be done.</p> <p>2. The decision on adaptation of the appropriate spaces from paragraph 1 of this Article on sheltering is issued by the Municipal Assembly, following the proposal by the respective municipal department covering the area of protection and rescue and the respective body for spatial and urban planning.</p>	<p>1. Na izgrađenom delu užeg urbanog područja može se vršiti adaptacija pogodnih prostorija za skloništa dopunske zaštite.</p> <p>2. Odluku o adaptaciji pogodnih prostorija iz stava 1. ovog člana za sklanjanje, na predlog relevantne opštinske direkcije koja pokriva oblast zaštite i spašavanja i relevantnog organa za prostorno planiranje, donosi skupština opštine.</p>
<p>Neni 12 Niveli mbrojtës i strehimoreve</p>	<p>Article 12 Protection level of shelters</p>	<p>Član 12 Zaštitni nivo skloništa</p>
<p>1. Strehimoret e mbrojtjes elementare ndërtohen si objekte të pavarura ose si pjesë e objekteve ndërtimore.</p>	<p>1. Basic protection shelters shall be constructed as independent buildings or inside of other buildings.</p>	<p>1. Skloništa osnovne zaštite grade se kao samostalni objekti ili kao delovi građevinskih objekata.</p>

<p>2. Niveli mbrojtës i strehimores sigurohet me respektimin e parametrave në vijim:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1. veçoria e mbrojtjes; 2.2. madhësia – kapaciteti/numri i personave që strehohen në strehimore dhe 2.3. koha e mundshme e strehimit të pandërprerë. <p>Neni 13 Veçoritë mbrojtëse</p> <p>1. Veçoritë mbrojtëse të strehimores përcaktohen me qëndrueshmërinë e saj ndaj efekteve që ushtrohen mbi te, pa u dëmtuar funksioni i saj nga:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. efekti mekanik – madhësia e mbi-shtypjes së valës goditëse ajrore - në vijim të tekstit: mbi-shtypja) dhe pesha e materialit të rrënuar; 1.2. efekti radioaktiv – me forcën dhe intensitetin e rezatimit radioaktiv; 1.3. efekti termik – me intensitetin dhe sasinë termike dhe 1.4. efekti kimik dhe biologjik – me 	<p>2. The protection level of a shelter is ensured by complying with the following parameters:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1 protective features; 2.2 size – capacity/number of persons accommodated in the shelter and 2.3 possible period of uninterrupted sheltering. <p>Article 13 Protective features</p> <p>1. The protective features of a shelter is determined by its resistance to effects exerted on it in a manner that does not damage the following effects:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. mechanical effect – size of overpressure of a striking air wave - hereinafter: overpressure) and the weight of rubble; 1.2. radioactive effect – through radioactive radiation force and intensity; 1.3. thermal effect – through thermal intensity and quantity, and 1.4. chemical and biological effect - 	<p>2. Zaštitni nivo skloništa obezbeđuje se poštovanjem sledećih parametara:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1. zaštitna osobina; 2.2. veličina – kapacitet/broj lica koji borave u skloništu i 2.3. vreme mogućeg neprekidnog boravka. <p>Član 13 Zaštitne osobine</p> <p>1. Zaštitne osobine skloništa utvrđuju se njenim otpornošću na dejstva koja skloništa izdrže, bez oštećenja njene funkcije od:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. mehaničkog dejstva – veličina natpritisaka vazdušnog udarnog talasa – (u daljem tekstu nadpritisak) i težina srušenog materijala; 1.2. radioaktivnog dejstva – sa jačinom i intenzitetom radioaktivnog zračenja; 1.3. toplotnog dejstva – sa intenzitetom i količinom toplote; i 1.4. hemijskog i biološkog dejstva – sa
---	--	--

<p>përqendrimin e materieve toksike në mjedisin e jashtëm.</p>	<p>through concentration of toxic substances in the external environment.</p>	<p>koncentracijom otrovnih materija u spoljašnjem okruženju.</p>
<p>2. Veçoritë mbrojtëse të strehimoreve shprehen me madhësinë e mbi-shtypjes duke i marr parasysh edhe veçoritë mbrojtëse në aspektin e efekteve nga paragrafi 1 i këtij neni (në tekstin në vijim: perimetri i mbrojtjes).</p>	<p>2. The protective features of shelters are expressed by size of the overpressure taking into account the protective features in terms of effects from paragraph 1 of this Article (hereinafter: protection perimeter).</p>	<p>2. Zaštitne osobine skloništa izražavaju se veličinom natpritska uzimajući u obzir i zaštitne osobine u pogledu dejstava iz stava 1. ovog člana (u daljem tekstu: obim zaštite).</p>
<p>Neni 14 Perimetri mbrojtës</p>	<p>Article 14 Protective perimeter</p>	<p>Član 14 Obim zaštite</p>
<p>1. Strehimoret dallohen për nga perimetri i mbrojtjes, të cilën e përcaktojnë veçoritë e saj mbrojtëse, si në vijim:</p>	<p>1. Shelters are distinguished by the protection perimeter, which is defined by its protective features, as follows:</p>	<p>1. Skloništa se razlikuju po obimu zaštite, koji utvrđuje njihove zaštitne osobine, kao u nastavku:</p>
<p>1.1. strehimorja e mbrojtjes plotësuese duhet të ketë:</p>	<p>1.1. A supplementary protection shelter shall have:</p>	<p>1.1.1. sklonište dopunske zaštite mora imati:</p>
<p>1.1.1. perimetër të mbrojtjes të mbi-shtypjes prej 50 kPa dhe</p>	<p>1.1.1. protection perimeter for overpressure of 50 kPa; and</p>	<p>1.1.1. obim zaštite do 50 kPa natpritska; i</p>
<p>1.1.2. rregullimin funksional të hapësirës në pajtim me këtë rregullore të pajisur për strehim 24 orësh të pandërprerë, për së paku 50 persona.</p>	<p>1.1.2. functional arrangement of space in accordance with this Regulation, equipped for 24 hours' uninterrupted accommodation for at least 50 people.</p>	<p>1.1.2. funkcionalno uređenje prostorije u skladu sa ovom uredbom opremljene za 24-satni neprekidni boravak, za najmanje 50 ljudi.</p>
<p>1.2. Strehimorja e mbrojtjes elementare duhet të ketë:</p>	<p>1.2. A basic protection shelter shall have:</p>	<p>1.2. sklonište osnovne zaštite mora imati:</p>
<p>1.2.1. perimetër të mbrojtës të mbi-</p>	<p>1.2.1. protection perimeter for</p>	<p>1.2.1 obim zaštite od 50 do 100 kPa</p>

shtypjes prej 50 deri në 100kPa dhe 1.2.2. rregullimin funksional të hapësirës në pajtim me këtë rregullore të pajisur për strehim 7 ditor të pandërprerë, për 300 e më shumë persona.	overpressure of 50 kPa to 100 kPa; and 1.2.2. functional arrangement of space in accordance with this Regulation, equipped for 7 days' uninterrupted accommodation for 300 or more people.	natpritiska; i 1.2.2. funkcionalno uređenje prostorije u skladu sa ovom uredbom opremljenu za 7-dnevni neprekidni boravak, za 300 i više ljudi.
Neni 15 1. Strehimoret e mbrojtjes elementare ndërtohen në: 1.1. institucionet shëndetësore me më shumë se 50 shtretër; 1.2. institucionet arsimore edukative për 50 e më shumë fëmijë; 1.3. institucionet arsimore edukative për më shumë se 100 nxënës; 1.4. qendrat e telekomunikimit publik; 1.5. stacionet radio televizive dhe objektet e kësaj natyre; 1.6. stacionet hekurudhore dhe stacionet e autobusëve; 1.7. aeroporte;	Article 15 1. Basic protection shelters shall be constructed in: 1.1. healthcare institutions with over 50 beds; 1.2. education institutions for 50 or more children; 1.3. education institutions for over 100 students; 1.4. public telecommunication centres; 1.5. radio stations and facilities of similar nature; 1.6. railway and bus stations; 1.7. airports;	Član 15 1. Skloništa osnovne zaštite se izgrađuju u: 1.1. zdravstvenim ustanovama sa više od 50 ležaja; 1.2. vaspitno-obrazovnim ustanovama za više od 50 dece; 1.3. vaspitno-obrazovnim ustanovama za više od 100 učenika; 1.4. javno telekomunikacionim centrima; 1.5. radiotelevizijskim stanicama i objektima slične prirode; 1.6. železničkim i autobuskim stanicama; 1.7. aerodromima;

<p>1.8. hotele dhe</p> <p>1.9. institucionet e mbrojtjes së trashëgimisë kulturore - historike, muzetë, galeritë, arkivat, bibliotekat dhe objektet tjera të rëndësisë historike.</p> <p>2. Strehimoret e mbrojtjes elementare ndërtohen edhe në objektet ushtarake të tillë si objektet statike të telekomunikimit, shtabet, komandat, etj.</p> <p>III. STANDARDET DHE KRITERET PËR NDËRTIMIN E STREHIMOREVE</p> <p>Neni 16</p> <p>1. Madhësia e strehimores përcaktohet në atë mënyrë që të sigurohet strehim në:</p> <p>1.1. objektet e destinuara për institacione shëndetësore: për numrin e punonjësve në ndërrimin më të madh dhe numrin e paraparë të patientëve, përkatësisht në madhësinë e cila mundëson kryerjen e veprimtarisë së domosdoshme mjekësore;</p> <p>1.2. kopshte, institacione arsimore</p>	<p>1.8. hotels; and</p> <p>1.9. cultural-historic heritage protection institutions, museums, galleries archives, libraries and other buildings of historic significance.</p> <p>2. Basic protection shelters shall also be built in military buildings such as static telecommunication facilities, headquarters, commands, etc.</p> <p>III. STANDARDS AND CRITERIA ON CONSTRUCTION OF SHELTERS</p> <p>Article 16</p> <p>1. The size of the shelter shall be determined in such a way as to ensure accommodation:</p> <p>1.1. facilities intended for healthcare institutions: for the number of employees in the largest shift and number of patients foreseen, namely the size should ensure performance of necessary medical activity;</p> <p>1.2. kindergartens, primary, secondary</p>	<p>1.8. hotelima; i</p> <p>1.9. ustanovama za zaštitu kulturno-istorijskog nasleđa, muzejima, galerijama, arhivama, bibliotekama i drugim objektima od istorijskog značaja.</p> <p>2. Skloništa osnovne zaštite grade se i u vojnim objektima kao što su statički telekomunikacioni objekti, štabovi, operativne komande, itd.</p> <p>III. STANDARDI I KRITERIJUMI ZA IZGRADNJU SKLONIŠTA</p> <p>Član 16</p> <p>1. Veličina skloništa utvrđuje se tako da se obezbeđuje sklanjanje u:</p> <p>1.1. objektima namenjenim zdravstvenim ustanovama: za broj zaposlenih u najvećoj smeni i predviđen broj pacijenata, odnosno u obimu koji omogućava obavljanje neohodne medicinske delatnosti;</p> <p>1.2. obdaništima, osnovnim, srednjim</p>
--	---	--

<p>fillore, të mesme dhe të larta: për banorë, mësimdhënës, nxënës apo studentë për 2/3e punonjësve;</p>	<p>and higher education institutions: for residents, teachers, pupils or students for two-thirds of employees;</p>	<p>i visokoškolskim ustanovama: za stanare, nastavnike, učenike ili studente za 2/3 zaposlenih;</p>
<p>1.3. hotele: më së paku për $\frac{1}{2}$ e numrit të përgjithshëm të shtretërve dhe për 2/3e punonjësve në ndërrimin më të madh;</p>	<p>1.3. hotels: at least $\frac{1}{2}$ of the total number of beds and two-thirds of employees in the largest shift;</p>	<p>1.3. hotelima: najmanje za $\frac{1}{2}$ ukupnog broja ležaja i za 2/3 zaposlenih u najvećoj smeni;</p>
<p>1.4. objektet e stacioneve hekurudhore, autobusëve dhe aeroporteve: për numrin mesatar të udhëtarëve për një orë dhe për 2/3 e punonjësve në ndërrimin më të madh. Numri mesatar i udhëtarëve për një orë llogaritet në atë mënyrë që gjysma e ulëseve në trena, autobusë dhe aeroplani të cilët vijnë dhe shkojnë në ditë, ndahet me numrin 16;</p>	<p>1.4. Railway stations, bus stations and airports: for the average number of passengers per hour and for two-thirds of the employees in the largest shift. The average number of passengers per hour is calculated in such a way that half of the on trains, buses and planes seats are divided by 16;</p>	<p>1.4. objektima železničkih i autobusnih stanica i aerodromima: za prosečan broj putnika za jedan sat i za 2/3 zaposlenih u najvećoj smeni. Prosečan broj putnika za jedan sat izračunava se tako da polovina popunjenoosti sedišta u vozovima, autobusima i avionima koji dnevno dolaze i odlaze, deli se brojem 16;</p>
<p>1.5. objektet e destinuara për telekomunikim publik, televizion dhe radio dhe në objektet tjera të ngashme, objektet e rëndësishme energjetike dhe industriale në të cilat do të zhvillohen aktivitete të rëndësise së veçantë për mbrojtjen e 2/3të punonjësve dhe për numrin e llogaritur të vizitorëve;</p>	<p>1.5. facilities intended for public telecommunications, television and radio and other similar facilities, important energy and industrial facilities in which activities of particular importance are performed: for the protection of two-thirds of employees and estimated number of visitors;</p>	<p>1.5. objektima namenjenim javnim telekomunikacijama, televiziji i radiju i drugim sličnim objektima, u važnim energetskim i industrijskim objektima u kojima će se obavljati delatnost od posebnog značaja za zaštitu 2/3 zaposlenih i za procenjeni broj posetilaca;</p>
<p>1.6. objektet e mbrojtjes së trashëgimisë kulturore – historike: për 2/3epunonjësvenëndërrimin më të</p>	<p>1.6. cultural and historical heritage protection facilities: for two-thirds of employees in the largest shift and for</p>	<p>1.6. objektima za zaštitu kulturno-istorijskog nasleđa za 2/3 zaposlenih u najvećoj smeni i za 2/3 predviđenog</p>

<p>madh dhe për 2/3e vizitorëve të paraparë dhe</p>	<p>two-thirds of estimated visitors, and</p>	<p>broja posetilaca; i</p>
<p>1.7. strehimoret publike – në bazë të numrit të llogaritur të banorëve që mund të hasen në vende publike, në perimetrin e frekuentimit të asaj strehimore.</p>	<p>1.7. public shelters - based on estimated number of residents that may be encountered in public places within the area covered by a shelter.</p>	<p>1.7. javnim skloništima – na osnovu procjenjenog broja stanovnika koji se mogu zateći na javnom mestu, u poluprečniku gravitacije tog skloništa.</p>
<p>Neni 17</p>	<p>Article 17</p>	<p>Član 17</p>
<p>1. Strehimoret publike ndërtohen si strehimore të mbrojtjes elementare dhe duhet t'i plotësojnë kushtet në vijim:</p>	<p>1. Public shelters shall be constructed as basic protection shelters and comply with the following conditions:</p>	<p>1. Javna skloništa se grade kao skloništa osnovne zaštite i trebaju ispunjavati sledeće uslove:</p>
<p>1.1. të jenë të projektuara dhe ndërtuara sipas mënyrës e cila siguron qasje dhe lëvizje të papenguar të personave me nevoja të veçanta;</p>	<p>1.1. be designed and constructed in a manner that ensures unhindered access and movement of persons with special needs;</p>	<p>1.1. moraju biti projektovana i izgrađena na način koji obezbeđuje nesmetan pristup i kretanje licima sa posebnim potrebama;</p>
<p>1.2. lokacioni i strehimores duhet të jetë aq afër në mënyrë që tek ai të mund të vihet në kohën më të shkurt të mundshme, me ç'rast duhet të merret parasysh që distanca e hyrjes në strehimore nga vendi më i largët të jetë më së shumti 250 m; distanca vertikale llogaritet trefishë;</p>	<p>1.2. the location of the shelter should be so close so that it can be reached in the shortest time possible, in which case it should be taken into account that the distance to the shelter from the farthest place should be at most 250 m; vertical distance is calculated threefold;</p>	<p>1.2. lokacija skloništa mora biti takva da se u sklonište može doći u najkraćem mogućem vremenu, pri čemu treba uzeti u obzir da udaljenost ulaza do najudaljenijeg mesta iz koga se ide u sklonište iznosi najviše 250 m; vertikalna udaljenost se računa trostruko;</p>
<p>1.3. strehimorja duhet të jetë e larguar më së paku 25 m nga materiet lehtë ndezëse dhe gazrat toksik, si dhe nga shpërthimi i materieve të rrezikshme</p>	<p>1.3. the shelter should be at least 25 m away from easily inflammable materials and toxic gases, as well as from explosions of hazardous</p>	<p>1.3. sklonište mora biti udaljeno najmanje 25 m od lako zapaljivih materija i otrovnih gasova, kao i od eksplozije opasnih materija; i</p>

dhe	substances; and	
1.4. të jetë i siguruar largimi i sigurt nga strehimorja, nëse objekti apo pjesa e tij në të cilin ndodhet strehimorja rrënohet.	1.4. ensure safe exit from the shelter in case the facility where the shelter is located, or a part of it, collapses.	1.4. da je osigurano bezbedno napuštanje skloništa, ako se ruši objekat ili deo objekta u kojem se nalazi sklonište.
Neni 18	Article 18	Član 18
1. Gama e rrënojave, përkatësisht distanca nga e cila shpërndahet sasia kryesore e rrënojave me rastin e shkatërrimit të ndërtesave, e matur pingul në anët e bazës së ndërtesës, është:	1. The range of ruins, i.e. the distance from which the main amount of ruins is distributed in case of destruction of the buildings, measured perpendicular to the sides of the building base, is:	1. Domet ruševina, odnosno udaljenost do koje se glavne koliçine ruševina prostiru prilikom razaranja zgrada, izmereno ispravno na strane osnovne zgrade, iznosi:
1.1. tek ndërtesat e murosura: $d = H/3$	1.1. for masonry buildings: $d = H/3$	1.1. kod zidanih zgrada: $d = H/3$
1.2. tek ndërtesat skeletore: $d = H/4$ ku: <i>d – është gama e rrënojave në m, H – lartësia e shtëpisë apo objektit në m, e matur nga sipërfaqja e tokës deri në skajin e poshtëm të kulmit.</i>	1.2. for skeleton buildings: $d = H/4$ where: <i>d - is the range of ruins in m, H - the height of house or building in m, measured from the ground surface to the bottom of the roof.</i>	1.2. kod skeletnih zgrada: $d = H/4$ gde je: <i>d – domet ruševina u m, H – visina kuće ili objekta u m, izmereno do donje ivice krova.</i>
Neni 19	Article 19	Član 19
1. Nëpër strehimore nuk duhet të kaloj rrjeti i ujësjellësit, kanalizimeve, ngrohjes dhe gazit, si dhe instalimet elektrike të presionit të lartë që nuk i përkasin strehimores.	1. The shelter shall not be permeated by water, sewage, heat and gas networks, or high voltage electrical installations that do not belong to the shelter.	1. Kroz sklonište ne smeju prolaziti instalacije vodovoda, kanalizacije, grejanja i gasa, kao ni električne instalacije visokog napona koje ne pripadaju skloništu.
2. Në strehimoret dy-qëllimesh,	2. In dual-purpose shelters, water,	2. U dvonamenskim skloništima,

<p>instalimet për ujë, kanalizim dhe ngrohje duhet të kryhen në hapësirë të veçantë jashtë strehimoreve. Kjo hapësirë mundëson ndarjen e furnizimit kur strehimorja duhet të përdoret përfunksionin themelor dhe duhet t'i ketë pajisjet, valvulet siguruese dhe kundër goditëse për të gjitha llojet e instalimeve.</p> <p>3. Nëse strehimoret ndërtohen në kuadër të objekteve në pajtim me Ligjin nr. 04/L-027 për Mbrojtje nga Fatkeqësitë Natyrore dhe Fatkeqësitë Tjera, në strehimore nuk duhet të ndodhen gropat septike, oxhakët, kanalet e ajrosjes dhe tubacionet tjera, të cilat nuk i përkasin strehimores.</p>	<p>sanitation and heating installations shall be carried out in separate areas outside the shelters. This space allows for separation of supply when the shelter needs to be used for its basic function. It shall have the necessary equipment and safety and shock valves for all types of installations.</p> <p>3. If shelters are built inside of facilities in accordance with Law No. 04/L-027 on protection against natural and other disasters, shelters shall not house septic tanks, chimneys, ventilation ducts and other pipelines which do not belong to the shelter.</p>	<p>instalacije vodovoda, kanalizacije i grejanja moraju biti izvedene u posebnom prostoru koji je izvan skloništa. Ovaj prostor omogućava odvajanje napajanja kada treba sklonište upotrebiti za osnovnu funkciju, a mora imati uređaje, sigurnosne i protivudarne ventile za sve vrste instalacija.</p> <p>3. Ukoliko se skloništa grade u sklopu objekata, u skladu sa Zakonom br. 04/L-027 o zaštiti od prirodnih i drugih nepogoda, u skloniština se ne smeju nalaziti septičke jame, dimnjaci, kanali za ventilaciju i razne odvodne cevi, koji ne pripadaju skloništu.</p>
<p>IV. ZGJIDHJET FUNKSIONALE TË STREHIMOREVE</p> <p>Neni 20</p> <p>Hyrja e strehimores duhet të ndërtohen në atë mënyrë që pajisjet për mbylljen e hyrjes të jenë të mbrojtura nga efekti veprues mekanik, termik dhe radioaktiv i armëve apo kontaminimit.</p> <p>Neni 21</p> <p>1. Hapja e strehimores e cila përdoret vetëm në kohë paqe dhe është e</p>	<p>IV. FUNCTIONAL SOLUTIONS OF SHELTERS</p> <p>Article 20</p> <p>Shelters' entrance shall be constructed in a manner that entrance closure devices are protected from mechanical, thermal and radioactive effect of weapons or contamination.</p> <p>Article 21</p> <p>1. The opening of a shelter, used only in time of peace and exposed to direct</p>	<p>IV. FUNKCIONALNA REŠENJA SKLONIŠTA</p> <p>Član 20</p> <p>Ulas u skloniše treba izgraditi tako da sredstva za zatvaranje ulaznog otvora budu zaštićena od neposrednog mehaničkog, toplotnog i radioaktivnog dejstva oružja ili kontaminacije.</p> <p>Član 21</p> <p>1. Otvor skloništa koji se koristi samo u vreme mira, a neposredno je izložen</p>

<p>ekspozuar ndaj efektit të drejtpërdrejt mekanik, termik, radioaktiv dhe kimik të armëve, mbylljet hermetikisht me pajisjenpër mbylljen e hapjes rezistuesendaj thyerjes.</p> <p>2. Kur të përfundoj përdorimi paqësor i hapjes nga paragrafi 1 i këtij neni, hapja duhet të mbylljet dhe nxirret jashtë përdorimit.</p> <p>Neni 22</p> <p>1. Numri dhe dimensionet minimale të hapjeve hyrëse në strehimore janë si në vijim:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. për strehimoret deri në 100 persona një hapje ndriçuese prej 100/200 cm; 1.2. për strehimoret mbi 100 deri në 200 persona nga një hapje ndriçuese prej 120/200 cm ose nga një hapje ndriçuese prej 100/200 cm për çdo 100 persona dhe 1.3. për strehimoret mbi 200 persona një hapje ndriçuese prej 120/200 cm për çdo 200 persona. <p>Neni 23</p>	<p>mechanical, thermal, radioactive and chemical effects of weapons, shall be hermetically closed with appropriate break-resistant equipment for closing the opening.</p> <p>2. When the peaceful use of the opening from paragraph 1 of this Article is terminated, the opening shall be closed off and put out of use.</p> <p>Article 22</p> <p>1. The number and minimum dimensions of shelter openings are as follows:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. for shelters accommodating up to 100 people, an luminous opening of 100/200 cm; 1.2. for shelters accommodating over 100 and up to 200 people, an luminous opening of 120/200 cm or an luminous opening of 100/200 cm for every 100 persons and 1.3. for shelters accommodating over 200 people, an luminous opening of 120/200 cm for every 200 persons. <p>Article 23</p>	<p>mehaničkom, topotnom, radioaktivnom i hemijskom dejstvu oružja, zatvara se hermetički sredstvom za zatvaranje otvora otpornim na proboj.</p> <p>2. Kada prestane mirnodopsko korišćenje otvora iz stava 1. ovog člana, otvor se mora zatvoriti i isključiti iz upotrebe.</p> <p>Član 22</p> <p>1. Broj i minimalne dimenzije ulaznih otvora u sklonište su kao u nastavku:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. za skloništa do 100 lica jedan svetli otvor 100/200 cm; 1.2. za skloništa preko 100 do 200 lica po jedan svetli otvor 120/200 cm ili po jedan svetli otvor 100/200 na svakih 100 lica i 1.3. za skloništa preko 200 lica jedan svetli otvor 120/200 cm na svakih 200 lica. <p>Član 23</p>
--	---	--

<p>Para hapjes hyrëse, sipas nevojës mund të zgjerohet korridori hyrës. Dimensionet e këtij zgjerimi përcaktohen sipas llojit dhe konstruksionit të pajisjeve përmbylljen e hapjes hyrëse, në atë mënyrë që hapja ndriçuese hyrëse dhe hapja ndriçuese e korridorit hyrës, nuk zvogëlohen kur dyert janë të hapura.</p>	<p>The corridor preceding the entrance opening may be expanded as needed. The dimensions of this extension are determined by type and structure of entrance closing equipments, in such a manner that the luminous opening and luminous corridor are not reduced when doors are opened.</p>	<p>Ispred ulaznog otvora može se po potrebi proširiti ulazni hodnik, dimenzijske tog proširenja određuju se prema vrsti i konstrukciji sredstava za zatvaranje ulaznog otvora tako da se svetli ulazni otvor i svetli otvor ulaznog hodnika, ne smanjuju kada su vrata otvorena.</p>
<p>Neni 24</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Korridori hyrës i strehimores si objekt i pavarur, mund të jetë horizontal ose i pjerrët – me laurë, përkatësisht me shkallë, në pajtim me rregulloren për standarde hapësinore, kushtet urbanistike – tekniqe dhe normat përvzogëlimin e krijimit të pengesave për personat me nevoja të veçanta. 2. Korridori hyrës i strehimores së mbrojtjes plotësuese si objekt i pavarur, duhet të ketë së paku një thyerje horizontale dhe një të pjerrtë. 3. Korridori hyrës i strehimores së mbrojtjes elementare si objekt i pavarur, duhet të ketë së paku dy kthesa horizontale me këndin $d=90^\circ \pm 15^\circ$, të proporcionalitë midis akseve lineare të pjesës së kënddrejtë të korridorit dhe gjërsia ndriçuese e korridorit duhet të 	<p>Article 24</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The entrance corridor of the shelter as an independent building may be horizontal or sloped – with a ramp or stairs, in accordance with the regulation on spatial standards, urban-technical conditions and norms for reducing obstacles for persons with disabilities. 2. The entrance corridor of the supplementary shelter as an independent building must have at least a horizontal and a sloping break. 3. The entrance corridor of the basic protection shelter as an independent building shall have at least two horizontal turns with angle $d=90^\circ \pm 15^\circ$, where the ratio between the linear axes of the right angle corridor and the luminous width of the corridor shall be as high as possible 	<p>Član 24</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ulazni hodnik skloništa, kao samostalnog objekta, može biti vodoravan ili u nagibu – sa rampom, odnosno sa stepenicama, u skladu sa uredbom o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uslovima i normativima za sprečavanje stvaranja barijera za osobe sa posebnim potrebama. 2. Ulazni hodnik skloništa dopunske zaštite kao samostalnog objekta, treba da ima najmanje jedan vodoravni i jedan kosi zalom. 3. Ulazni hodnik skloništa osnovne zaštite kao samostalnog objekta, mora imati najmanje dve horizontalne zalambe pod uglom $d=90^\circ \pm 15^\circ$, razmerek između linearnih osovina i pravolinijskog dela hodnika i svetla širina hodnika mora biti što veća i toliko da ulazni otvor nije

<p>jetë sa më e madhe dhe aq sa hapja hyrëse nuk i ekspozohet drejtpërdrejt efekteve nga nenii 13 i kësaj rregulloreje.</p>	<p>and such that the entrance is not directly exposed to effects referred to in Article 13 of this Regulation.</p>	<p>neposredno izložen dejstvima iz člana 13. ove uredbe.</p>
<p>Neni 25</p>	<p>Article 25</p>	<p>Član 25</p>
<p>1. Gjerësia ndriçuese e korridorit hyrës është sëpaku:</p>	<p>1. Lighting width of the entrance corridor shall be at least:</p>	<p>1. Svetla širina hodnika u sklonište iznosi najmanje:</p>
<p>1.1. për hyrjen deri në 100 persona 120 cm;</p>	<p>1.1. For the entry of up to 100 persons - 120 cm;</p>	<p>1.1 za prolaz do 100 lica 120 cm;</p>
<p>1.2. për hyrjen mbi 100 deri në 200 persona 140 cm dhe</p>	<p>1.2. For the entry of 100 to 200 persons - 140 cm and</p>	<p>1.2. za prolaz više od 100 lica do 200 lica 140 cm; i</p>
<p>1.3. për hyrjen 200-300 persona 180 cm.</p>	<p>1.3 For the entry of 200-300 persons 180 cm.</p>	<p>1.3. za prolaz 200-300 lica 180 cm.</p>
<p>2. Lartësia ndriçuese minimale e korridorit hyrës të strehimores është 220 cm.</p>	<p>2. The minimum lighting height to the shelter entrance corridor is 220 cm.</p>	<p>2. Minimalna visina svetla ulaznog hodnika u sklonište iznosi 220 cm.</p>
<p>Neni 26</p>	<p>Article 26</p>	<p>Član 26</p>
<p>1. Nëse parashihet që në strehimore të shkohet nga hapësira e bodrumit, korridori hyrës duhet të jetë paralel me hapjen hyrëse me zgjerimin në pajtim me nenin 22 të kësaj rregulloreje.</p>	<p>1. If foreseen that the shelter is to be accessed through the basement area, the entrance corridor should be parallel to the entrance opening with an expansion pursuant to article 22 of this regulation.</p>	<p>1. Ako se predviđa da se u sklonište ulazi iz podumske prostorije, ulazni hodnik treba da je paralelan sa ulaznim otvorom uz proširenje u skladu sa članom 22. ove uredbe.</p>
<p>2. Korridori hyrës duhet ta mbuloj hapjen hyrëse të njërsës, përkatësisht të dy anëve përmadhesinë:</p>	<p>2. The entry corridor should cover the opening of one, respectively, both sides, for the size:</p>	<p>2. Ulazni hodnik mora pokrivati ulazni otvor sa jedne, odnosno sa obe strane za veličinu:</p>
<p>$L = 1,5 \times Gj$, ku Gj është – gjerësia e</p>	<p>$L = 1,5 \times Gj$, where Gj is – The width of</p>	<p>$L = 1,5 \times Š$, gde je $Š$ – širina hodnika.</p>

korridorit.	the corridor.	
Neni 27 Dalja ndihmëse <p>Dalja ndihmëse nga strehimorja duhet të jetë e ndërtuar në atë mënyrë që pajisja për mbylljen e hapjes dalëse të jetë e mbrojtur nga efektet e drejtpërdrejta mekanike – termike dhe radioaktive.</p>	Article 27 Auxiliary exit <p>The auxiliary exit from the shelter should be constructed in such a way that the device for closing the exit opening is protected from direct mechanical - thermal and radioactive effects.</p>	Član 27 Pomoćni izlaz <p>Pomoćni izlaz iz skloništa treba biti konstruisan tako da sredstvo za zatvaranje izlaznog otvora bude zaštićeno od neposrednog mehaničko – topotnog i radioaktivnog dejstva.</p>
Neni 28 <p>Para elementeve për mbylljen e hapjes dalëse, sipas nevojës formohet zgjerimi i korridorit dalës. Dimensionet e këtij zgjerimi përcaktohen sipas llojit dhe konstrukcionit të pajisjeve për mbylljen e hapjes dhe elementeve të sistemit për ajrosje, në atë mënyrë që hapja ndriçuese e daljes dhe korridori dalës nuk zvogëlohen kur dyert janë të hapura.</p>	Article 28 <p>In front of elements for closing the exit, if necessary, an expansion to the exit corridor shall be established. Dimensions of this expansion shall be determined in accordance to the type and construction of devices for closing the entrance and ventilation system elements, in such a way that light opening of the exit and the exit corridor do not diminish when doors are opened.</p>	Član 28 <p>Ispred elemenata za zatvaranje izlaznog otvora, obrazuje se, po potrebi, proširenje izlaznog hodnika. Dimenzije tog proširenja utvrđuju se prema vrsti i konstrukciji sredstava za zatvaranje otvora i elemenata sistema za provetrvanje, tako da se svetli otvor izlaza i izlaznog otvora ne smanjuje kada su vrata otvorena.</p>
Neni 29 <ol style="list-style-type: none"> Korridori i daljes ndihmëse – kanali i daljes rezervë dhe hapja thithëse duhet të jenë jashtë zonës së rrënimit të objektit. Korridori i daljes ndihmëse, zakonisht përdoret për prurjen e ajrit dhe duhet të 	Article 29 <ol style="list-style-type: none"> Auxiliary exit corridor - the backup exit channel and the suction opening must be outside the facility's demolition area. The auxiliary exit corridor is usually used for air flow and should have 	Član 29 <ol style="list-style-type: none"> Hodnik pomoćnog izlaza – kanal rezervnog izlaza i usisni otvor moraju biti van zone rušenja objekta. Hodnik pomoćnog izlaza, obično se koristi za dovod vazduha i mora imati

<p>ketë këndë të thyer horizontal ose vertikal $a = 90^\circ \pm 15^\circ$.</p> <p>3. Dalja ndihmëse nga strehimorja mund të punohet si hyrje, në pajtim me dispozitat e neneve 20 deri 26 të kësaj rregulloreje.</p> <p>4. Dritarja vertikale duhet të kenë shkallë marinare, shkallë metalike apo shkallë.</p> <p>5. Në pajtim me nenin 24 të kësaj rregulloreje, për personat me nevoja të veçanta duhet siguruar largimin nga strehimorja.</p>	<p>horizontal or vertical bending angles $a = 90^\circ \pm 15^\circ$.</p> <p>3. Shelter's auxiliary exit may be constructed as an entrance, in accordance with the provisions of Articles 20 to 26 of this Regulation.</p> <p>4. The vertical window should have a marina staircase, metal stairs or stairs.</p> <p>5. Pursuant to Article 24 of this Regulation, persons with special needs should be provided with an exit from the shelter.</p>	<p>horizontalni ili vertikalni zalom pod uglo m $a = 90^\circ \pm 15^\circ$.</p> <p>3. Pomoćni izlaz iz skloništa može se izraditi kao ulaz, u skladu sa odredbama člana 20 do 26 ovog pravilnika.</p> <p>4. Vertikalni prozor mora imati mornarske stepenice, metalne stepenice ili stepenice.</p> <p>5. U skladu sa članom 24. ove uredbe, za osobe sa posebnim potrebama mora se obezbediti napuštanje skloništa.</p>
Neni 30	Article 30	Član 30
<p>1. Dimensionet e korridorit të daljes ndihmëse nga strehimorja janë:</p> <p>1.1. për prerjen kënddrejtë: 80 cm x 140 cm dhe</p> <p>1.2. për prerjen rrethore \varnothing 100 cm</p> <p>2. Dimensionet minimale të korridorit të daljes ndihmëse nga strehimorja janë:</p> <p>2.1. për prerjen katror – 80 cm h 80 cm dhe</p> <p>2.2. për prerjen rrethore - \varnothing 80 cm</p>	<p>1. Dimensions of shelter's auxiliary exit corridor are:</p> <p>1.1. for rectangular cut: 80 cm x 140 cm and</p> <p>1.2. for circular cut \varnothing 100 cm</p> <p>2. Minimum dimensions of shelter's auxiliary exit are:</p> <p>2.1. for quadratic cut – 80 cm h 80 cm and</p> <p>2.2. for circular cut - \varnothing 80 cm</p>	<p>1. Dimenzijs hodnika pomoćnog izlaza iz skloništa su:</p> <p>1.1. Za pravougli presek: 80 cm x 140 cm i</p> <p>1.2. Za kružni presek \varnothing 100 cm</p> <p>2. Minimalne dimenzije hodnika pomoćnog izlaza iz skloništa su:</p> <p>2.1. Za kvadratni presek – 80 cm h 80 cm i</p> <p>2.2. Za kružni presek - \varnothing 80 cm</p>

3. Personat me nevoja të veçanta që në momentin e caktuar ndodhen në strehimore, në rastin e largimit nga strehimorja përmes daljes ndihmëse duhet të barten me barela apo me ndihmën e personave tjerë.

Neni 31 Hapësirat e strehimoreve

Varësisht nga kapaciteti strehimoret duhet t'i kenë hapësirat të paraqitura në tabelën si në vijim:

Nr	EMRI I HAPËSIRËS	deri 50 persona	deri 300 persona	mbi 300 persona
1	2	3	4	5
1.	HAPËSIRAT PËR LËVIZJE (struktura e hyrjes)	0	0	0
	Struktura e daljes ndihmëse		0	0
	Hapësira për dekontaminimin		(0)+	(0)+
2.	HAPËSIRA PËR BANIM	0	0	0
3.	HAPËSIRAT SANITARE (tualetet)	0	0	0
	Para-hapësira		0	0
	Hapësira për mbeturina dhe dhoma zgjeruese	0	0	0
4.	HAPËSIRAT PËR PAJISJE Për pajisjet për ajrosje dhe energji elektrike		0	0
	Hapësirat për	(0)	0	0

3. Persons with special needs who at a designated moment are in the shelter, when leaving the shelter through auxiliary exit should be carried by stretchers or helped by other persons.

Article 31 Shelters' spaces

Depending on the capacity, shelters should have the spaces shown in the following table:

No	SPACE NAME	up to 50 persons	up to 300 persons	over 300 persons
1	2	3	4	5
1.	MOVEMENT SPACES (entry structure)	0	0	0
	Auxiliary exit structure		0	0
	Decontamination space		(0)+	(0)+
2.	LIVING SPACE	0	0	0
3.	SANITARY SPACES (toilets)	0	0	0
	Pre-space		0	0
	Waste space and expansion room	0	0	0
4.	SPACES FOR EQUIPMENT Ventilation and electricity equipment		0	0

3. Lica sa posebnim potrebama koja se u određenom trenutku nalaze u skloništu, u slučaju napuštanja skloništa kroz pomoćni izlaz moraju se iznositi na nosilima ili uz pomoć drugih lica.

Član 31 Prostорије склоништа

U zavisnosti od kapaciteta, склоништа moraju imati просторије приказане у sledećoj tabeli:

Br	NAZIV PROSTORIJE	do 50 lica	do 300 lica	preko 300 lica
1	2	3	4	5
1.	PROSTORIJE ZA KRETANJE (struktura ulaza)	0	0	0
	Struktura pomoćnog izlaza		0	0
	Prostorija za dekontaminaciju		(0)+	(0)+
2.	PROSTORIJE ZA BORAVAK	0	0	0
3.	SANITARNE PROSTORIJE (toaleti)	0	0	0
	Preprostor		0	0
	Prostorija za otpatke i ekspanzionna komora	0	0	0
4.	PROSTORIJE ZA UREĐAJE Prostorije za ventilacione i električne uređaje		0	0

	para-filtër dhe dhoma zgjeruese					Pre-filter spaces and expansion rooms	(0)	0	0	Prostorije za prefilter i ekspanzionna komora	(0)	0	0	
5.	HAPËSIRAT TJERA Hapësira për ujë		0	0		5.	OTHER SPACES Space for water		0	0	DRUGE PROSTORIJE Prostorije za vodu		0	0
	Hapësirat për drejtuesin e strehimores			(0)			Spaces for the head of the shelter			(0)	Prostorije za rukovodioca skloništa		(0)	
	kthina për ushqim, pajisje, mjete dhe vegla		(0)	(0)			Food boxes, appliances, tools and instruments		(0)	(0)	Ostava za hranu, opremu, pribor i alat		(0)	(0)
	Hapësira për ngrohjen e ushqimit			(0)			Spaces for heating the food			(0)	Prostor za podgrejavanje hrane		(0)	
	Hapësira për dhënen e ndihmës së parë			(0)			First Aid provision spaces			(0)	Prostorija za pružanje prve pomoći			(0)
0 – hapësirat që duhet t'i kenë strehimoret, (0) – hapësirat që mund t'i kenë strehimoret, (0)+ - vetëm në strehimoret në të cilat parashihet hyrja dhe dalja e ekipeve të specializuara të mbrojtjes dhe shpëtimit gjatë kohëzgjatjes së rezikut					0 – spaces that shelters should have, (0) – spaces that shelters may have , (0)+ - only in shelters foreseen for entry and exit of specialized protection and rescue teams for duration of the risk					0 – prostorije koje moraju da imaju skloništa, (0) – prostorije koje mogu imati skloništa, (0)+ - samo u skloništima u kojima se predviđa ulazak i izlazak specijaliziranih ekipa zaštite i spašavanja za vreme opasnosti				
<p style="text-align: center;">Neni 32 Hapësirat për lëvizje</p> <p>1. Sipërfaqja minimale e strukturës së hyrjes përcaktohet sipas normativës 0,03 m² për një person, me kusht që sipërfaqja e përgjithshme e hyrjes nuk mund të jetë më e vogël se 1,5 m².</p>					<p style="text-align: center;">Article 32 Movement spaces</p> <p>1. The minimum surface area of the entrance structure shall be determined according to the normative 0.03 m² per person, provided that the total area of entrance can not be less than 1.5 m².</p>					<p style="text-align: center;">Član 32 Prostorije za kretanje</p> <p>1. Minimalna površina strukture ulaza određuje se po normativi 0,03 m² po jednom licu, s što ukupna površina ulaza ne može biti manja od 1,5 m².</p>				

<p>2. Nëse sipërfaqja e hyrjes përdoret për deponimin e mbeturinave, ajo duhet të zmadhohet.</p> <p>3. Lartësia e strukturës hyrëse nuk duhet të jetë më e vogël se 220 cm.</p> <p>4. Hapjet e strukturës hyrëse mbyllen me dyer.</p>	<p>2. If the entrance area is used for waste disposal, it should be enlarged.</p> <p>3. The height of entry structure shall not be less than 220 cm.</p> <p>4. Entrance door openings shall be closed by doors.</p>	<p>2. Ako se površina ulaza koristi za odlaganje otpada, ona se mora povećati..</p> <p>3. Visina strukture ulaza ne može biti manja od 220 cm.</p> <p>4. Otvori strukture ulaza zatvaraju se vratima.</p>
<p>Neni 33</p> <p>1. Dyert e jashtme të strukturës hyrëse duhet të jenë të qëndrueshme nga mbi-shtypja nga neni 21 i kësaj rregulloreje. Dyert e brendshme të strukturës hyrëse duhet të jenë të qëndrueshme ndaj goditjes termike, duhet të mbyllen dhe hapen hermetikisht në hapësirën e strukturës hyrëse.</p> <p>2. Aftësia e përshkueshmërisë e dyerve të brendshme të strukturës hyrëse duhet të jetë e njëjtë me aftësinë e përshkueshmërisë së dyerve të jashtme të strukturës hyrëse.</p> <p>3. Struktura e hyrjes mund të ketë dyer edhe nga hapësira për mbeturina të cilat hapen në hapësirën e strukturës hyrëse dhe janë të qëndrueshme ndaj valës termike dhe mbyllen hermetikisht.</p>	<p>Article 33</p> <p>1. The exterior doors of entrance structure must be resistant to the overpressure stipulated in Article 21 of this Regulation. Interior doors of the entry structure must be resistant to thermal shock, and hermetically closed and opened within the area of the entrance structure.</p> <p>2. The permeability capability of the interior entrance doors should be the same as the permeability capability of the exterior entrance door.</p> <p>3. Entrance structure may also have doors at the space for waste which open at the space of entrance structure and are resistant to thermal shocks and hermetically closed.</p>	<p>Član 33</p> <p>1. Spoljašnja vrata strukture ulaza moraju biti otporna na nadpritisak iz člana 21. ove uredbe. Unutrašnja vrata strukture ulaza moraju biti otporna na toplotni udar, moraju se hermetički zatvarati i otvarati u prostoru strukture ulaza.</p> <p>2. Propusna moć unutrašnjih vrata strukture ulaza mora biti jednaka propusnoj moći spoljašnjih vrata strukture ulaza.</p> <p>3. Struktura ulaza može imati vrata prema prostoru za otpatke koja se otvaraju u prostor strukture ulaza, a otporna su na toplotni talas i hermetički se zatvaraju.</p>

<p>4. Hapja për largimin e ajrit të shfrytëzuar nga hapësirat për banim në strukturën e hyrjes mbyllt me valvul për rregullimin e mbi-shtypjes, hapja për largimin e ajrit të shfrytëzuar nga struktura e hyrjes largoitet me valvul kundërgoditëse për mbajtjen e mbi-shtypjes.</p>	<p>4. The air removal opening used by living spaces in the entry structure shall be closed by the valve for over-pressure adjustment, the opening for removal of air used by the entrance structure shall be removed by a non-returnable overpressure valve.</p>	<p>4. Otvor za odvod iskorišćenog vazduha iz prostorija za boravak u strukturi ulaza zatvara se ventilom za podešavanje nadpritiska, otvor za odvod iskorišćenog vazduha iz strukture ulaza odvodi se protivudarnim ventilom za održavanje nadpritiska.</p>
<p>Neni 34</p> <p>1. Sipërfaqja e strukturës së daljes ndihmëse duhet të jetë së paku 3 m^2.</p> <p>2. Lartësia e strukturës së daljes ndihmëse nuk guxon të jetë më e vogël se 220 cm dhe duhet të jetë e përshtatur për lartësinë e argjinaturës së para-valvulës ranore dhe instalimit të derës në para-valvulën ranore.</p>	<p>Article 34</p> <p>1. The auxiliary exit structure should at least be 3 m^2.</p> <p>2. The height of the auxiliary exit structure must not be less than 220 cm and should be adapted to the height of the sand pre-valve embankment and installation of sand pre-valve door.</p>	<p>Član 34</p> <p>1. Površina strukture pomoćnog izlaza mora biti najmanje 3 m^2.</p> <p>2. Visina strukture pomoćnog izlaza ne sme biti manja od 220 cm i mora biti prilagođena visini nasipa peščanog predfiltrira i ugradnji vrata u peščani predfiltar.</p>
<p>Neni 35</p> <p>1. Hapja e strukturës së daljes ndihmëse mbyllt me dyer të madhësisë $80 \text{ cm} \times 200 \text{ cm}$ ose me kapak të madhësisë prej $60 \text{ cm} \times 60 \text{ cm}$, për strehimoret prej 50 personave.</p> <p>2. Dyert e jashtme, përkatësisht kapaku i strukturës së daljes ndihmëse duhet të jetë rezistues ndaj efekteve nga neni 21 i kësaj rregulloreje. Dyert e brendshme,</p>	<p>Article 35</p> <p>1. The opening of auxiliary structure shall be closed by doors sized $80 \text{ cm} \times 200 \text{ cm}$ or by cover sized $60 \text{ cm} \times 60 \text{ cm}$, for shelters of 50 persons.</p> <p>2. Exterior doors, namely the cover of auxiliary exit structure, shall be resistant to effects stipulated in Article 21 of this regulation. Interior doors, respectively</p>	<p>Član 35</p> <p>1. Otvor strukture pomoćnog izlaza zatvara se vratima veličine $80 \text{ cm} \times 200 \text{ cm}$ ili poklopcom veličine $60 \text{ cm} \times 60 \text{ cm}$, za skloništa do 50 lica.</p> <p>2. Spoljašnja vrata, odnosno poklopac strukture pomoćnog izlaza moraju biti otporna na dejstva iz člana 21. Ove uredbe. Unutrašnja vrata odnosno</p>

<p>përkatësish kapaku, duhet të jetë rezistues ndaj valës termike, të mbyllët dhe hapet hermetikisht në strukturën e daljes ndihmëse.</p>	<p>the cover, should be resistant to the thermal wave, hermetically closed and opened within the auxiliary exit structure.</p>	<p>poklopac moraju biti otporni na termički talas, da se hermetički zatvara i otvara u strukturi pomoćnog izlaza.</p>
<p>3. Skaji i poshtëm i kapakut të brendshëm të strukturës së daljes ndihmëse duhet të jetë e ngritur nga dyshemeja e strehimores për 40 deri në 50 cm.</p>	<p>3. The lower edge of the inner hatch of the auxiliary exit structure should be over the level of the shelter's floor for 40 to 50 cm.</p>	<p>3. Donja ivica unutrašnjeg poklopca strukture pomoćnog izlaza mora biti podignuta od kote poda skloništa za 40 cm do 50 cm.</p>
<p>Neni 36</p> <p>1. Sipërfaqja minimale e hapësirës për dekontaminim përcaktohet sipas normativës prej $0,045\text{ m}^2$ për një person, me kusht që sipërfaqja e përgjithshme e saj nuk mund të jetë më e vogël se $4,5\text{ m}^2$.</p> <p>2. Lartësia e hapësirës për dekontaminim është e njëjtë me lartësinë e hapësirës për banim.</p> <p>3. Hapësira për dekontaminim duhet të ketë:</p> <p>3.1. kabinë për larje për çdo 100 persona;</p> <p>3.2. hapësirë për vendosjen e mjeteve për mbrojtje kimike, biologjike dhe radiologjike;</p>	<p>Article 36</p> <p>1. The minimum area of decontamination space shall be determined according to the norm of $0,045\text{ m}^2$ per person, provided that its total area is not less than $4,5\text{ m}^2$.</p> <p>2. The height of the decontamination space shall be the same as the height of the living space.</p> <p>3. Decontamination space must possess:</p> <p>3.1. Bathing booth for every 100 persons;</p> <p>3.2. Space for placement of chemical, biological and radiological protective equipments;</p>	<p>Član 36</p> <p>1. Najmanja površina prostorije za dekontaminaciju određuje se po normativu od $0,045\text{ m}^2$ po jednom licu, s tim što ukupna površina te prostorije ne može biti manja od $4,5\text{ m}^2$.</p> <p>2. Visina prostorije za dekontaminaciju jednaka je visini prostorije za boravak.</p> <p>3. Prostorija za dekontaminaciju treba da ima:</p> <p>3.1. Kabinu za pranje na svakih 100 lica;</p> <p>3.2. prostor za smeštaj sredstava za radiološko-biološko-hemijsku zaštitu;</p>

<p>3.3. hapësirë për rroba dhe mbathje të pastra për numrin e paraparë të pjesëtarëve të ekipeve të specializuara në strehimore;</p> <p>3.4. hapësirë për rroba dhe mbathje të kontaminuara;</p> <p>3.5. hapësirë për vendosjen e ujit për dekontaminim.</p> <p>4. Hapjet e hapësirës për dekontaminim mbyllen me dyer që janë të qëndrueshme ndaj valës termike dhe që mbyllen hermetikisht. Dyert midis strukturës dhe hapësirës për dekontaminim hapan në strukturën e hyrjes, ndërsa dyert midis hapësirës për dekontaminim dhe hapësirës për banim hapan në hapësirën për dekontaminim.</p>	<p>3.3. Space for placement of clean clothes and underwear for the envisaged number of specialized teams members in the shelter;</p> <p>3.4. Space for contaminated clothes and underwear;</p> <p>3.5. Space for placement of water for decontamination.</p> <p>4. The decontamination space openings shall be closed by doors that are resistant to thermal wave and hermetically closed. Doors between the structure and the decontamination space shall open at the entrance structure, while the doors between the decontamination space and the living space open at the decontamination space.</p>	<p>3.3. prostor za čistu odeću i obuću za predviđeni broj pripadnika specijaliziranih ekipa u skloništu;</p> <p>3.4. prostor za kontaminiranu odeću i obuću;</p> <p>3.5. prostor za smeštaj vode za dekontaminaciju.</p> <p>4. Otvori prostorije za dekontaminaciju zatvaraju se vratima koja su otporna na termički talas i koja se hermetički zatvaraju. Vrata između strukture i prostorije za dekontaminaciju otvaraju se u strukturi ulaza, a vrata između prostorije za dekontaminaciju i prostorije za boravak otvaraju se u prostoriju za dekontaminaciju.</p>
<p>Neni 37 Hapësirat për banim</p> <p>1. Sipërfaqja e hapësirës për banim përcaktohet sipas normave në vijim:</p> <p>1.1. së paku $0,10 (6 + n/100) \text{ m}^2$ për një person në strehimoret të cilat ajrosen dhunshëm dhe nuk klimatizohen, ku n është numri i</p>	<p>Article 37 Living spaces</p> <p>1.The living space area shall be determined according to the following normative:</p> <p>1.1.at least $0.10 (6 + n/100) \text{ m}^2$ per person in shelters that are forcibly ventilated and not air-conditioned, where n is the number of persons</p>	<p>Član 37 Prostorije za boravak</p> <p>1. Površina prostorije za boravak određuje se po sljedećim normativima:</p> <p>1.1. najmanje $0,10 (6 + n/100) \text{ m}^2$ po jednom licu u skloništima koje se prinudno provetrawaju a ne klimatizuju se, gde je n predviđeni</p>

<p>personave të paraparë në strehimoren e mbushur dhe</p> <p>1.2. së paku $0,60\text{ m}^2$ për një person në strehimoret të cilat ajrosen dhunshëm dhe klimatizohen.</p> <p>2. Lartësia e hapësirës për banim nuk mund të jetë më e vogël se $2,60\text{ m}$, ndërsa në objektin dy-qëllimesh, lartësia e kësaj hapësire përcaktohet sipas përdorimit të paraparë të strehimores në kohë paqe.</p> <p>3. Hapësirat për banim parashihen më së shumti për 100 persona dhe mund të jenë të ndara midis tyre me mure të brendshme montuese.</p> <p>Neni 38 Hapësirat sanitare</p> <p>1. Varësishet nga funksioni i strehimores, në strehimore duhet të parashihet numër i caktuar i tualetave duke marr parasysh funksionin e strehimoreve dy qëllimesh.</p> <p>2. Në pajtim me nenin 24 paragrafin 1 të kësaj irregulloreje në strehimore duhet paraparë edhe tualet për personat me nevoja të veçanta, përkatësisht që përdorin karroca, të dimensioneve $225 \times 225\text{ cm}$ të tipit A apo $155 \times 155\text{ cm}$ të tipit B</p>	<p>envisioned in the filled shelter and</p> <p>1.2. at least 0.60 m^2 per person in shelters which are forcibly ventilated and air-conditioned.</p> <p>2. The height of living space cannot be less than 2.60 m, while in the dual purpose facility, the height of this space is determined according to foreseen use of the shelter in times of peace.</p> <p>3. Residential areas are predominantly for a maximum of 100 persons and can be separated from each other with internal mounting walls.</p> <p>Article 38 Sanitary space</p> <p>1. Depending on the function of the shelter, certain number of toilets should be foreseen in the shelter, given the function of dual purpose shelters.</p> <p>2. Pursuant to Article 24 paragraph 1 of this Regulation, shelter shall foresee toilets for persons with special needs, namely persons using wheelchairs, with dimensions $225 \times 225\text{ cm}$ type A or $155 \times 155\text{ cm}$ type B or $190 \times 190\text{ cm}$ type C.</p>	<p>broj lica u popunjrenom skloništu, i</p> <p>1.2. najmanje $0,60\text{ m}^2$ po jednom licu u skloništima koja se prinudno provetrvaju i klimatiziraju se.</p> <p>2. Visina prostorije za boravak ne sme biti manja od $2,60\text{ m}$, a u dvonamenskom objektu, visina ove prostorije određuje se prema predviđenoj mirnodopskoj upotrebi.</p> <p>3. Prostori za boravak se predviđaju najviše za 100 lica i mogu biti međusobno odvojeni unutrašnjim montažnim zidovima.</p> <p>Član 38 Sanitarne prostorije</p> <p>1. U zavisnosti od funkcije skloništa, u skloništu potrebno je predvideti određen broj toaleta s obzirom na dvonamensku funkciju skloništa.</p> <p>2. U skladu sa Članom 24 stavom 1 ove uredbe, u skloništu treba predvideti i toalet za lica sa posebnim potrebama, odnosno koja koriste kolica, dimenzija $225 \times 225\text{ cm}$ tip A ili $155 \times 225\text{ cm}$ tip B ili $190 \times 190\text{ cm}$ tip C.</p>
--	---	--

ose 190 x 190 cm të tipit C.		
3. Nëse numri i nevojtoreve në strehimore nuk e plotëson kushtin një tualet për 30 persona, në strehimore parashihen tualete shësë të thata. 4. Nevojtoret e thata duhet të jenë të dimensioneve 0,90 x 1,20 m dhe të kenë para-hapësirë me dyer të cilat vëmbyllen. Në para-hapësirë duhet të jetë së paku një lavaman për tri tualete. Sipërfaqja minimale e para-hapësirës është 0,035 m ² për një person, mirëpo sipërfaqja e para-hapësirës nuk mund të jetë më e vogël se 1,50 m ² .	3. If the number of toilets in shelters does not meet the condition of one toilet for 30 persons, additional dry toilets shall be foreseen in shelters. 4. Dry toilets must have dimensions 0.90 x 1.20 m and have pre-space with self-closing doors. In the pre-space there must be at least one sink for three toilets. The minimum pre-space area shall be 0.035 m ² per person, and the pre-space surface may not be smaller than 1.50 m ² .	
Neni 39 Në strehimore duhet të parashihet hapësira për mbeturina dhe fekale. Sipërfaqja e hapësirës për këtë qëllim përcaktohet sipas normës prej së paku 0,03 m ² për një person.	Article 39 The shelter should foresee space for waste and faeces. The area of the space for this purpose shall be determined by a normative of at least 0.03 m ² per person.	Član 39 U skloništu treba predvideti prostoriju za otpatke i fekalije. Površina prostora za ovu namenu određuje se prema normativi od najmanje 0,03 m ² po jednom licu.
Neni 40 1. Hapësirën për mbeturina duhet përdori si dhomë zgjeruese në të cilën me valvul për rregullimin e mbi-shtypjes përcillet ajri i shfrytëzuar nga hapësirat sanitare nga neni 39 i kësaj rregulloreje dhe dërgohet në mjedisin e jashtëm përmes	Article 40 1. The waste space should be used as an expansion room wherein the air used from the sanitary spaces referred to in Article 39 of this Regulation shall be transmitted through the overpressure adjustment valve and sent to the outside	Član 40 1. Prostoriju za otpatke treba koristiti kao ekspanzionu komoru u koju se ventilom za regulisanje nadpritiska dovodi iskorisćeni vazduh iz sanitarnih prostorija iz člana 39. ove uredbe i odvodi u spoljnu sredinu preko

<p>valvulit kundër-goditëse/jo kthyese përrregullimin e mbi-shtypjes. Hapja duhet të mbylljet me dyer që janë të qëndrueshme ndaj valës termike dhe që mbyllen hermetikisht dhe hapen në hapësirën përmbeturina.</p>	<p>environment by non-returnable valve for adjustment of overpressure. The opening should be closed with doors that are resistant to thermal wave and hermetically closed and opened at the space for waste.</p>	<p>protivudarnog/nepovratnog ventila za regulisanje nadpritiska. Otvor treba da se zatvara vratima koja su otporna na termički talas i koja se hermetički zatvaraju a otvaraju se u prostoriju za otpatke.</p>
<p>2. Në pajtim me nenin 38 paragrafin 1 të kësaj rregulloreje, hapësirat sanitare të objekteve dy-qëllimesh që përdoren në kohë paqe ndërtohen ndaras nga strehimoret.</p>	<p>2. Pursuant to Article 38 paragraph 1 of this Regulation, the sanitary spaces of dual purpose facilities used during peace shall be constructed separately from shelters.</p>	<p>2. U skladu sa Članom 38 stav 1 ove uredbe, sanitarne prostorije dvonamenskih objekata koji se koriste u vreme mira grade se odvojeno od skloništa.</p>
<p>Neni 41 Hapësirat përmjet pajisje</p>	<p>Article 41 Space for equipment</p>	<p>Član 41 Prostorijsa za uređaje</p>
<p>1. Sipërfaqja e pjesës së hapësirës përmjet pajisjet e ajrosjes përcaktohet sipas llojit të aparatit përmjet ajrosje.</p> <p>2. Dimensionet e hapësirës në të cilën vendoset gjeneratori i rrymës njëkahore janë së paku $0,80 \times 1,20$ m.</p> <p>3. Sipërfaqja e pjesës së hapësirës përkutinë shpërndarëse me pajisjet elektrike duhet të jetë së paku 1m^2, me kusht që të siguroj hapësirë të lirë në distancë prej $0,80$ m para kutisë shpërndarëse.</p> <p>4. Sipërfaqja e pjesës së hapësirës përfiltra rezervë duhet të jetë $0,5$ deri në $1,0\text{ m}^2$, varësisht nga lloji i filtrave të</p>	<p>1. The area of the space for ventilation devices shall be determined by the type of ventilation appliance.</p> <p>2. Dimensions of the space wherein the single-phase power generator shall be placed are at least 0.80×1.20 m.</p> <p>3. The area of the distribution box with electrical devices should be at least 1m^2 provided it ensures free space at a distance of 0.80 m before the distribution box.</p> <p>4. The area for spare filters should be 0.5 to 1.0 m^2, depending on the type of filters used.</p>	<p>1. Površina dela prostora za ventilacione uređaje određuje se zavisno od vrste ventilacionog uređaja.</p> <p>2. Dimenzije prostorije u koju se smešta generator jednosmerne struje iznose najmanje $0,80 \times 1,20$ m.</p> <p>3. Površina dela prostora za razvodnu kutiju sa električnom opremom mora da iznosi najmanje 1 m^2, s tim što se mora osigurati slobodan prostor na udaljenosti od $0,80$ m ispred razvodne kutije.</p> <p>4. Površina dela prostora za rezervne filtre mora da iznosi od $0,5\text{ m}^2$ do $1,0\text{ m}^2$, zavisno od tipa primjenjenog filtera.</p>

<p>përdorur.</p> <p>5. Të gjitha pajisjet e renditura në këtë nen, vendosen në një hapësirë.</p>	<p>5. All devices listed in this article shall be placed in one space.</p>	<p>5. Svi uređaji navedeni u ovom članu postavljaju se u jedan prostor.</p>
<p>Neni 42 Hapësira e para-filtrave</p> <p>1. Për vendosjen e para-filtrave ranor, përkatësisht para-filtrave mekanik sigurohet hapësirë e veçantë. Hapësira për para-filtra duhet të jetë e ndarë nga hapësira për pajisje dhe nga hapësira për banim me mur prej betoni të trashësisë 30 cm.</p> <p>2. Qasja në hapësirën për para-filtra duhet të parashihet nga struktura e daljes ndihmëse. Hyrja mbyllt hermetikisht me dyer të qëndrueshme ndaj valës termike të cilat hapan në hapësirën për para-filtra.</p>	<p>Article 42 Pre-filter space</p> <p>1. Separate space is provided for installation of sand pre-filters, namely mechanical pre-filters. The pre-filter space should be separated from the equipment and residential space with a concrete wall of 30 cm thick.</p> <p>2. Access to pre-filter space should be provided within the auxiliary exit structure. The entrance shall be closed by hermetically thermal resistant doors which open in the pre-filter space.</p>	<p>Član 42 Prostorije za predfiltere</p> <p>1. Za postavljanje peščanih predfiltera odnosno mehaničkih predfiltera obezbeđuje se posebna prostorija. Prostorija za predfiltere treba da bude odvojena od prostorije za uređaje i od prostorije za boravak betonskim zidom debljine 30 cm.</p> <p>2. Pristup u prostoriju za predfiltere mora biti predviđen iz strukture pomoćnog izlaza. Ulaz se hermetički zatvara vratima otpornim protiv termičkog talasa koja se otvaraju u prostoru za predfiltere.</p>
<p>Neni 43</p> <p>Sipërfaqja e hapësirës për vendosjen e para-filtrave përcaktohet në bazë të llojit, madhësisë dhe renditjes së njësive përbërëse prej të cilave formohen këta filtra. Fundi i hapësirës për para-filtra ranor duhet të jetë me një pjerrtësi prej 2%. Në pikën më të ulët të kësaj hapësire duhet paraparë kullimi i ujit të kondensuar nga filtri ranor në strukturën</p>	<p>Article 43</p> <p>The area for placing the pre-filter shall be determined based on the type, size and order of constituent units from which these filters are formed. The end of the sand pre-filter space should be at a slope of 2%. At the lowest point of this space, the drainage of condensed water from the sand filter in the entry structure should be foreseen. The airspace in the pre-filter</p>	<p>Član 43</p> <p>Površina prostorije za postavljanje predfiltera određuje se zavisno od broja, veličine i rasporeda jedinica od kojih se ti filtri obrazuju. Dno prostorije za peščane predfiltere treba da bude sa nagibom od 2%. Na najnižoj tački te prostorije treba predvideti odvod kondenzovane vode iz peščanog filtra u ustavu ulaza. Vazdušni prostor u prostoriji za predfiltere</p>

<p>e hyrjes. Hapësira ajrore në hapësirën për para-filtra është e destinuar për zgjerimin e valës goditëse.</p>	<p>space is intended to expand the shock wave.</p>	<p>namjenjen je za ekspanziju udarnog talasa.</p>
<p>Neni 44 Hapësirat tjera</p> <p>1. Sasia më e domosdoshme e ujit për pijë dhe për nevoja higjienike duhet të mbahet në hapësirë të veçantë apo në hapësirën për banim.</p> <p>2. Sipërfaqja e hapësirës për ujë përcaktohet në vartesi të sasisë së nevojshme të ujit dhe mënyrës së ruajtjes së tij, përkatësisht duhet të jetë së paku $0,025 \text{ m}^2$ për një person.</p> <p>3. Sipërfaqja e hapësirës për ujë sigurohet në hapësirën për ruajtjen e pajisjeve.</p> <p>4. Përvendosjen e ujit dhe ushqimit që e sjellin në strehimore shfrytëzuesit përdoren pjesët e papërdorura të hapësirës së strehimores.</p> <p>5. Madhësia e hapësirës për ruajtjen e pajisjeve përcaktohet nëbazë të sasisë së pajisjeve që duhet ruajtur.</p>	<p>Article 44 Other spaces</p> <p>1. The most essential amount of drinking water and hygienic needs should be kept in separate space or in living space.</p> <p>2. The water area shall be determined depending on the amount of water required and the manner of its storage, namely it should be at least 0.025 m^2 for one person.</p> <p>3. The water area shall be provided in the equipment storage space.</p> <p>4. For placement of water and food brought by users shall be used the unutilized parts of the shelter's space.</p> <p>5. The size of storage space shall be determined based on the amount of equipment to be stored.</p>	<p>Član 44 Druge prostorije</p> <p>1. Najneophodnije količine vode za piće i higijenske potrebe, treba držati u posebnom prostoru ili u prostoriji za boravak.</p> <p>2. Površina prostora za vodu određuje se zavisno od potrebne količine vode i načina uskladištenja vode, odnosno treba da iznosi najmanje $0,025 \text{ m}^2$ po jednom licu.</p> <p>3. Površina prostora za vodu obezbeđuje se u prostoru za skladištenje opreme.</p> <p>4. Za smeštaj vode i hrane koju u sklonište donose korisnici, koriste se neiskorišćeni delovi prostora skloništa.</p> <p>5. Veličina prostora za skladištenje opreme određuje se prema količini opreme koju treba uskladištiti.</p>

<p>Neni 45</p> <p>Madhësia e hapësirës për menaxhim dhe drejtim të strehimores, strukturës, kuzhinës, ndihmës mjekësore dhe hapësirave tjera përcaktohet në bazë të madhësisë dhe qëllimit burimor të strehimores.</p> <p>Neni 46 Përpunimi i hapësirave të brendshme</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dyshemetë e strehimores duhet të janë të rrrafshëta dhe lëmuar apo jo të rrëshqitshme. Mbulesa e dyshemesë duhet të punohet prej materialit i cili pastrohet, lahet dhe dekontaminohet lehtë dhe duhet të jetë e qëndrueshme ndaj abrazionit. 2. Sipërfaqet për ecje duhet të punohen për të qenë jo të rrëshqitshme, pragjet duhet të janë të rrumbullakosur, ndërsa dallimi në lartësi nuk duhet të jetë më e madhe se 2 cm, në pajtim me dispozitat e nenin 24 të kësaj rregulloreje. 3. Dyshemetë në objektin dy-qëllimesh duhet t'i plotësojnë kushtet e përcaktuara për përqueshmëri termike. 	<p>Article 45</p> <p>The size of shelter area to be managed and led, its structure, kitchen, medical assistance and other areas shall be determined based on the size and purpose of the shelter.</p> <p>Article 46 Refinement of internal spaces</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Shelter floors should be flat and polished or non-slippery. The floor covering should be made of a material that is easy to clean, wash and decontaminate and should be durable to abrasion. 2. Walking areas shall be designed to be non-slippery, the thresholds shall be rounded, and the height difference shall not be greater than 2 cm, in accordance with the provisions of Article 24 of this Regulation. 3. Floors in the dual-purpose facilities must meet the conditions with regard to thermal conductivity. 	<p>Član 45</p> <p>Veličina prostorija za rukovođenje i administraciju skloništa, strukture, kuhinje, medicinske pomoći i drugih prostorija određuje se prema veličini i prvobitnoj nameni skloništa.</p> <p>Član 46 Obrada unutrašnjih prostorija</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podovi skloništa moraju biti ravnii glatki ili neklizavi. Podna obloga mora biti izrađena od materijala koji se lako čisti, pere i dekontaminira i mora biti otporna na habanje. 2. Hodne površine moraju biti izrađene tako da ne budu klizave, pragovi moraju biti zaobljeni, a razlika u visinama ne sme biti veća od 2 cm, u skladu sa odredbama člana 24 ove uredbe. 3. Podovi u dvonamenskom objektu moraju ispunjavati uslove propisane za termičku provodljivost.
---	---	---

Neni 47	Article 47	Član 47
<p>1. Sipërfaqet e mureve, mureve ndarëse, tavaneve dhe elementeve tjera ndërtimore të strehimoreve nuk suvatohen. Sipërfaqet duhet të rrafshohen, gëlqerosen dhe ngjyrosen me ngjyra të cilat sigurojnë mbrojtje edhe për beton edhe për armaturë.</p> <p>2. Muret, muret ndarëse dhe tavanet e strehimoreve mund të mbulohen në mënyrë të përhershme me mbulesa të gjitha llojeve që nuk janë të thyeshme dhe që nuk ndahen nga baza gjatë tërmeteve.</p>	<p>1. Surfaces of walls, partition walls, ceilings and other shelter construction elements are not plastered. Surfaces should be flattened, lime-painted and painted in colours that provide protection for both concrete and armature.</p> <p>2. Shelter walls, partition walls and ceilings can be permanently covered with all kinds of coverings that are not fragile and will not detach from the base during earthquakes.</p>	<p>1. Površine zidova, pregradnih zidova, plafona i drugih konstrukcionih elemenata skloništa ne malterišu se. Površine se moraju izravnati, okrečiti i bojiti premazima koji obezbeđuju zaštitu za beton i armature.</p> <p>2. Zidovi, pregradni zidovi i plafoni skloništa mogu se trajno oblagati svim vrstama obloga koje nisu lomljive i koje se ne odvajaju od podlage prilikom potresa.</p>
<p>V. VEÇORITË MBROJTËSE TË STREHIMOREVE</p> <p>Neni 48</p> <p>Qëndrueshmëria e strehimoreve ndaj efekteve mekanike</p> <p>1. Qëndrueshmëria e strehimoreve ndaj efekteve mekanike përcaktohet në bazë të:</p> <p>1.1. ngarkesës elementare - të përhershme, të trafikut dhe ngarkesave tjera dhe</p> <p>1.2. ngarkesëssë veçantë – ngarkesa</p>	<p>V. SHELTER PROTECTIVE FEATURES</p> <p>Article 48</p> <p>Shelters resistance to mechanical effects</p> <p>1. Shelters resistance against mechanical effects shall be determined based on:</p> <p>1.1. basic loads - permanent load of traffic and other loads and</p> <p>1.2. Special load - loads from the shock</p>	<p>V. ZAŠTITNE OSOBINE SKLONIŠTA</p> <p>Član 48</p> <p>Otpornost skloništa na mehanička dejstva</p> <p>1. Otpornost skloništa na mehanička dejstva određuje se na osnovu:</p> <p>1.1. osnovnog opterećenjastalna, prometna i druga opterećenja i</p> <p>1.2. posebnog opterećenja opterećenje</p>

<p>nga vala goditëse e shpërthimit, copëzave dhe rrënojave.</p> <p>Neni 49</p> <p>1. Ngarkesa nga vala goditëse e shpërthimit merret si ngarkesë zëvendësuese statike e ndarë proporcionalisht, e piketuar në sipërfaqet e elementeve të konstruksionit të strehimoreve dhe pajisjeve përmbyllje.</p> <p>2. Ngarkesa zëvendësuese statike është:</p> $P = K \cdot po$ <p>ku:</p> <p>P- është ngarkesë e zëvendësuar statike</p> <p>K- është koeficienti i ngarkesës zëvendësuese</p> <p>po- është mbi-shtypja më e madhe e valës goditëse të shpërthimit, si në vijim:</p> <p>2.1. për strehimoret e mbrojtjes plotësuese 50 kPa;</p> <p>2.2. për strehimoret e mbrojtjes elementare deri në 50 persona 50 kPa dhe</p> <p>2.3. për strehimoret e mbrojtjes elementare mbi 50 persona 100 kPa.</p>	<p>wave of explosion, fragments and ruins.</p> <p>Article 49</p> <p>1. The load from explosion shock wave shall be deemed as a proportionately divided static substitute load, targeted on surfaces of shelters' construction elements and closing devices.</p> <p>2. Static substitute load is:</p> $P = K \cdot po$ <p>where:</p> <p>P- is a static substitute load</p> <p>K- is the substitute load coefficient</p> <p>po- is the largest over-pressure of explosion shock wave, as follows:</p> <p>2.1. for shelters of additional protection 50 kPa;</p> <p>2.2. for basic protection shelters, up to 50 persons 50kPa and</p> <p>2.3. for basic protection shelters over 50 persons 100kPa.</p>	<p>od udarnog talasa eksplozije, parçadi i ruševina.</p> <p>Član 49</p> <p>1. Opterećenje od udarnog talasa eksplozije uzima se kao zamenjuće statičko ravnomerno podeljeno opterećenje ciljano na površine elemenata konstrukcije skloništa i uređaja za zatvaranje.</p> <p>2. Zamenjujuće statičko opterećenje je:</p> $P = K \cdot po$ <p>Gde je:</p> <p>P- zamenjujuće statičko opterećenje</p> <p>K- koeficijent zamenjujućeg opterećenja</p> <p>po- najveći nadpritisak udarnog talasa eksplozije, i to:</p> <p>2.1. za skloništa dopunske zaštite 50 kPa;</p> <p>2.2. za skloništa osnovne zaštite do 50 lica 50 kPa 50 lica 50 kPa i</p> <p>2.3. za skloništa osnovne zaštite preko 50 lica 100 kPa</p>
--	--	--

3. Koeficienti K, varësishët nga elementet e ndërtimit dhe pozitës së tyre është:	3. Depending on the construction elements and their position, coefficient K is:	3. Koeficijent K, zavisno od elemenata konstrukcije i njegovog položaja, iznosi:																																																																																																												
<table border="1"> <thead> <tr> <th>NR.</th><th>ELEMENTET E KONSTRUKCIONIT</th><th>KOORFICI ENTI K</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr> <tr><td>1</td><td>Tavani</td><td>1</td></tr> <tr><td>2</td><td>Muret e jashtme –mbi tokë</td><td>2,5</td></tr> <tr><td>3</td><td>Muret e jashtme në hapësirën e bodrumit</td><td></td></tr> <tr><td>3,1</td><td>Në katin e parë të bodrumit</td><td>2</td></tr> <tr><td>3,2</td><td>Në katin e dytë të bodrumit</td><td>1</td></tr> <tr><td>4</td><td>Muret e jashtme në kontakt me tokën</td><td></td></tr> <tr><td>4,1</td><td>Tokë e palidhur – thatë në lagështi natyrore</td><td>0,5</td></tr> <tr><td>4,2</td><td>Tokë e lidhur – lagështi natyrore</td><td>0,5</td></tr> <tr><td>4,3</td><td>Tokë e lidhur dhe e pa lidhur e ngopur me ujë</td><td>1,00</td></tr> <tr><td>5</td><td>Plaka themelore</td><td>1,0</td></tr> </tbody> </table>	NR.	ELEMENTET E KONSTRUKCIONIT	KOORFICI ENTI K	1	2	3	1	Tavani	1	2	Muret e jashtme –mbi tokë	2,5	3	Muret e jashtme në hapësirën e bodrumit		3,1	Në katin e parë të bodrumit	2	3,2	Në katin e dytë të bodrumit	1	4	Muret e jashtme në kontakt me tokën		4,1	Tokë e palidhur – thatë në lagështi natyrore	0,5	4,2	Tokë e lidhur – lagështi natyrore	0,5	4,3	Tokë e lidhur dhe e pa lidhur e ngopur me ujë	1,00	5	Plaka themelore	1,0	<table border="1"> <thead> <tr> <th>No</th><th>CONSTRUCTION ELEMENTS</th><th>COEFFICI ENT K</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr> <tr><td>1</td><td>Ceiling</td><td>1</td></tr> <tr><td>2</td><td>Exterior walls - on the ground</td><td>2,5</td></tr> <tr><td>3</td><td>Exterior walls in the basement space</td><td></td></tr> <tr><td>3,1</td><td>On the first floor of the basement</td><td>2</td></tr> <tr><td>3,2</td><td>On the second floor of the basement</td><td>1</td></tr> <tr><td>4</td><td>exterior walls in contact with the ground</td><td></td></tr> <tr><td>4,1</td><td>Unbound soil- dry and naturally moist soil</td><td>0,5</td></tr> <tr><td>4,2</td><td>Bound soil –naturally moisten</td><td>0,5</td></tr> <tr><td>4,3</td><td>Bound and unbound soil saturated with water</td><td>1,00</td></tr> <tr><td>5</td><td>Base plate</td><td>1,0</td></tr> </tbody> </table>	No	CONSTRUCTION ELEMENTS	COEFFICI ENT K	1	2	3	1	Ceiling	1	2	Exterior walls - on the ground	2,5	3	Exterior walls in the basement space		3,1	On the first floor of the basement	2	3,2	On the second floor of the basement	1	4	exterior walls in contact with the ground		4,1	Unbound soil- dry and naturally moist soil	0,5	4,2	Bound soil –naturally moisten	0,5	4,3	Bound and unbound soil saturated with water	1,00	5	Base plate	1,0	<table border="1"> <thead> <tr> <th>BR.</th><th>ELEMENTI KONSTRUKCIJE</th><th>KOEFICI ENT K</th></tr> </thead> <tbody> <tr><td>1</td><td>2</td><td>3</td></tr> <tr><td>1</td><td>Plafon</td><td>1</td></tr> <tr><td>2</td><td>Spoljni zidovi-iznad zemlje</td><td>2,5</td></tr> <tr><td>3</td><td>Spoljni zidovi u podrumskoj prostoriji:</td><td></td></tr> <tr><td>3,1</td><td>Na prvom podrumskom spratu</td><td>2</td></tr> <tr><td>3,2</td><td>Na drugom podrumskom spratu</td><td>1</td></tr> <tr><td>4</td><td>Spoljni zidovi u dodiru sa tlom</td><td></td></tr> <tr><td>4,1</td><td>Nevezano tlo-suvo i prirodno vlažno</td><td>0,5</td></tr> <tr><td>4,2</td><td>Vezano tlo – prirodno vlažno</td><td>0,5</td></tr> <tr><td>4,3</td><td>Vezano i nevezano tlo zasićeno vodom</td><td>1,00</td></tr> <tr><td>5</td><td>Temeljna ploča</td><td>1,0</td></tr> </tbody> </table>	BR.	ELEMENTI KONSTRUKCIJE	KOEFICI ENT K	1	2	3	1	Plafon	1	2	Spoljni zidovi-iznad zemlje	2,5	3	Spoljni zidovi u podrumskoj prostoriji:		3,1	Na prvom podrumskom spratu	2	3,2	Na drugom podrumskom spratu	1	4	Spoljni zidovi u dodiru sa tlom		4,1	Nevezano tlo-suvo i prirodno vlažno	0,5	4,2	Vezano tlo – prirodno vlažno	0,5	4,3	Vezano i nevezano tlo zasićeno vodom	1,00	5	Temeljna ploča	1,0
NR.	ELEMENTET E KONSTRUKCIONIT	KOORFICI ENTI K																																																																																																												
1	2	3																																																																																																												
1	Tavani	1																																																																																																												
2	Muret e jashtme –mbi tokë	2,5																																																																																																												
3	Muret e jashtme në hapësirën e bodrumit																																																																																																													
3,1	Në katin e parë të bodrumit	2																																																																																																												
3,2	Në katin e dytë të bodrumit	1																																																																																																												
4	Muret e jashtme në kontakt me tokën																																																																																																													
4,1	Tokë e palidhur – thatë në lagështi natyrore	0,5																																																																																																												
4,2	Tokë e lidhur – lagështi natyrore	0,5																																																																																																												
4,3	Tokë e lidhur dhe e pa lidhur e ngopur me ujë	1,00																																																																																																												
5	Plaka themelore	1,0																																																																																																												
No	CONSTRUCTION ELEMENTS	COEFFICI ENT K																																																																																																												
1	2	3																																																																																																												
1	Ceiling	1																																																																																																												
2	Exterior walls - on the ground	2,5																																																																																																												
3	Exterior walls in the basement space																																																																																																													
3,1	On the first floor of the basement	2																																																																																																												
3,2	On the second floor of the basement	1																																																																																																												
4	exterior walls in contact with the ground																																																																																																													
4,1	Unbound soil- dry and naturally moist soil	0,5																																																																																																												
4,2	Bound soil –naturally moisten	0,5																																																																																																												
4,3	Bound and unbound soil saturated with water	1,00																																																																																																												
5	Base plate	1,0																																																																																																												
BR.	ELEMENTI KONSTRUKCIJE	KOEFICI ENT K																																																																																																												
1	2	3																																																																																																												
1	Plafon	1																																																																																																												
2	Spoljni zidovi-iznad zemlje	2,5																																																																																																												
3	Spoljni zidovi u podrumskoj prostoriji:																																																																																																													
3,1	Na prvom podrumskom spratu	2																																																																																																												
3,2	Na drugom podrumskom spratu	1																																																																																																												
4	Spoljni zidovi u dodiru sa tlom																																																																																																													
4,1	Nevezano tlo-suvo i prirodno vlažno	0,5																																																																																																												
4,2	Vezano tlo – prirodno vlažno	0,5																																																																																																												
4,3	Vezano i nevezano tlo zasićeno vodom	1,00																																																																																																												
5	Temeljna ploča	1,0																																																																																																												
<p>Neni 50</p> <p>1. Ngarkesa zëvendësuese nga dridhja e shkaktuar nga shpërthimi për muret ndarëse është ngarkesë statike e ndarë proporcionalisht në sipërfaqe në të dy drejtimet dhe përcaktohet sipas formulës:</p> $qp = \pm K1q$ <p>ku:</p> <p><i>qp – është ngarkesa zëvendësuese;</i> <i>q – është ngarkesa e peshës vetjake të elementeve;</i> <i>K1 – është koeficienti i ngarkesës</i></p>	<p>Article 50</p> <p>1. The replacement load from vibration caused by explosion on the partition walls is a static load uniformly distributed to surface in both directions and determined by the formula:</p> $qp = \pm K1q$ <p>where:</p> <p><i>qp – is a replacement load;</i> <i>q – is the load of elements own weight;</i> <i>K1 – is the replacement load</i></p>	<p>Član 50</p> <p>1. Zamenjujuće opterećenje od potresa izazvanog eksplozijom za pregradne zidove je statično opterećenje koje je ravnomerno raspoređeno u površini u oba pravca i određuje se prema formuli:</p> $qp = \pm K1q$ <p>gde je :</p> <p><i>qp – zamenjujuće opterećenje;</i> <i>q – opterećenje sopstvene težine elemenata;</i> <i>K1 – koeficijent zamenjujućeg</i></p>																																																																																																												

<p><i>zëvendësuese i cili për perimetrin e mbrojtjes 50 kPa është 1,0 dhe për perimetrin e mbrojtjes 50 – 100 kPa është 2,0.</i></p>	<p><i>coefficient which, for the defensive perimeter 50 kPa is 1,0 and for the defensive perimeter 50 – 100 kPa is 2,0.</i></p>	<p><i>opterećenja i koji, za obim zaštite 50 kPa je 1,0 i za obim zaštite 50 – 100 kPa je 2,0.</i></p>
<p>Neni 51</p> <p>Ngarkesa zëvendësuese statike e përqendruar si pasojë e shpërthimit përlendet, pajisjet, instalimet dhe aparaturën në strehimore ndahet në të gjitha drejtimet dhe përcaktohet sipas formulës:</p> $Q_p = K_2 G$ <p>Ku:</p> <p><i>Q_p – është ngarkesa zëvendësuese;</i> <i>G – është pesha vetjake e elementit;</i> <i>K₂ – është koeficienti i ngarkesës së zëvendësueshme i cili është 2K₁ nëse elementet dhe pajisjet janë të ngjitura në tavane dhe K₁ kur janë të ngjitur në mure dhe dysheme.</i></p>	<p>Article 51</p> <p>The static replacement load concentrated as a result of explosion for materials, equipment, installations and equipment in the shelter is distributed in all directions and is determined according to the formula:</p> $Q_p = K_2 G$ <p>where:</p> <p><i>Q_p – is the replacement load;</i> <i>G – is element's own weight;</i> <i>K₂ – is the replaceable load coefficient which is 2K₁ when elements and devices are attached to the ceiling and K₁ when attached to walls and floors.</i></p>	<p>Član 51</p> <p>Zamenjujuće statičko koncentrično opterećenje kao posledica eksplozije materijala, opreme, instalacija i aparata u skloništu je podeljeno u svim pravcima i određuje se prema formuli:</p> $Q_p = K_2 G$ <p>gde je:</p> <p><i>Q_p – zamenjujuće opterećenje;</i> <i>G – sopstvena težina predmeta;</i> <i>K₂ – koeficijent zamenjućeg opterećenja koji iznosi 2K₁ ako su elementi i oprema priključeni o tavanu i K₁ kada su priključeni na zidove i pod.</i></p>
<p>Neni 52</p> <p>1. Ngarkesa nga rrënojat e ndërtësës mbi hapësirat e bodrumeve merret parasysh si ngarkesë e zëvendësueshme e ndarë proporcionalisht, si në vijim:</p> <p>1.1. ngarkesa vertikale:</p>	<p>Article 52</p> <p>1. The load from ruins of the building over the basement space shall be considered as a proportionately distributed replaceable load, as follows:</p> <p>1.1. Vertical load:</p>	<p>Član 52</p> <p>1. Opterećenje iz ruševina zgrada iznad podrumskih prostorija se računa kao zamenjujuće ravnomerno podeljeno opterećenje, i to:</p> <p>1.1. Vertikalno opterećenje:</p>

<p>1.1.1. 10 kN/m² për ndërtesat e murosura deri në P+2;</p> <p>1.1.2. 5 kN/m² për çdo kat tjetër, në total prej 50 kN/m² dhe</p> <p>1.1.3. 2,5 kN/m² për çdo kat tjetër në ndërtesat skeletore.</p> <p>1.2.ngarkesa horizontale në mure:</p> <p>1.2.1. 10 kN/m² për të gjitha muret e jashtme të strehimores nën sipërfaqen e tokës dhe</p> <p>1.2.2. 20 kN/m² për muret mbi sipërfaqen e tokës.</p> <p>2. Ngarkesa nga paragrafi 1 i këtij nenit, nuk vendoset mbi ngarkesën e valës goditëse – nuk mbivendosen me ngarkesën nga vala goditëse.</p> <p>3. Këto ngarkesa nuk merren parasysh nëse ngarkesa e trafikut është më e madhe në kohë paqe.</p> <p>Neni 53 Qëndrueshmëria e strehimoreve ndaj efekteve termike</p> <p>1. Për sigurimin e qëndrueshmërisë së</p>	<p>1.1.1. 10 kN/m² for masonry buildings to P+2;</p> <p>1.1.2. 5 kN/m² for any other floor, in a total of 50 kN/m² and</p> <p>1.1.3. 2,5 kN/m² for any other floor in skeletal structures.</p> <p>1.2. horizontal load on walls:</p> <p>1.2.1. 10 kN/m² for all exterior walls of the shelter below the ground surface</p> <p>1.2.2. 20 kN/m² for walls above the ground surface</p> <p>2. The load referred to in paragraph 1 of this article shall not be imposed on the shock wave load – and not superimpose with the shock load.</p> <p>3. These loads are not taken into account if the traffic load is greater in times of peace.</p> <p>Article 53 Shelter's resistance to thermal effects</p> <p>1. In order to ensure shelter's resistance</p>	<p>1.1.1. 10 kN/m² za zidane zgrade do P+2;</p> <p>1.1.2. 5 kN/m² za svaki drugi sprat, ukupno od 50 kN/m² i</p> <p>1.1.3. 2,5 kN/m² za svaki drugi sprat skeletnih zgrada.</p> <p>1.2. Horizontalno opterećenje na zidove:</p> <p>1.2.1. 10 kN/m² za sve spoljne zidove skloništa ispod površine zemlje i</p> <p>1.2.2. 20 kN/m² za zidove iznad površine zemlje.</p> <p>2. Opterećenje iz stava 1. ovog člana, ne stavља se iznad opterećenja od udarnog talasa – ne postavljaju se opterećenjem od udarnog talasa.</p> <p>3. Ova opterećenja se ne uzimaju u obzir ako je pokretno opterećenje u vreme mira veće.</p> <p>Član 53 Otpornost skloništa na toplotno dejstvo</p> <p>1. Radi obezbeđivanja otpornosti</p>
---	--	---

<p>strehimores ndaj efektit termik, pjesët e konstrukcionit të strehimores që mund t'i ekspozohen efektit termik duhet të kenë:</p> <p>1.1. trashësinë e betonit më së paku 30 cm për strehimoret e qëndrueshmërisë 50 kPa;</p> <p>1.2. trashësinë e betonit më së paku 40 cm për strehimoret e qëndrueshmërisë 100 kPa dhe</p> <p>1.3. trashësinë përkatëse të materialit tjetër jo të ndezshëm me përçueshmërinë e n njëjtë termike.</p> <p>2. Pavarësisht trashësive minimale të kërkua të elementeve të strehimores, rekomandohet mbrojtja shtesë me shtresa dheu, zhavorri, rëre dhe të ngashme.</p> <p>Neni 54 Qëndrueshmëria e strehimoreve ndaj efekteve radioaktive</p> <p>1. Qëndrueshmëria e strehimores ndaj efekteve radioaktive sigurohet me dendësinë sipërfaqësore të elementeve të mbrojtjes plotësuese, si në vijim:</p> <p>1.1. me tavane të strehimoreve – tavanin e strehimores, tavanin e</p>	<p>to thermal effects, the parts of shelter's structure that may be exposed to thermal effect shall have:</p> <p>1.1. concrete thickness of at least 30 cm for shelters of 50 kPa resistance;</p> <p>1.2. concrete thickness of at least 40 cm for shelters of 100 kPa resistance;</p> <p>1.3. corresponding thickness of other non-flammable material that has same thermal conductivity.</p> <p>2. Notwithstanding the minimum required thickness of shelter elements, additional protection with soil, gravel, sand and the like is recommended.</p> <p>Article 54 Shelters resistance to radioactive effects</p> <p>1. The shelter's resistance to radioactive effects is ensured by the surface densities of additional defensive elements, as follows:</p> <p>1.1. shelter ceilings - shelter ceiling, basement ceiling and floor ceilings on</p>	<p>skloništa na toplotno dejstvo, delovi konstrukcije skloništa koji mogu biti izloženi toplotnom dejstvu treba da imaju:</p> <p>1.1. Najmanju debljinu betona od 30 cm za skloništa otpornosti 50 kPa;</p> <p>1.2. Najmanju debljinu betona od 40 cm za skloništa otpornosti 100 kPa i</p> <p>1.3. Odgovarajuću debljinu drugog nezapaljivog materijala, sa jednakom toplotnom provodljivošću.</p> <p>2. Nezavisno od zahtevanih minimalnih debljina elemenata skloništa, preporučuje se dodatna zaštita slojevima zemlje, šljunka, peska, i slično.</p> <p>Član 54 Otpornost skloništa na radijacijska dejstva</p> <p>1. Otpornost skloništa na radioaktivna dejstva obezbeđuje se površinskom gustinom elemenata dodatne zaštite, i to:</p> <p>1.1. Tavanicama skloništa – tavanica skloništa, tavanica podruma</p>
---	---	--

<p>bodrumit dhe tavanet e kateve mbi strehimore dhe depozitave nga dheu, nëse strehimorja është e llojit të groposur;</p> <p>1.2. me muret e jashtme të strehimores mbi sipërfaqen e tokës – murin e jashtëm të strehimores, murin e korridorit hyrës dhe dalës dhe</p> <p>1.3. me muret e jashtme të strehimores në bodrum – murin e jashtëm të strehimores, murin e korridorit hyrës dhe dalës, tavanet mbi hapësirën e bodrumit.</p> <p>2. Dendësia sipërfaqësore e elementeve mbrojtëse përcaktohet sipas formulës në vijim:</p> $\sum di - ip \geq mp$ <p>ku:</p> <p><i>di</i> - është trashësia e elementit të caktuar mbrojtës;</p> <p><i>pi</i> - është dendësia e shtesës së caktuar – kg/m³;</p> <p><i>mp</i> – është dendësia sipërfaqësore e nevojshme e të gjitha shtresave, që është:</p>	<p>shelters and mounds of earth, if the shelter is of a buried type;</p> <p>1.2. with the outer walls of the shelter above ground surface - the outer wall of the shelter, the wall of the entrance and exit hall.</p> <p>1.3. with the outer walls of the shelter in the basement - the outer wall of the shelter, the entrance and exit corridor wall, the ceilings over the basement space.</p> <p>2. The surface densities of protective elements shall be determined according to the following formula:</p> $\sum di - ip \geq mp$ <p>where:</p> <p><i>di</i> - is the thickness of given protection element;</p> <p><i>pi</i> – is the density of the add-on – kg/m³;</p> <p><i>mp</i> – is the required surface density of all layers, that is:</p>	<p>i tavanice spratova nad skloništem i nasipa od zemlje, ako je sklonište iskopane vrste;</p> <p>1.2. Spoljašnjim zidovima skloništa iznad površine zemlje – spoljin zidom skloništa, zidom ulaznog i izlaznog hodnika, i</p> <p>1.3. Spoljašnjim zidovima skloništa u podrumu – spoljašnjim zidom skloništa, zidom ulaznog i izlaznog hodnika, tavanicama iznad podumske prostorije.</p> <p>2. Površinska gustina zaštitnih elemenata određuje se prema sledećoj formuli:</p> $\sum di - ip \geq mp$ <p>gde je:</p> <p><i>di</i> - debljina određenog zaštitnog elementa;</p> <p><i>pi</i> – gustina određenog sloja – kg/m³;</p> <p><i>mp</i> – potrebna površinska gustina svih slojeva, koja iznosi:</p>
--	--	--

PERIMET RI I MBROJTJ ES	DENDËSIA SIPËRFAQËSORE E MATERIALIT TË NGJESHUR <i>mpkg/m²</i>		DEFENSI VE PERIMET ER	SURFACE DENSITY OF COMPACTED MATERIALS <i>mpkg/m²</i>		ZAŠTITNI OBIM	POVRŠINSKA GUSTINA ZBIJENOOG MATERIJALA <i>mpkg/m²</i>		
	Strehimoret jashtë ndërtesave - <i>mpl</i>	Strehimoret nën ndërtesarat një katërshe dhe shumëkatës he - <i>mp2</i>		Shelters outside the buildings- <i>mpl</i>	Shelters under one storey and multi- storey buildings- <i>mp2</i>		Skloništa van zgrada - <i>mpl</i>	Skloništa ispod jednospratn ih i višespratni h zgrada - <i>mp2</i>	
50	1000	750		50	1000	750	50	1000	750
50 deri 100	1800	1300		50 to 100	1800	1300	50 do 100	1800	1300

3. Muret e jashtme të strehimoreve të gërmuara që prekin tokën nuk llogariten në ngarkesa të rrezatimit radioaktiv nëse tavani i hapësirës për banim është nën nivelin e terrenit rrethues.

Neni 55
Dëshmimi i qëndrueshmërisë së strehimores ndaj efekteve mekanike

1. Materialet që përdoren për ndërtimin e strehimoreve duhet të sigurojnë forcë statike dhe dinamike të konstruksioneve.

2. Për të gjitha pjesët e jashtme të konstruksionit – plakat dhe muret – duhet të përdoret betoni i armiruar. Elementet bartëse të brendshme mund të ndërtohen

3. The outer walls of excavated shelters that touch the ground are not counted on radioactive radiation loads if the ceiling of the living area is below the level of the surrounding terrain.

Article 55
Proving shelters resistance to mechanical effects

1. Materials used for construction of shelters should provide static and dynamic strength of constructions.

2. Reinforced concrete must be used for all exterior parts of the structure – plates and walls. Internal bearing elements can also be constructed from steel, while

3. Spoljašnji zidovi ukopanih skloništa koji se dodiruju sa tlom ne računaju se na opterećenja radioaktivnih zračenja ako je tavanica prostorije za boravak ispod nivoa okolnog terena.

Član 55
Dokazivanje otpornosti skloništa na mehanička dejstva

1. Materijali koji se koriste za izgradnju skloništa moraju osigurati statičku i dinamičku čvrstoću konstrukcija.

2. Za sve spoljšanje delove konstrukcije – ploče i zidove – mora se koristiti armirani beton. Unutrašnji elementi nosivosti mogu biti izrađeni i od čelika, a

<p>edhe nga çeliku, ndërsa për muret ndarëse mund të përdoren edhe materialet tjera ndërtimore.</p>	<p>other partitioning materials can be used for the dividing walls.</p>	<p>za pregradne zidove mogu se koristit i drugi građevinski materijali.</p>
<p>3. Për elementet bartëse të konstruksionit të strehimores së mbrojtjes elementare duhet të përdoret betoni i armiruar më së paku MB – 30 dhe çeliku për betonin e armiruar sipas standardeve dhe normave në fuqi.</p>	<p>3. For the bearing elements of the structure of elementary protection shelters, reinforced concrete of at least MB-30 and steel for the reinforced concrete should be used according to standards and norms in force.</p>	<p>3. Za elemente nosivosti konstrukcije skloništa osnovne zaštite treba koristiti armirani beton najmanje MB – 30 i čelik za armirani beton prema važećim standardima i propisima.</p>
<p>4. Për dyert me mbushje prej betoni duhet të përdoret betoni i më së paku MB – 40.</p>	<p>4. For concrete filling doors, concrete of at least MB-40 should be used.</p>	<p>4. Za vrata sa betonskim punjenjem mora se upotrebiti beton najmanje MB – 40.</p>
<p>Neni 56</p>	<p>Article 56</p>	<p>Član 56</p>
<p>Analiza llogaritëse e konstruksioneve bëhet përmes teorive të pranuara për llogaritjen e konstruksioneve.</p>	<p>Construction calculator analysis is done through recognised theories for calculating constructions.</p>	<p>Proračunska analiza konstrukcija vrši se prema priznatim teorijama za proračun konstrukcija.</p>
<p>Neni 57</p>	<p>Article 57</p>	<p>Član 57</p>
<p>Për llogaritjen e efekteve kufitare në prerjet e konstruksioneve koeficienti parcial i sigurisë për gjendjet e papritura projektuese është $\gamma = 1.0$.</p>	<p>For calculating the limit effects on structural cuttings, the partial safety coefficient for unexpected projected states is $\gamma = 1.0$.</p>	<p>Za proračun graničnih dejstava u presecima konstrukcija, parcijalni koeficijenat sigurnosti za neočekivana projektna stanja iznosi $\gamma = 1.0$.</p>
<p>Neni 58</p>	<p>Article 58</p>	<p>Član 58</p>
<p>1. Konstruksionet bartëse prej çeliku mund të llogariten edhe sipas metodës së shtypjeve të lejueshme.</p>	<p>1. The steel load-bearing structures can also be calculated according to the allowable pressure method.</p>	<p>1. Čelične noseće konstrukcije mogu se izračunati i po metodi dopuštenih napona.</p>

<p>2. Nëse konstrukzionet prej çeliku llogariten me metodën e shtypjeve të lejueshme, shtypja e lejueshme e çelikut nuk duhet t'i kaloj 80% të vlerës karakteristike të kufirit të qarkullimit.</p>	<p>2. If steel structures are calculated according to allowable pressure method, the allowable steel pressure shall not exceed 80% of the characteristic value of the circulating limit.</p>	<p>2. Ako se čelične konstrukcije izračunavaju metodom dopuštenih napona, dopušteni pritisak čelika ne treba da bude veći od 80% karakteristične vrednosti granice cirkulacije.</p>
<p>Neni 59</p> <p>Kontrolli i shtypjes në tokë nuk është i nevojshëm për një kombinim të veçantë të ngarkesës – mbi-shtypjes.</p>	<p>Article 59</p> <p>Ground pressure control is not required for a specific combination of load - overpressure.</p>	<p>Član 59</p> <p>Kontrola naprezanja na tlu nije potrebna za posebnu kombinaciju opterećenja – nadpritiska.</p>
<p>Neni 60</p> <p>Gjësendet, pajisjet, instalimet dhe mjetet që instalohen në strehimore apo ndodhen në strehimore duhet të jenë të qëndrueshme ndaj tërmetit dhe të siguruara në mënyrë që të mos rrëzohen dhe zhvendosen në mënyrë të pakontrolluar.</p>	<p>Article 60</p> <p>Items, equipment, installations and tools installed in shelters or housed in shelters must be earthquake-resistant and secured so that they do not collapse and relocate uncontrollably.</p>	<p>Član 60</p> <p>Predmeti, uređaji, instalacije i oprema koji se ugrađuju u skloništima ili se nalaze u skloništima moraju biti otporni na zemljotres i osigurani da se ne prevrnu i da se nekontrolisano ne pomeraju.</p>
<p>VI. KUSHTET E VEÇANTA QË DUHET TI PLOTËSOJ KONSTRUKSIONI I STREHIMORES</p>	<p>VI. SPECIFIC CONDITIONS TO BE MET BY A SHELTER STRUCTURE</p>	<p>VI. POSEBNI USLOVI KOJE MORA DA ISPUNJAVA KONSTRUKCIJA SKLONIŠTA</p>
<p>Neni 61</p> <p>1. Përqindja minimale e armirimit në vendet e lakimeve ekstreme – mesi i fushave dhe kryqeve - në anën e tërhequr dhe të prerjes duhet të jetë 0.2% nga</p>	<p>Article 61</p> <p>1. The minimum degree of enforcement in the extreme bending areas - the middle of the fields and the clamps - on the drawn and cutting side should be 0.2% of</p>	<p>Član 61</p> <p>1. Minimalni procenat armiranja na mestu ekstremnih momenata savijanja – sredina polja i uklještenja – na zategnutoj strani i preseka mora iznositi 0.2%</p>

prerja e betonit. 2. Armatura për forcat tërthore përcaktohet sipas normave në fuqi. 3. Të gjitha muret e jashtme dhe të brendshme armirohen në të dy anët me armaturë minimale sipas normave në fuqi. 4. Anët e brendshme të tavaneve dhe mureve duhet të jenë të armiruara në dy drejtime ortogonale me një distancë të shufrave prej më së shumti 15 cm.	the concrete cross section. 2. The reinforcement for cross forces is determined according to the applicable norms. 3. All exterior and interior walls shall be reinforced on both sides with minimal reinforcement according to applicable norms. 4. The interior of the ceilings and walls shall be reinforced in two orthogonal directions with a distance of bars of not more than 15 cm.	betonskog preseka. 2. Armatura za poprečne sile određuje se prema važećim propisima. 3. Svi spolašnji i unutrašnji zidovi se armiraju u obim stranana minimalnom armaturom prema važećim propisima. 4. Unutrašnje strane tavanica i zidova moraju biti armirane u dva ortogonalna pravca, sa razmakom šipki od najviše 15 cm.
Neni 62 Armatura e vendosur në dy anët e prerjes të plakave dhe mureve duhet të jetë e lidhur në mes veti me më së paku katër kuka-S në sipërfaqe prej $1m^2$ të diametrit prej 6 mm apo më të madh.	Article 62 The reinforcement placed on two sides of the plate section must be connected to each other with at least four S-hooks on the surface of $1m^2$, in 6 mm diameter or larger.	Član 62 Armatura postavljena na obe strane preseka ploča i zidova mora biti međusobno povezana sa najmanje četiri uzengije-S na $1m^2$ površine, prečnika od 6 mm ili većeg prečnika.
Neni 63 Trashësia e shtresës mbrojtëse të betonit bëhet sipas rregullave në fuqi.	Article 63 The thickness of concrete cover shall be established according to applicable regulations.	Član 63 Debljina zaštitnog betonskog sloja treba da bude prema važećim propisima.
Neni 64 1. Të gjitha elementet strukturore të	Article 64 1. All structural elements of the shelters	Član 64 1. Svi strukturni elementi skloništa

<p>strehimores duhet të jenë të lidhura fort në mes veti.</p> <p>2. Elementet e hyrjes dhe daljes ndihmëse që ndodhen jashtë formës gjeometrike të strehimores dhe që nuk mbyllen hermetikisht, duhet të punohen me lidhëse elastike në sipërfaqet kontaktuese.</p> <p>3. Lidhëset elastike në pjesën e konstruksionit të strehimores e cila nuk mbyllt hermetikisht nuk janë të lejueshme.</p> <p>VII. PAJISJET PËR MBYLLJEN E HAPJEVE PËR LËVIZJE</p> <p>Neni 65 Kushtet e përgjithshme</p> <p>Hapjet për lëvizje në strehimore duhet të mbyllen me dyer, kapakoseparmak lëvizës (në tekstin në vijim: pajisjet për mbyllje) të cilat me zgjidhjen funksionale, konstruksionin, formën dhe pozitën sigurojnë mbrojtje nga efektet luftarake dhe rreziqet tjera.</p> <p>Neni 66</p> <p>1. Karakteristikat mbrojtëse të pajisjeve për mbyllje shprehen me</p>	<p>should be strongly connected together.</p> <p>2. Elements of auxiliary entrance and exit, which are outside the geometric shape of the shelter and do not close hermetically, shall be made of elastic couplings on contact surfaces.</p> <p>3. Elastic couplings are not permissible in the part of the shelter structure which do not close hermetically.</p> <p>VII. DEVICES FOR CLOSING MOVEMENT OPENINGS</p> <p>Article 65 General conditions</p> <p>The openings for moving in the shelter should be closed with doors, covers or slider shutters (hereinafter: closing devices) which, by their functional design, construction, shape and position, provide protection against the effects of warfare and other hazards.</p> <p>Article 66</p> <p>1. The protective features of the closing devices shall be such as to provide</p>	<p>međusobno treba da budu kruto povezani.</p> <p>2. Elementi ulaza i pomoćnog izlaza koji se nalaze van geometrijskog oblika skloništa i koji se ne zatvaraju hermetički, moraju se izvesti elastičnim spojnicama u dodirnim površinama.</p> <p>3. Elastične spojnice na delu konstrukcije skloništa koja se ne zatvaraju hermetički nisu dozvoljene.</p> <p>VII. SREDSTVA ZA ZATVARANJE OTVORA ZA KRETANJE</p> <p>Član 65 Opšti uslovi</p> <p>Otvori za kretanje u skloništu moraju se zatvarati vratima, poklopцима ili pokretnim pregradama (u daljem tekstu: sredstva za zatvaranje) koje funkcionalnim rešenjem, konstrukcijom, oblikom i položajem osiguravaju zaštitu od ratnih dejstava i drugih opasnosti.</p> <p>Član 66</p> <p>1. Zaštitne osobine sredstva za zatvaranje izražavaju se sa otpornošću na</p>
---	--	--

<p>qëndrueshmërinë ndaj efektit të veprimeve të ndryshme të cilën duhet ta duroj pajisja për mbyllje pa komprometimin e funksionit, si në vijim:</p>	<p>resistance to impacts of various actions that the closing device must withstand without compromising the function, as follows:</p>	<p>dejstvo različitih delovanja koje sredstvo za zatvaranje mora da podnese bez narušavanja funkcije, i to:</p>
<p>1.1. pajisjet për mbyllje të cilat i ekspozohen drejtpërdrejt efekteve mekanike, termike, radioaktive dhe kimike (në tekstin në vijim: pajisjet për mbyllje), të cilat janë të qëndrueshme ndaj depërtimit dhe mbyllen hermetikisht duhet të jenë: të qëndrueshme ndaj depërtimit të copërave, ndaj mbi-shtypjes së valës goditëse, shpërthimit dhe zjarrit dhe të padepërtueshme nga materiali i kontaminuar;</p>	<p>1.1. closing devices that are directly exposed to mechanical, thermal, radioactive and chemical effects (hereinafter: closing devices), which are resistant to penetration and hermetically sealed shall be: resistant to penetration by particles, over-pressure from the shock wave, explosion, fire, and which are impenetrable from contaminated materials;</p>	<p>1.1. Sredstva za zatvaranje koja su neposredno izložena mehaničkom, topotnom, radioaktivnom i hemijskom dejstvu (u daljem tekstu: sredstva za zatvaranje), koja su otporna na proboj i koja se hermetički zatvaraju treba da su: otporna na proboj parčadi, na nad-pritisak udarnog talasa, eksplozije i požara i nepropusne za prodiranje kontamiranog materijala;</p>
<p>1.2. pajisjet për mbyllje të cilat i ekspozohen drejtpërdrejt efekteve mekanike, termike, radioaktive dhe kimike (në tekstin në vijim: pajisjet për mbyllje që janë të qëndrueshme ndaj shtypjes dhe që mbyllen hermetikisht) duhet të jenë të qëndrueshme ndaj mbi-shtypjes së valës goditëse të shpërthimit dhe të padepërtueshme nga materiali i kontaminuar;</p>	<p>1.2. closing devices that are directly exposed to mechanical, thermal, radioactive and chemical effects (hereinafter: closing devices that are resistant to pressure and which are hermetically closed) must be resistant to overpressure of the blasting wave and impenetrable from contaminated materials;</p>	<p>1.2. Sredstva za zatvaranje koja su neposredno izložena mehaničkom, topotnom, radioaktivnom i hemijskom dejstvu (u daljem tekstu: sredstva za zatvaranje koja su otporna na pritisak i koja se hermetički zatvaraju) treba da su otporna na nadpritisak udarnog talasa eksplozije i nepropusna za prodiranje kontamiranog materijala;</p>
<p>1.3. pajisjet për mbyllje të cilat i ekspozohen drejtpërdrejt efekteve termike dhe kimike (në tekstin në</p>	<p>1.3. closing devices that are directly exposed to thermal and chemical effects (hereinafter: closing devices)</p>	<p>1.3. Sredstva za zatvaranje koja su neposredno izložena topotnom i hemijskom dejstvu (u daljem tekstu:</p>

<p>vijim:pajisjet për mbyllje) që janë të qëndrueshme ndaj valës së temperaturës dhe që mbyllen hermetikisht, duhet të jenë të qëndrueshme ndaj ngarkesës termike dhe shtypja e shtuar dhe të padepërtueshme për materialin e kontaminuar dhe</p> <p>1.4. pajisjet për mbyllje të cilat nuk janë të ekspozuara ndaj efekteve luftarake nga nen 13 i kësaj rregulloreje, duhet të jenë të qëndrueshme ndaj efekteve të tërmetit.</p> <p>Neni 67</p> <p>1. Gjerësia ndriçuese e derës është nga 80 deri në 120 cm, ndërsa lartësia 200 cm.</p> <p>2. Dyert e daljes ndihmëse mund të jenë të dimensioneve 60x60 cm ose 80x200 cm, me kusht që tu sigurohet ndihma personave me nevoja të veçanta.</p> <p>Neni 68</p> <p>Pjesët e çelikta të pajisjeve për mbyllje duhet të jenë të mbrojtura nga korrozioni. Mjetet lyrëse për mbrojtje nga korrozioni pas tharjes në ajër nuk duhet të lirojnë materie helmuese në temperaturë prej</p>	<p>that are resistant to temperature wave and which are hermetically closed, must be resistant to thermal load and overpressure and impenetrable from contaminated materials and</p> <p>1.4. closing devices that are not exposed to warfare effects from Article 13 of this Regulation must be resistant to earthquake impact.</p> <p>Article 67</p> <p>1. The luminous width of the door is from 80 to 120 cm, while the height is 200 cm.</p> <p>2. Auxiliary exit doors may be of dimensions 60x60 cm or 80x200 cm, on condition that assistance is provided to persons with special needs.</p> <p>Article 68</p> <p>The steel parts of the closing devices must be protected against corrosion. Coating agents for protection from corrosion after air drying should not release toxic substances at a temperature</p>	<p>sredstva za zatvaranje) koja su otporna na talas temperature i koja se hermetički zatvaraju, treba da su otporna na toplotno opterećenje i povišeni pritisak i nepropusna za prodiranje kontaminiranog materijala, i</p> <p>1.4. Sredstva za zatvaranje koja nisu izložena ratnim dejstvima iz člana 13. ove uredbe, treba da su otporna na dejstvo zemljotresa.</p> <p>Član 67</p> <p>1. Rasvetna širina vrata iznosi 80 do 120 cm, a visina 200 cm.</p> <p>2. Vrata pomoćnog izlaza mogu biti dimenzija 60x60 cm ili 80x200 cm, pod uslovom da se osigura pomoć licima sa invaliditetom.</p> <p>Član 68</p> <p>Čelični delovi sredstava za zatvaranje moraju biti zaštićeni protiv korozije. Premazna sredstva za zaštitu od korozije nakon sušenja na vazduh ne smiju oslobođiti otrovne materije pri</p>
--	---	---

363° të kelvinit.	of 363° Kelvin.	temperaturi od 363° K.
<p>Neni 69</p> <p>Materialet që përdoret për prodhimin e rondelës (shiritit izolues) të pajisjeve për mbyllje duhet ta kenë fortësinë e 40° ShA deri në 50° ShA, fortësinë thyese së paku 10MPa dhe zgjatimin thyes së paku 250%. Ndryshimet e lejueshme të karakteristikave fizike-mekanike pas plakjes së përshpejtuar në ajër të ngrohtë në 373 K gjatë 70 orëve është: forca thyese më së shumti -15%, zgjatja thyese më së shumti -20% dhe fortësia më së shumti + 5° ShA. Deformimi i lejuar i përhershëm mund të jetë më së shumti 40%.</p> <p>Neni 70 Veçoritë mbrojtëse të pajisjeve për mbyllje</p> <ol style="list-style-type: none"> Qëndrueshmëria e pajisjeve për mbyllje ndaj depërtimit të copërave shprehet me trashësinë prej 30 cm të betonit të armiruar ose trashësinë ekivalente të materialit tjetër. Qëndrueshmëria e pajisjeve për mbyllje ndaj mbi-shtypjes të valës goditëse përcaktohet për ngarkesën nga vala goditëse, si në vijim: 	<p>Article 69</p> <p>The materials used for production of sealants (insulating tape) for closing devices must have a hardness of 40° ShA up to 50° ShA, tensile strength of at least 10MPa and elongation of at least 250%. Permissible changes to the physical - mechanical properties after accelerated aging in hot air at 373 K during 70h are: tensile strength max. - 15%, elongation max. - 20% and a maximum hardness of + 5° ShA. Permissible permanent deformation may be max. 40%.</p> <p>Article 70 Protective features of closing devices</p> <ol style="list-style-type: none"> The resistance of closing devices to penetration from fragments/particles is expressed by a thickness of 30 cm of reinforced concrete or other material of equivalent thickness. The resistance of closing devices to overpressure from the shock wave is determined for the load of shock wave, as follows: 	<p>Član 69</p> <p>Materijali koji se primenjuju za izradu zaptivke (izolovane trake) sredstava za zatvaranje treba da imaju tvrdoću od 40° ShA do 50° ShA, prekidnu čvrstoću najmanje 10MPa i prekidno izduženje najmanje 250%. Dopuštene promene fizičko-mehaničkih osobina nakon ubrzanog starenja u toplom vazduhu na 373 K tokom 70 sati iznosi: prekidna čvrstoća najviše -15%, prekidno izduženje najviše -20% i tvrdoća najviše + 5° ShA. Dopuštena trajna deformacija može da irnosi najviše 40%.</p> <p>Član 70 Zaštitne osobine sredstava za zatvaranje</p> <ol style="list-style-type: none"> Otpornost sredstava za zatvaranje na probot parčadi izražava se debljinom od 30 cm armiranog betona ili ekvivalentnom debljinom drugog materijala. Otpornost sredstava za zatvaranje na nadpritisak udarnog talasa određuje se za opterećenje od udarnog talasa, i to:

<p>2.1. në anën e jashtme të krahëve të pajisjeve për mbyllje si ngarkesë zëvendësuese statike e ndarë proporcionalisht e cila vepron pingul në sipërfaqen e krahëve – ngarkesa pozitive dhe</p> <p>2.2. në anën e brendshme të krahëve të pajisjeve për mbyllje në sasinë prej 20% të ngarkesës pozitive – ngarkesa negative.</p> <p>3. Ngarkesa pozitive e pajisjeve për mbyllje nga neni 66 paragrafi 1 të kësaj rregulloreje përcaktohet sipas nenit 49 të kësaj rregulloreje dhe është 125 përkatësisht 250 kPa.</p> <p>4. Ngarkesa pozitive e pajisjeve për mbyllje nga pika 2 e nenit 66 të kësaj rregulloreje përcaktohet sipas nenit 49 paragrafit 3 të të kësaj rregulloreje dhe është 50, 150, 200 përkatësisht 300 kPa.</p> <p>5. Ngarkesa pozitive dhe negative nuk mbivendoset.</p> <p>Neni 71</p> <p>Qëndrueshmëria e pajisjeve për mbyllje nga neni 66 paragrafi 1 nënparagrafi 1.3 i</p>	<p>2.1. on the outer side of the wings of closing devices, as a replacing static load uniformly distributed acting perpendicular to the surface of the wings – positive load, and</p> <p>2.2. on the inside of the wings of the closing devices in the amount of 20% of positive load - the negative load.</p> <p>3. The positive load of the closing devices referred to in Article 66 paragraph 1 of this Regulation shall be determined in accordance with Article 49 of this Regulation and shall be 125 and 250 kPa respectively.</p> <p>4. The positive load of the closing devices referred to in point 2 of Article 66 of this Regulation shall be determined in accordance with Article 49 paragraph 3 of this Regulation and shall be 50, 150, 200 and 300 kPa respectively.</p> <p>5. Positive and negative loads do not overlap.</p> <p>Article 71</p> <p>The resistance of closing devices from Article 66, paragraph 1 subparagraph 1.3</p>	<p>2.1. Na spoljnu stranu krila sredstava za zatvaranje kao zamenjuće statičko ravnomerno podeljeno opterećenje koja deluje okomito na površini krila – pozitivno opterećenja, i</p> <p>2.2. Na unutrašnju stranu krila sredstava za zatvaranje u iznosu od 20% pozitivnog opterećenja – negativno opterećenje.</p> <p>3. Pozitivno opterećenje sredstava za zatvaranje iz člana 66 stav 1 ove uredbe utvrđuje se prema članu 49. ove uredbe i iznosi 125, odnosno 250 kPa.</p> <p>4. Pozitivno opterećenje sredstava za zatvaranje iz stava 2. člana 66. ove uredbe utvrđuje se prema članu 49 stav 3 ove uredbe i iznosi 50, 150, 200, odnosno 300 kPa.</p> <p>5. Pozitivno i negativno opterećenje se ne poklapaju jedna na drugu.</p> <p>Član 71</p> <p>Otpornost sredstava za zatvaranje iz člana 66 stavom 1 podstavom 1.3 ove</p>
--	--	---

<p>kësaj rregulloreje, në shtypjen e shtuar shprehet me qëndrueshmérinë e strukturës ndaj ngarkesës statike të ndarë proporcionalisht prej së paku 10 kPa e cila vepron pingul në sipërfaqe të krahëve në të dy drejtimet.</p>	<p>of this Regulation, under elevated pressure is expressed by the resistance of the structure to uniformly distributed static load of at least 10 kPa, which acts perpendicular to the surface of the wings in both directions.</p>	<p>uredbe, na povišeni pritisak izražava se otpornošću strukture na statičko ravnomerno podeljeno opterećenje od najmanje 10 kPa koje dele je upravno na površinu krila u oba smera.</p>
<p>Neni 72</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Efektet statike të ngarkesës nga neni 71 i kësaj rregulloreje, në pjesët e sistemave strukturore të pajisjeve përmbyllje llogariten sipas teorisë së konstruksioneve. Këto efekte mund të përcaktohen edhe me shqyrtimin e konstruksioneve dhe elementeve të tyre. 2. Gjendja e kufijve të qëndrueshmërisë së materialit për punimin e pajisjeve të mbylljes përcaktohet në pajtim me paragrafin 1 të këtij neni. 	<p>Article 72</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The static load effects from Article 71 of this Regulation, in the parts of the structural systems of the closing devices are calculated according to the theory of constructions. These effects can also be determined by examining the constructions and their elements. 2. The limit state of resistance of materials for making closing devices shall be determined in accordance with paragraph 1 of this Article. 	<p>Član 72</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Statički uticaji opterećenja iz člana 71. ove uredbe, u delovima strukturalnih sistema sredstava za zatvaranje se izračunavaju prema teoriji konstrukcija. Ovi uticaji mogu se odrediti i ispitivanjem konstrukcije i njenih elemenata. 2. Granično stanje otpornosti materijala za izradu sredstava za zatvaranje određuje se u skladu sa stavom 1. ovog člana.
<p>Neni 73</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Qëndrueshmëria e pajisjeve përmbyllje ndaj ngarkesës termike shprehet me qëndrueshmérinë termike prej 90 minutave. 2. Ngarkesa termike të cilës i ekspozohet sipërfaqja e jashtme e krahëve të pajisjeve përmbyllje i përgjigjet vlerës mesatare aritmetike të temperaturave të 	<p>Article 73</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The resistance of the closing devices to the heat load is expressed with a thermal resistance of 90 minutes. 2. The thermal load to which the outer surface of the closing devices is exposed shall correspond to the arithmetic median value of measured air temperatures (t) in 	<p>Član 73</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Otpornost sredstava za zatvaranje na toplotno opterećenje izražava se toplotnim opterećenjem od 90 minuta. 2. Toplotno opterećenje kome je izložena spoljna površina krila sredstava za zatvaranje odgovara srednjoj aritmetičkoj vrednosti izmerenih temperatura

matura të ajrit (t) në dhomën e testimit dhe duhet të jetë:	the test room and shall be: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Koha (min)</th><th>10</th><th>20</th><th>30</th><th>40</th><th>50</th><th>60</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>70</td><td>80</td><td>90</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <th>T (K)</th><td>333</td><td>429</td><td>464</td><td>493</td><td>519</td><td>543</td></tr> <tr> <td>564</td><td>584</td><td>603</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Time (min)</th><th>10</th><th>20</th><th>30</th><th>40</th><th>50</th><th>60</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>70</td><td>80</td><td>90</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <th>T (K)</th><td>333</td><td>429</td><td>464</td><td>493</td><td>519</td><td>543</td></tr> <tr> <td>564</td><td>584</td><td>603</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	Koha (min)	10	20	30	40	50	60	70	80	90					T (K)	333	429	464	493	519	543	564	584	603					Time (min)	10	20	30	40	50	60	70	80	90					T (K)	333	429	464	493	519	543	564	584	603					vazduha (t) u ispitnoj komori i treba da iznosi: <table border="1"> <thead> <tr> <th>Vreme (min)</th><th>10</th><th>20</th><th>30</th><th>40</th><th>50</th><th>60</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>70</td><td>80</td><td>90</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <th>T (K)</th><td>333</td><td>429</td><td>464</td><td>493</td><td>519</td><td>543</td></tr> <tr> <td>564</td><td>584</td><td>603</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	Vreme (min)	10	20	30	40	50	60	70	80	90					T (K)	333	429	464	493	519	543	564	584	603				
Koha (min)	10	20	30	40	50	60																																																																																
70	80	90																																																																																				
T (K)	333	429	464	493	519	543																																																																																
564	584	603																																																																																				
Time (min)	10	20	30	40	50	60																																																																																
70	80	90																																																																																				
T (K)	333	429	464	493	519	543																																																																																
564	584	603																																																																																				
Vreme (min)	10	20	30	40	50	60																																																																																
70	80	90																																																																																				
T (K)	333	429	464	493	519	543																																																																																
564	584	603																																																																																				
3. Qëndrueshmëria ndaj ngarkesës termike është e kënaqshme nëse pas ekspozimit ndaj ngarkesës termike temperatura në pjesën e pa ekspozuar të krahëve nuk i kalon 343 K mbi temperaturën fillestare të mjedisit.	3. Resistance to thermal load is satisfactory if after exposure to thermal load, the temperature in the unexposed wing does not exceed 343 K above the initial ambient temperature.	3. Otpornost na topotno opterećenje je zadovoljavajuće ako nakon izlaganja na topotnom opterećenju temperatura na neizloženoj strani krila ne prelazi 343 K iznad početne temperature okoline.																																																																																				
Neni 74	Article 74	Član 74																																																																																				
1. Qëndrueshmëria e pajisjeve përmbyllje ndaj zjarrit shprehet me qëndrueshmërinë 90 minutëshe të konstruksionit. 2. Qëndrueshmëria është e kënaqshme nëse gjatë 90 minutave të testimit të zjarrit nuk ndodhin qarje dhe hapje të tjera dhe nëse temperatura në anën e pa ekspozuar të krahut nuk i kalon temperaturën mesatare prej 413 K mbi temperaturën fillestare të mjedisit.	1. Resistance of closing devices to fire is expressed with a thermal resistance of 90 minutes for the structure. 2. Resistance is satisfactory if no cracks and other openings occur during the 90 minute test period and if the temperature on the unexposed wing does not exceed the average temperature of 413 K above the initial ambient temperature.	1. Otpornost sredstava za zatvaranje protiv požara izražava se 90 minutnom otpornošću konstrukcije. 2. Otpornost je zadovoljavajuća ako tokom 90 minutnog ispitivanja požara ne nastanu pukotine i drugi otvori i ako temperatura na neizloženoj strani krila ne pređe prosečnu temperaturu od 413 K iznad početne temperature okoline.																																																																																				
Neni 75	Article 75	Član 75																																																																																				
1. Qëndrueshmëria e pajisjeve përm	1. The resistance of closing devices to	1. Otpornost sredstava za zatvaranje na																																																																																				

<p>mbyllje ndaj rrezatimit radioaktiv shprehet me trashësinë e krahëve e cila është ekuivalente me trashësinë e betonit të armiruar, me trashësi:</p> <p>1.1. 0,40 m – për perimetrin e mbrojtjes 50 kPa dhe 1.2. 0,70 m – për perimetrin e mbrojtjes 100 kPa.</p>	<p>radioactive radiation is expressed by the thickness of the wings, which is equivalent to the thickness of the reinforced concrete, with a thickness of:</p> <p>1.1. 0,40 m – for defensive perimeter 50 kPa and 1.2. 0,70 m – for defensive perimeter 100 kPa.</p>	<p>radioaktivno zračenje izražava se debljinom krila koja je ekvivalentna sa debljinom armiranog betona, od:</p> <p>1.1. 0,40 m – za obim zaštite 50 kPa i 1.2. 0,70 m – za obim zaštite 100 kPa.</p>
<p>Neni 76</p> <p>1. Qëndrueshmëria e pajisjeve përmbyllje ndaj depërtueshmërisë së ajrit të kontaminuar shprehet me mbylljen hermetike të krahëve dhe rënien e lejueshme të shtypjes në dhomën e testimit.</p> <p>2. Kushtet dhe aspektet e mos-depërtueshmërisë plotësohen kur shtypja në dhomën e testimit gjatë 5 minutave nuk bie më shumë se 100 Pa.</p> <p>3. Mbi-shtypja fillestare në dhomë duhet të jetë 1700 Pa.</p>	<p>Article 76</p> <p>1. Resistance of closing devices to contaminated air penetrability is expressed by the airtight closure of the wings and the allowable pressure drop in the test room.</p> <p>2. Conditions and aspects of non-penetrability are met when the pressure in the test chamber over 5 minutes does not fall more than 100 Pa.</p> <p>3. Initial over-pressure in the room should be 1700 Pa.</p>	<p>Član 76</p> <p>1. Otpornost sredstava za zatvaranje na prodiranje kontaminiranog vazduha izražava se hermetičkim zatvaranjem krila i dopuštenim padom pritiska u komori ispitivanja.</p> <p>2. Uslovi i aspekti neprodornosti su ispunjeni kada pritisak u ispitnoj komori u toku od 5 minuta ne padne više od 100 Pa.</p> <p>3. Početni nadpritisak u komori treba da bude 1700 Pa.</p>
<p>Neni 77 Karakteristikat konstruktive</p> <p>1. Dyert nga nenii 66 paragrafi 1 nënparagrafet 1.1, 1.2 dhe 1.3 të kësaj rregulloreje, duhet të jenë me prag i cili</p>	<p>Article 77 Constructive characteristics</p> <p>1. Doors from Article 66 paragraph 1 subparagraphs 1.1, 1.2 and 1.3 of this Regulation shall be on a threshold which</p>	<p>Član 77 Konstruktivne karakteristike</p> <p>1. Vrata iz člana 66 stavom 1 podstavom 1.1, 1.2 i 1.3 ove uredbe, moraju imati prag koji može biti stalan, pokretan ili</p>

<p>mund të jetë i fiksuar, i lëvizshëm ose i lirshëm, përkatësisht duhet të jenë në pajtim me nenin 24 të kësaj rregulloreje.</p>	<p>may be fixed, movable or loose, respectively shall be in accordance with article 24 of this regulation.</p>	<p>upušten, odnosno moraju biti u skladu sa članom 24. ove uredbe.</p>
<p>2. Pragu duhet të jetë në anën e njëjtë në të cilën mbështetet krahu i derës i lartë më së paku 5 cm.</p>	<p>2. Threshold should be on the same side on which the upper door wing is mounted and should be at least 5 cm high.</p>	<p>2. Prag treba da bude na istoj strani na koju se oslanja vratno krilo, visok najmanje 5 cm.</p>
<p>3. Ndarëset e lëvizshme mund të jenë me prag fiks, të lëvizshëm, të lirshëm apo pa prag, nëse me zgjidhjen konstruktive garantohet funksionaliteti i mbylljes së hapjes.</p>	<p>3. Mobile partitions may have fixed threshold, a moving, loose threshold, or no threshold, if their constructive solution guarantees functionality of the opening closure.</p>	<p>3. Pokretne pregrade mogu biti sa stalnim pragom, pokretnim pragom, upuštenim pragom ili bez praga, ako je konstruktivnim rešenjem zagarantovana funkcionalnost zatvaranja otvora.</p>
<p>Neni 78</p>	<p>Article 78</p>	<p>Član 78</p>
<p>1. Mekanizmat për mbyllje – përkatësisht hapje të dyerve dhe kapakëve duhet të mundësojnë hapje dhe mbyllje nga jashtë dhe nga brenda.</p> <p>2. Mekanizmat në anën e brendshme duhet të kenë të vendosur mbrojtjen nga hapja e pakontrolluar nga ana e jashtme.</p> <p>3. Kahet e lëvizjes së mekanizmit për mbyllje, përkatësisht hapje duhet të jenë të shënuara dukshëm.</p>	<p>1. Mechanisms for locking - ie opening of doors and coverings should enable opening and closing from the outside and from the inside.</p> <p>2. The mechanisms must have the protection mechanisms installed on the inside for preventing uncontrolled opening from the outside.</p> <p>3. The movement directions of the mechanism for closing, ie opening, must be visibly marked.</p>	<p>1. Mehanizmima za zatvaranje, odnosno otvaranje vrata i kapaka treba da se omogući otvaranje i zatvaranje sa spoljašnje i unutrašnje strane.</p> <p>2. Mehanizmi sa unutrašnje strane treba da bude tako obezbeđen da ne može sam da se otvorí sa spoljašnje strane.</p> <p>3. Smerovi pokretanja mehanizma za zatvaranje, odnosno otvaranje treba da budu vidno obeleženi.</p>
<p>Neni 79</p>	<p>Article 79</p>	<p>Član 79</p>
<p>1. Dyert dhe kapakët të cilat vendosen në</p>	<p>1. The doors and coverings that are</p>	<p>1. Vrata i kapci koji se ugrađuju u</p>

<p>muret e jashtme të strukturës së strehimores duhet të ndërtohen në atë mënyrë që edhe në pozitën mbyllëse mundësojnë shkëputjen e krahëve nga korniza nga ana e brendshme e strehimores, pa lëvizjen e mbyllësit/çelësit.</p>	<p>placed on the outer walls of the shelter structure should be constructed in such a way that even in the closing position they allow the wings to be removed from the frame on the inner side of the shelter without moving the lock/key.</p>	<p>spoljašnje zidove ustava skloništa treba da budu konstruisani tako da i u zatvorenom položaju omoguće odvajanje krila od okvira sa unutrašnje strane skloništa bez pokretanja zatvarača/ključa.</p>
<p>2. Rondela duhet të jetë funksionale dhe e vendosur në atë mënyrë që të mos jetë e eksposuar drejtpërdrejt ndaj zjarrit, përkatësisht shtypjes termike dhe sipas nevojës, duhet të mbrohet edhe me mjete termo-izoluese.</p>	<p>2. The gasket should be functional and placed in such a way that it must not be exposed directly to fire, ie thermal suppression and, as appropriate, must be protected with thermal insulation tools.</p>	<p>2. Zaptivka mora biti funkcionalna i postavljena tako da ne bude direktno izložena požarnom, odnosno topotnom opterećenju, a, po potrebi, treba je dodatno zaštititi termoizolacionim sredstvima.</p>
<p>3. Kornizat e pajisjeve për mbyllje duhet të kenë spiranca për bartjen e ngarkesës në masën murore.</p>	<p>3. The enclosure equipment frames must have anchors to carry the load on the wall mass.</p>	<p>3. Okviri sredstava za zatvaranje treba da imaju sidra za prenošenje opterećenja u zidnu masu.</p>
<p>4. Shpërndarja e spirancave duhet të jetë e tillë në mënyrë që të siguroj bartjen e drejtpërdrejt të ngarkesës në pajtim me nenet 51, 71 dhe 72 të kësaj irregulloreje, me mbyllëse dhe varëse, përkatësisht me llojet tjera të depozitave në spiranca.</p>	<p>4. The distribution of anchors must be such as to ensure the direct carrying of load in accordance with Articles 51, 71 and 72 of this Regulation, with locks and hangers, respectively with other types of deposits in anchors.</p>	<p>4. Raspored sidara treba da bude takav da se obezbedi direktno prenošenje opterećenja iz čl. 51, 71. i 72. ove uredbe sa zatvarača i šarki, odnosno drugih vrsta ležišta na sidra.</p>
<p>5. Pajisjet për mbyllje duhet të vendosen në kohën kur ndërtohet strehimorja, përkatësisht elementi konstruktiv në të cilin vendosen.</p>	<p>5. Locking devices should be installed when building the shelter, ie the constructive element in which they are placed.</p>	<p>5. Sredstva za zatvaranje treba ugrađivati istovremeno sa izgradnjom skloništa, odnosno konstruktivnog elementa u koji se ta sredstva ugrađuju.</p>

VIII. PAJISJET PËR STREHIMORE	VIII. SHELTER EQUIPMENT	VIII. OPREMA ZA SKLONIŠTE
<p>Neni 80 Pajisjet për banim</p> <p>1. Pajisjet për banim i përbëjnë: ulëset dhe shtretër, si dhe tavolinat, karriget, dollapët dhe raftet, etj.</p> <p>2. Pajisjet e strehimoreve të destinuara për përdorim në funksionin bazë të strehimores, të cilat mund të përdoren edhe për pajisjen e strehimores kur është në funksionin mbrojtës, për pajisjen e hapësirës për banim duhet të jetë e siguruar në mënyrë që të mos mund të rrotullohen.</p> <p>Neni 81</p> <p>1. Numri i shtretërve në strehimore duhet të jetë së paku një e treta e numrit të personave që mund të akomodohen në strehimore.</p> <p>2. Gjerësia minimale e kalimit midis shtretërve duhet të jetë 70 cm.</p> <p>3. Shtretërit mund të vendosen njëri krah tjetrit pa kalim midis tyre, por duhet të jetë i mundshëm kalimi anash tyre.</p> <p>4. Shtrati i epërm, nga ana e gjatë e kalimit, duhet siguruar me rrip të</p>	<p>Article 80 Inhabitation equipment</p> <p>1. Inhabitation equipment consists of: seats and beds, tables, chairs, cupboards and shelves, etc.</p> <p>2. Shelter equipment intended for use in the basic function of the shelter, which may also be used for shelter equipment when it is in the protective function for the living space equipment it should be secured so that they cannot be rotated.</p> <p>Article 81</p> <p>1. The number of beds in the shelter should be at least one third of the number of persons that can be accommodated in the shelter.</p> <p>2. The minimum width of passing between the beds should be 70 cm.</p> <p>3. The beds can be placed side by side without passing between them, but passing sideways should be possible.</p> <p>4. The upper bed, on the long side of the passage, must be secured with a safety</p>	<p>Član 80 Oprema za boravak</p> <p>1. Opremu za boravak čine: sedišta i ležaji, kao i stolovi, stolice, ormari i police, itd.</p> <p>2. Oprema skloništa predviđenih za upotrebu u osnovnoj funkciji skloništa, koja se može koristiti kao oprema za boravak u skloništima kada su u funkciji zaštite, za opremanje prostorija za boravak moraju biti obezbedene tako da ne mogu da se pomere ili prevrnu.</p> <p>Član 81</p> <p>1. Broj ležaja u skloništu treba da iznosi najmanje jednu trećinu od broja lica koja se mogu smestiti u skloniše.</p> <p>2. Najmanja širina prolaza između ležaja treba da iznosi 70 cm.</p> <p>3. Ležaji se mogu grupisati i bez prolaza, s tim da je pristup ležajima moguć sa njihove čeone strane.</p> <p>4. Gornji ležaj, po dužoj strani prema prolazu, treba opremiti sigurnosnim</p>

<p>sigurimit, ndërsa qasja të sigurohet me shkallë.</p>	<p>belt, while access must be provided with stairs.</p>	<p>pojasem, a pristup obezbediti lestvama.</p>
<p>5. Vendosjen në shtrat të personave me nevoja të veçanta e mundëson ekipi përuajtjen e rendit në strehimore, si dhe personat tjerë.</p>	<p>5. Placement of persons with special needs in beds is enabled by the team for the maintenance of order in shelters, and other persons.</p>	<p>5. Postavljanje na ležaje osoba sa posebnim potrebama omogućava tim za održavanje reda u skloništima, kao i druga lica.</p>
<p>6. Udhëzuesin përuajtjen e rendit në strehimore e punojnë drejtoritë komunale përmbrojtje dhe shpëtim.</p>	<p>6. The manual for maintaining the order in the shelter is drafted by the municipal directories for protection and rescue.</p>	<p>6. Uputstvo za održavanje reda u skloništu izrađuju opštinska odelenja za zaštitu i spašavanje.</p>
<p>Neni 82 Pajisjet sanitare</p>	<p>Article 82 Sanitary equipment</p>	<p>Član 82 Sanitarna oprema</p>
<p>Pajisjet sanitare i përbëjnë: tualetet, lavamanët, vaskat, kontejnerët pëmbeturina dhe kontejnerët tjerë të ngjashëm.</p>	<p>Sanitary equipments consist of toilets, washbasins, bathtubs, waste containers and other similar containers.</p>	<p>Sanitarnu opremu čine: nužnici, umivaonici, kade, posude za otpad i ostale slične posude.</p>
<p>Neni 83</p>	<p>Article 83</p>	<p>Član 83</p>
<p>1. Strehimorja mund të ketë edhe tualete të thata.</p>	<p>1. The shelter may also have dry toilets.</p>	<p>1. Skloniše se može opremiti suvim nužnicima.</p>
<p>2. Nëse strehimorja nuk ka tualete të thata, atëherë tualetet e lëngshëm duhet të pajisen në mënyrë që sipas nevojës të përdoren edhe si tualete të thata.</p>	<p>2. If the shelter does not have dry toilets, then the flush toilets should be provided in order to be used as dry toilets, as needed.</p>	<p>2. Ukoliko skloniše nema suvih nužnika, tada protočni nužnici treba da budu opremljeni na taj način da se po potrebi koriste i kao suvi nužnici.</p>
<p>3. Tualetet e thatë, kontejnerët pëmbeturina dhe fekale duhet të janë funksional dhe të izoluar dhe t'i</p>	<p>3. Dry toilets, waste and faecal containers should be functional and insulated and respond to hygienic conditions for use</p>	<p>3. Suvi nužnici, posude za otpad i fekalije treba da budu funkcionalne i zaptivene, kao i da zadovoljavaju</p>

<p>përgjigjen kushteve higjenike për përdorim dhe shfrytëzim. Masa e enës së mbushur nuk duhet të jetë më shumë se 30 kg.</p>	<p>and utilization. The size of the filled container should not be more than 30 kg.</p>	<p>higijenske uslove rukovanja i održavanja. Masa napunjene posude ne sme da iznosi više od 30 kg.</p>
<p>Neni 84 Pajisjet për përgatitjen e ushqimit dhe pajisjet për ujë</p> <p>1. Në kuzhina mund të përdoren të gjitha pajisjet standarde të cilat i përgjigjen dispozitave të kësaj rregulloreje dhe kushteve tjera sanitare.</p> <p>2. Enët dhe rezervuarët për ruajtjen e rezervave të obligueshme të ujit duhet t'i përgjigjen kushteve të caktuara higjieno-teknike dhe mund të mirëmbahen, mbushen, zbrazen dhe pastrohen.</p> <p>3. Për mbushjen dhe zbrajen e enëve shfrytëzohen tubat dhe lidhëset PVC apo prej gome. Gjatësia e tubave për ujë të pijshëm përcaktohet nga rezervuari i ujit në strehimore deri tek burimi më i afërt i ujit të pijshëm dhe për ujërat e zeza nga ena për ujëra të zeza në strehimore deri te platforma para strehimores.</p>	<p>Article 84 Equipment for preparation of food and water equipment</p> <p>1. All standard equipment complying with the provisions of this Regulation and other sanitary conditions may be used in kitchens.</p> <p>2. The dishes and reservoirs for storage of mandatory water reserves must be in accordance with certain hygienic and technical conditions and can be maintained, filled, emptied and cleaned.</p> <p>3. Pipes and PVC or rubber connectors are used for filling and emptying containers. The length of pipes for drinking water is set from the water reservoir in the shelter to the nearest source of drinking water and for wastewater - from the wastewater container in the shelter to the platform in front of the shelter.</p>	<p>Član 84 Oprema za pripremanje hrane i oprema za vodu</p> <p>1. U kuhinjama se može koristiti sva standardna oprema koja odgovara odredbama ove uredbe i drugim sanitarnim uslovima.</p> <p>2. Posude i rezervoari za držanje obaveznih zaliha vode moraju odgovarati propisanim higijensko-tehnicičkim uslovima i moraju se lako održavati i prazniti.</p> <p>3. Za punjenje i pražnjenje sudova koriste se cevi i PVC spojnice ili od gume. Dužina cevi za pijaču vodu određuje se od rezervoara za vodu u skloništu do najbližeg izvora pijače vode, a za otpadne vode od posude za otpadne vode u skloništima do platforme ispred skloništa.</p>

Neni 85 Pajisjet pér zjarrfikjedhe vet-shpëtim	Article 85 Fire fighting and self-rescue equipment	Član 85 Oprema za gašenje požara i za samospasavanje
<p>1. Strehimoret duhet ta kenë një komplet tē pajisjeve pér zjarrfikje në 50 vende strehuese: nga një aparat pér fikjen e zjarrit S6, S9 dhe CO2 – 5 kg dhe 5 shpinore prej 25 litrave.</p> <p>2. Përveç pajisjeve nga paragrafi 1 i këtij neni strehimorja në 50 vende strehuese duhet t'i ketë edhe pajisjet e cekura në neni 3, 4, 5 dhe 6 tē Rregullores nr. 07/2014 pér llojin dhe sasinë minimale të mjeteve dhe pajisjeve pér mbrojtjen personale dhe kolektive nga fatkeqësitë natyrore dhe fatkeqësitë tjera.</p> <p style="text-align: center;">IX. FURNIZIMI ME UJË DHE LARGIMI I UJËRAVE TË ZEZA DHE FEKALEVE</p> <p>Neni 86 Rezervat e ujit</p> <p>Rezervat e ujit pér pije dhe rezervat e ujit pér nevoja higjenike janë 3 litra në ditë pér një person, në sasinë minimale të përgjithshme pér një ditë në strehimoret e mbrojtjes plotësuese, përkatësisht në sasinë minimale të përgjithshme pér</p>	<p>1. The shelters should have a set of fire-fighting equipment in 50 shelter locations: a S6, S9 fire extinguisher each and CO2 - 5 kg and 5 fire-fighting backpacks with 25 litre capacity.</p> <p>2. In addition to equipments referred to in paragraph 1 of this Article, 50 shelter locations shall also have the equipment specified in Articles 3, 4, 5 and 6 of Regulation no. 07/2014 on the type and minimum quantity of tools and equipment for personal and collective protection from natural disaster and other disasters</p> <p style="text-align: center;">IX. WATER SUPPLY AND REMOVAL OF WASTEWATER AND FAECES</p> <p>Article 86 Water Reserves</p> <p>Drinking water reserves and reserves for hygienic purposes water are 3 litres per day for one person, in the minimum total amount per day for subsidiary protection shelters, respectively the minimum total amount for seven days in primary</p>	<p>1. Skloništa treba da imaju komplet opreme za gašenje požara na 50 sklonišnih mesta: po jedan aparat za gašenje požara S6, S9 i CO₂ – 5 kg i 5 leđnih od 25 litara.</p> <p>2. Pored opreme iz stava 1. ovog člana sklonište na 50 sklonišnih mesta treba da imaju opremu navedenu u članu 3, 4, 5 i 6 Uredbe br. 07/2014 o vrstma i minimalnim količinama sredstva i opreme za ličnu i kolektivnu zaštitu od prirodnih nepogoda i drugih nesreća</p> <p style="text-align: center;">IX. OBEZBEDIVANJE VODOM I OSTRANJIVANJE OTPADNIH VODA I FEKALIJA</p> <p>Član 86 Zalihe vode</p> <p>Zalihe vode za piće i zalihe vode za higijenske potrebe iznose tri litra na dan po jednom licu, u najmanjoj ukupnoj količini za jedan dan u skloništima dopunske zaštite, odnosno u najmanjoj ukupnoj količini za sedam dana u</p>

<p>shtatë ditë në strehimoret e mbrojtjes elementare.</p> <p>Neni 87 Sistemi i ujësjellësit</p> <p>1. Sistemet e ujësjellësit duhet t'i plotësojnë kushtet në vijim:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. tubi ujësjellës për hapësirën për dekontaminim në vendin e kalimit nëpër murin e jashtëm të strehimores duhet të vendoset hermetikisht; 1.2. te dy anët e murit duhet të jenë të pajisura me valvula; 1.3. në anën e jashtme tubat duhet të jenë të kyçur në tubat e ujësjellësit në atë mënyrë që të mundësohet zhvendosja relative prej 7 cm; 1.4. duhet të mundësohet qasje deri tek valvula nga të dyja anët e kalimit; 1.5. nëse ujësjellësi në strehimore nuk përdoret vazhdimisht duhet të punohet si sistem qarkullues/nën presion dhe 1.6. nëse ujësjellësi përdoret vetëm për qëllime elementare të strehimores mund të ndërtohet si përcues i thatë i verbër. Në këtë rast duhet t'i ketë 	<p>protection shelters.</p> <p>Article 87 Water supply system</p> <p>1. Water supply systems must meet the following conditions:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1 the water supply pipe for decontamination area at the place of passage through the outer wall of the shelter should be hermetically sealed 1.2 both sides of the wall should be equipped with valves 1.3 on the outside part, the pipes must be connected to the water pipes in such a way as to enable the relative displacement of 7 cm 1.4 access to the valve from both sides of the passage must be enabled 1.5 if the water supply system in shelters is not used continuously, it should work as a circulating/under pressure system and 1.6 If the water supply is used only for elementary purposes of the shelter, it can be constructed as a dead-end dry-pipe system. In this case, the closing 	<p>skloništima osnovne zaštite.</p> <p>Član 87 Vodovodni sistem</p> <p>1. Vodovodni sistemi moraju da ispunjavaju sledeće uslove:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. vodovodna cev za prostoriju za dekontaminaciju na mestu prolaska kroz spoljašnji zid skloništa mora da bude ugrađena hermetički; 1.2. obe strane zida moraju biti opremljene ventilima; 1.3. na spoljašnjoj strani cevi moraju biti spojene na vodovodne cevi na takav način da se omogući njihovo relativno pomeranje za 7 cm; 1.4. treba da se omogući pristup ventilu sa obe strane prolaza; 1.5. ako se vodovod u skloništima ne koristi stalno treba da se uradi kao cirkulatorni sistem/pod pritiskom i 1.6. ako se vodovodi koriste samo za osnovnu namjenu skloništa može se izvesti kao suvi slepi vod. U tom slučaju mora imati jasno obeležene
---	---	---

<p>qartë të shënjuara valvulet mbyllëse dhe dalëse për zbrazjen e përçuesit të verbër.</p>	<p>and output valves for discharging the dead-end pipe system should be clearly marked.</p>	<p>zaporne ventile I ispust za pražnjenje slepog voda.</p>
<p>Neni 88 Kanalizimi</p>	<p>Article 88 Sewerage</p>	<p>Član 88 Kanalizacija</p>
<p>1. Kanalizimi në strehimore mund të ndërtohet në kinetikën e pllakës bazë ose mbi pllakën bazë.</p> <p>2. Duhet t'i plotësoj kushtet në vijim:</p> <p>2.1. dalja e kanalizimit nga strehimorja duhet të bëhet përmes gropës grumbulluese në strehimore;</p> <p>2.2. kalimi i kanalizimit nga strehimorja duhet të jetë i mbrojtur nga kundërgoditja dhe</p> <p>2.3. tubat nëpër murin e jashtëm duhet të instalohen fort dhe të pajisen me bulona.</p>	<p>1. Sewerage in shelters can be built into the base plate kinetics or over the base plate.</p> <p>2. It must meet the following conditions:</p> <p>2.1 drainage of shelter sewerage should be done through a collection pit in the shelter;</p> <p>2.2 the passage of sewerage from the shelter should be protected from the counterstroke and</p> <p>2.3 the pipes should be installed tightly around the outer wall and should be equipped with bolts.</p>	<p>1. Kanalizacija u skloništu može biti ugrađena u kinetici temeljne ploče ili iznad temeljne ploče.</p> <p>2. Mora da zadovolji sledeće uslove:</p> <p>2.1. izlaz kanalizacije iz skloništa treba da se uradi preko sabirne jame u skloništima;</p> <p>2.2. prolazak kanalizacije iz skloništa treba da bude zaštićen od protivudara i</p> <p>2.3. cevi kroz spoljašnji zid treba da su čvrsto instalirane i opremljene zavrtnjima.</p>
<p>Neni 89</p> <p>1. Gropa septike në strehimore duhet të ndërtohet dhe pajiset në atë mënyrë që të plotësohen kushtet në vijim:</p> <p>1.1. madhësia e gropës duhet të jetë së paku 1m^3 për strehimoret deri në 100</p>	<p>Article 89</p> <p>1. The septic tanks in the shelter must be constructed and equipped in such a way that the following conditions are met:</p> <p>1.1 the size of the tank should be at least 1m^3 for shelters up to 100 persons</p>	<p>Član 89</p> <p>1. Septička jama u skloništima treba biti izgrađena i opremljena na takav način da su ispunjeni sledeći uslovi:</p> <p>1.1. veličina jame mora biti najmanje 1m^3 za skloništa do 100 lica i</p>

<p>persona dhe së paku 2 m^3 për strehimoret për 300 persona;</p> <p>1.2. gropat rrjedhëse duhet të jetë e mbyllur me mbulesë jo depërtuese;</p> <p>1.3. pajisjet për pompim janë elektrike, por mund të janë edhe mekanike me dorë dhe</p> <p>1.4. pompimi bëhet në kanalizim të jashtëm, por mund të parashihet edhe pompimi në hapësirë të hapur.</p>	<p>and at least 2 m^3 for shelters up to 300 persons;</p> <p>1.2. the effluent tank should be closed with non-penetrating cover;</p> <p>1.3 pumping equipment is electric, but can also be mechanical by hand, and</p> <p>1.4 pumping is done in external sewerage, but pumping in open space can also be foreseen.</p>	<p>najmanje 2 m^3 za skloništa za 300 lica;</p> <p>1.2. protočna jama treba da bude zatvorena nepropusnim poklopcem;</p> <p>1.3. pumpni uređaji su električni, ali mogu biti i mehanički ručni i</p> <p>1.4. ispumpavanje se vrši u spoljašnju kanalizaciju, ali može biti predviđeno i ispumpavanje u otvoreni prostor.</p>
<p>Neni 90</p> <p>1. Ujërat e zeza, fekalet nga tualetet e thata dhe mbeturinat grumbullohen në kontejner të caktuar në strehimore. Vëllimi i tyre përcaktohet me sasinë e përgjithshme për një ditë në strehimoret e mbrojtjes plotësuese, përkatësisht përshtatë ditë në strehimoret e mbrojtjes elementare, sipas normës:</p> <p>1.1. për ujërat e zeza – 1 litër në ditë për person;</p> <p>1.2. për fekale – 1,3 litra në ditë për person dhe</p> <p>1.3. për mbeturina – 2 litra në ditë për person.</p>	<p>Article 90</p> <p>1. Wastewater, faeces from dry toilets and waste accumulate in certain containers in the shelter. Their volume is defined by the total amount of one day in the shelters of subsidiary protection, respectively for seven days in the primary protection shelters, according to the norm:</p> <p>1.1 for wastewater - 1 litre a day per person;</p> <p>1.2 for faeces – 1,3 litres a day per person;</p> <p>1.3 for waste - 2 litres a day per person.</p>	<p>Član 90</p> <p>1. Otpadne vode, fekalije i otpaci skupljaju se u namenske posude u skloništu. Zapremina tih posuda određuje se u ukupnoj količini za jedan dan u skloništima dopunske zaštite, odnosno za sedam dana u skloništima osnovne zaštite, prema normativu:</p> <p>1.1. za otpadne vode - 1 litar po jednom licu dnevno;</p> <p>1.2. za fekalije - 1,3 litra po jednom licu dnevno i</p> <p>1.3. za otpatke - 2 litra po jednom licu dnevno.</p>

X. INSTALIMET PËR AJROSJE	X. VENTILATION INSTALLATIONS	X. INSTALACIJE ZA PROVETRAVANjE
<p>Neni 91 Llojet dhe mënyrat e ajrosjes</p> <p>1. Strehimoret duhet ë kenë instalime për ajrosje të detyrueshme me forcë elektrike apo mekanike. Përjashtmisht, strehimoret e mbrojtjes plotësuese për vendosjen e 50 personave mund të jenë edhe pa instalime për ajrosje të detyrueshme.</p> <p>2. Strehimoret më të mëdha për akomodimin e më shumë se 300 personave duhet të jenë të klimatizuara. Në to duhet të sigurohet përques i veçantë kabllor për pajisjet për ajrosje që është i pavarur nga instalimet tjera apo është burim rezervë i furnizimit.</p> <p>3. Në strehimore duhet të sigurohet ajrosje e detyrueshme, si në vijim:</p> <p>3.1. për qëllimin elementar të strehimoreve sipas rregullave të mbrojtjes në punë dhe rregulloreve tjera për ajrosjen e hapësirave të punës dhe hapësirave tjera dhe</p>	<p>Article 91 Types and methods of ventilation</p> <p>1. The shelters must have mandatory ventilation installations with electrical or mechanical force. Exceptionally, subsidiary protection shelters for accommodating 50 persons may be without mandatory ventilation installations.</p> <p>2. The largest shelters for accommodating more than 300 people should be air-conditioned. They must be provided with a special cable conductor for ventilation which is independent of other installations or is a backup source of supply.</p> <p>3. Mandatory ventilation should be provided in the shelter, as follows:</p> <p>3.1 for elementary purpose of shelters according to rules of labour protection and other regulations for ventilation of work spaces and other spaces and</p>	<p>Član 91 Vrste i načini provetrvanja</p> <p>1. Skloništa moraju biti snabdevena instalacijama za prinudno provetrvanje. Izuzetno, skloništa dopunske zaštite za smeštaj do 50 lica mogu biti i bez instalacija za prinudno provetrvanje.</p> <p>2. Veća skloništa za smeštaj više od 300 lica moraju biti klimatizovana. U njima se moraju obezbediti posebni kablovski provodnici za opremu za provetrvanje koja je nezavisna od drugih instalacija ili je rezervni izvor napajanja.</p> <p>3. Skloništa moraju biti snabdevena instalacijama za prinudno provetrvanje, na sledeći način:</p> <p>3.1. za osnovnu svrhu skloništa prema propisima zaštite na radu i drugim propisima za provetrvanje radnih i drugih prostorija i</p>

<p>3.2. për funksionin mbrojtës të strehimoreve në pajtim me dispozitat e kësaj rregulloreje.</p>	<p>3.2 for protective function of shelters in accordance with the provisions of this regulation.</p>	<p>3.2. za zaštitnu funkciju skloništa prema odredbama ove uredbe.</p>
<p>Neni 92</p>	<p>Article 92</p>	<p>Član 92</p>
<p>1. Me sistemin e ajrosjes duhet të sigurohet ajrosje normale dhe mbrojtëse e strehimoreve, si dhe kalim i shpejtë nga njëra mënyrë e ajrosjes në tjetrën apo në gjendje izoluese të strehimores.</p>	<p>1. The ventilation system should ensure normal and protective ventilation of shelters, and rapid passage from one airing method to the other, or to isolation situation of the shelter.</p>	<p>1. Sistemom za provetrvanje treba obezbediti normalno i zaštitno provetrvanje skloništa, kao i brz prelaz sa jednog načina provetrvanja na drugi ili u stanje izolacije skloništa.</p>
<p>2. Me ajrosje normale nënkuptoher prurja e ajrit në strehimore, pastrimi nga pluhuri i trash dhe largimi i ajrit të shfrytëzuar nga strehimorja.</p>	<p>2. By normal ventilation, air intake to the shelter, cleaning of thick dust and removal of the used air from the shelter are meant to be carried out.</p>	<p>2. Pod normalnim provetrvanjem podrazumeva se dovođenje vazduha u sklonište, prečišćavanje od grube prašine i odvođenje iskorišćenog vazduha iz skloništa.</p>
<p>3. Me ajrosje mbrojtëse nënkuptoher prurja e ajrit në strehimore, pastrimi nga pluhuri i trash dhe ndotësve kimik, biologjik dhe radioaktiv dhe largimin e ajrit të shfrytëzuar nga strehimorja.</p>	<p>3. Protective ventilation means air intake of the shelter, cleaning of thick dust, and chemical, biological and radioactive pollutants and the outlet of air used from the shelter.</p>	<p>3. Pod zaštitnim provetrvanjem podrazumeva se dovođenje vazduha u sklonište, prečišćavanje od grube prašine i radijacionih, bioloških i hemijskih kontaminata i odvođenje iskorišćenog vazduha iz skloništa.</p>
<p>4. Me gjendjen izoluese nënkuptoher myllja hermetike e të gjitha hapjeve në strehimore dhe ndërprerja e funksionimit të instalimeve për ajrosje.</p>	<p>4. By insulation condition is meant the hermetical sealing of all openings in the shelter and the termination of the function of ventilation installations.</p>	<p>4. Pod stanjem izolacije podrazumeva se hermetičko zatvaranje svih otvora u skloništu i prestanak rada uređaja za provetrvanje.</p>
<p>Neni 93</p>	<p>Article 93</p>	<p>Član 93</p>
<p>1. Gjatë ajrosjes normale, sasia e</p>	<p>1. During normal ventilation, the total</p>	<p>1. Pri normalnom provetrvanju, ukupna</p>

<p>përgjithshme e ajrit të prurë në strehimore duhet të jetë më së paku 6,0 m^3/h për një person.</p> <p>2. Gjatë ajrosjes mbrojtëse, sasia e përgjithshme e ajrit të prurë në strehimore duhet të jetë më së paku 2 m^3/h për një person.</p> <p>3. Në gjendje izolimi të strehimores koha e qëndrimit është e kufizuar me sasinë e ajrit në strehimore, duke llogaritur që për një orë janë të nevojshme $1,5 \text{ m}^3$ të hapësirës ajrore për një person.</p>	<p>amount of air at the shelter should be at least $6.0 \text{ m}^3/\text{h}$ per person.</p> <p>2. During economical ventilation, the total amount of air carried to shelter should be at least $2 \text{ m}^3/\text{h}$ per person.</p> <p>3. Under isolation situation of the shelter, the staying time is limited to the amount of air in the shelter, estimating that 1.5 m^3 of air space per person is needed for one hour.</p>	<p>količina vazduha koja se dovodi u sklonište treba da iznosi najmanje $6,0 \text{ m}^3/\text{cas}$ po jednom licu.</p> <p>2. Pri zaštitnom provetrvanju, ukupna količina vazduha koja se dovodi u sklonište treba da iznosi najmanje $2 \text{ m}^3/\text{cas}$ po jednom licu.</p> <p>3. U stanju izolacije skloništa vreme boravka ograničeno je količinom vazduha u skloništu, računajući da je za jedan čas boravka potrebno $1,5 \text{ m}^3$ vazdušnog prostora za jedno lice.</p>
<p>Neni 94</p> <p>1. Sasinë e përgjithshme të ajrit nga neni 93 i kësaj rregulloreje duhet ndarë në:</p> <p>1.1. hapësirën për pajisje – $10 \text{ m}^3/\text{h}$ për personin që e drejton pajisjen;</p> <p>1.2. hapësirën për ujë – sasia e nevojshme për një shkëmbim të vetëm të ajrit në orë dhe</p> <p>1.3. hapësira për banim – sasia e mbetur e ajrit në proporcion me numrin e personave në ato hapësira.</p> <p>2. Ajrosja e rregullt e strukturës së</p>	<p>Article 94</p> <p>1. The total amount of air referred to in Article 93 of this Regulation shall be divided into:</p> <p>1.1 space for devices - $10 \text{ m}^3/\text{h}$ for the person who drives the device;</p> <p>1.2 the water space - the amount needed for a single air exchange per hour and</p> <p>1.3 living space - the amount of air left in proportion to the number of persons in those spaces.</p> <p>2. Regular ventilation of the entrance</p>	<p>Član 94</p> <p>1. Ukupnu količinu vazduha iz člana 93. ove uredbe treba raspodeliti, i to:</p> <p>1.1. u prostoriju za uređaje – $10 \text{ m}^3/\text{cas}$ po jednom licu koje pokreće uređaj;</p> <p>1.2. u prostoriju za vodu - količinu koja je potrebna za jednu izmenu vazduha na čas i</p> <p>1.3. u prostorije za boravak - preostale količine vazduha, srazmerno broju lica koja u tim prostorijama borave.</p> <p>2. Redovna ventilacija strukture ulaza,</p>

<p>hyrjes, hapësirës për mbeturina dhe hapësirave sanitare është e detyrueshme.</p>	<p>structure, waste area and sanitary spaces is mandatory.</p>	<p>prostora za otpatke i sanitarnih prostorija je obavezna.</p>
<p>3. Sasia e ajrit nga paragrafi 2 i këtij neni, ndahet në:</p> <p>3.1. strukturën e hyrjes: 60% e ajrit të përgjithshëm të shfrytëzuar dhe</p> <p>3.2. hapësirat sanitare: 40% e ajrit të përgjithshëm të shfrytëzuar.</p>	<p>3. The amount of air from paragraph 2 of this article is divided into:</p>	<p>3. Količina vazduha iz stava 2. ovog člana, se raspoređuje:</p>
<p>Neni 95</p> <p>1. Gjatë ajrosjes mbrojtëse në hapësirat e strehimoreve duhet të sigurohet mbi-shtypja prej 50 deri në 200 Pa. Gjatë largimit të ajrit këtë mbi-shtypje duhet siguruar me:</p> <p>1.1. valvul për rregullimin e mbi-shtypjes midis hapësirës për banim dhe dhomës zgjeruese dhe</p> <p>1.2. valvul kundërgoditëse për rregullimin e mbi-shtypjes midis dhomës zgjeruese dhe hapësirave të jashtme.</p>	<p>Article 95</p> <p>1. During the protective ventilation in shelter spaces the overpressure of 50 to 200 Pa should be provided. During air outlet this overpressure must be provided with:</p> <p>1.1 valve for regulating overpressure between the living space and the expansion room and</p> <p>1.2 a valve for regulating the overpressure control between the expansion room and external spaces.</p>	<p>Član 95</p> <p>1. Pri zaštitnom provetrvanju u prostorijama skloništa treba obezbediti nadpritisak od 50 do 200 Pa. Pri odvođenju iskorišćenog vazduha, taj nadpritisak treba obezbediti:</p> <p>1.1. ventilima za regulisanje nadpritska između prostorije za boravak skloništa i ekspanzione komore i</p> <p>1.2. protivudarnim ventilima za regulisanje nadpritska između ekspanzione komore i spoljašnje sredine.</p>
<p>Neni 96</p> <p>Sistemi për ajrosjen e strehimoreve duhet</p>	<p>The shelter ventilation system should</p>	<p>Sistem za provetrvanje skloništa treba</p>

<p>t'i ketë elementet për prurjen e ajrit, për mbrojtje nga vala goditëse, për ndarjen e ajrit, për pastrimin e ajrit, për largimin e ajrit, për testimonin e cilësisë së ajrit dhe sipas nevojës edhe për amortizimin e zhurmës.</p>	<p>have elements for air intake, protection from the shock wave, distribution of air, air purification, air outlet, air quality testing and, noise amortization, if appropriate.</p>	<p>da ima elemente za dovođenje vazduha, za zaštitu od udarnog talasa, za raspodelu vazduha, za prečišćavanje vazduha, za odvođenje vazduha, za kontrolu vazduha, a, po potrebi, i za prigušivanje buke.</p>
<p>Neni 97 Hapjet për prurjen dhe largimin e ajrit dhe elementet për mbrojtje nga vala goditëse</p> <p>1. Për prurjen dhe largimin e ajrit dhe si elemente të mbrojtjes nga vala goditëse duhet shfrytëzuar:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. hapjet thithëse dhe hapjet për prurjen e ajrit të freskët në strehimore; 1.2. hapjet për largimin e ajrit nga strehimorja; 1.3. valvulat kundërgoditëse; 1.4. valvulat kundërgoditëse për rregullimin e mbi-shtypjes; 1.5. dhomat zgjeruese. <p>2. Madhësia e të gjithë furnizuesve dhe pajisjeve përcaktohet në aspektin e sasive të nevojshme të ajrit sipas metodave standarde për llogaritjen e ajrosjes.</p>	<p>Article 97 Air intake and air outlet openings and shock wave protection elements</p> <p>1. For air intake and outlet and as protection elements from the shock wave, the following should be used:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1 absorbing openings and openings for fresh air intake in the shelter; 1.2 openings for air outlet from the shelter; 1.3 anti-shock valves; 1.4 anti-shock valves for overpressure regulation; 1.5 expansion rooms. <p>2. The size of all suppliers and equipment is defined in terms of required air quantities according to standard airflow calculation methods.</p>	<p>Član 97 Otvori za dovođenje i odvođenje vazduha i elementi za zaštitu od udarnog talasa</p> <p>1. Za dovođenje i odvođenje vazduha i kao elemente za zaštitu od udarnog talasa treba koristiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. usisne otvore i otvore za dovođenje svežeg vazduha u sklonište; 1.2. otvore za odvođenje vazduha iz skloništa; 1.3. protivudarne ventile; 1.4. protivudarne ventile za regulisanje nadpritiska; 1.5. ekspanzione komore. <p>2. Veličina svih dobavljača i opreme definisana je u smislu potrebnih količina vazduha prema standardnim metodama za izračunavanje ventilacije.</p>

<p>3. Hapjet thithëse vendosen në korridorin e daljes ndihmëse ose në dritaren e daljes ndihmëse, në pajtim me nenet 27 deri në 30 të kësaj rregulloreje.</p>	<p>3. The absorbing openings are placed in auxiliary exit corridor or in the auxiliary exit window, in accordance with Articles 27 to 30 of this Regulation.</p>	<p>3. Usisni otvori postavljaju se, po pravilu, u hodniku pomoćnog izlaza ili u okno pomoćnog izlaza u skladu sa članovima 27. do 30. ove uredbe.</p>
<p>Neni 98</p>	<p>Article 98</p>	<p>Član 98</p>
<p>Hapja për prurjen e ajrit të freskët në hapësirën për pajisje duhet mbrojtur nga efektet e mbi-shtypjes së valës goditëse me valvul kundërgoditëse dhe dhomën zgjeruese me valvul ranore, hapjen për largimin e ajrit jashtë strehimores – me valvul kundërgoditëse për rregullimin e mbi-shtypjes të vendosur në murin e jashtëm të strukturës dhe hedhjen e mbeturinave.</p>	<p>The opening for fresh air intake into the equipment areas must be protected from overpressure effects of the shock wave with an anti-shock valve, and the expansive room with a sand valve, and an opening for air outflow from the shelter - with an anti-shock valve for regulating overpressure, placed on the outer structure wall and waste disposal.</p>	<p>Otvor za dovođenje svežeg vazduha u prostoriju za uređaje treba zaštititi od dejstva nadpritiska udarnog talasa protivudarnim ventilom i ekspanzionom komorom sa peščanim ventilom, a otvor za odvođenje vazduha van skloništa - protivudarnim ventilom za regulisanje nadpritisaka na spoljašnjem zidu strukture i bacanje otpada.</p>
<p>Neni 99</p>	<p>Article 99</p>	<p>Član 99</p>
<p>Hapjet për prurjen dhe largimin e ajrit, pjesët e instalimeve për ajrosjen e strehimoreve që përdoren ekskluzivisht për qëllim elementar me rastin e ndryshimit në funksion mbrojtës duhet mbyllur hermetikisht me shul, kapakë, dyer, barrierat montuese dhe çmontuesedhe elemente tjera në pajtim me fushën mbrojtëse të strehimores.</p>	<p>Air intake and removal openings, the parts of installation for ventilation of shelters, which are exclusively used for basic purposes when changing the protection function, should be hermetically sealed with latches, covers, doors, mounting and dismantling barriers and other elements in accordance with the protective area of the shelter.</p>	<p>Otvore za dovođenje i odvođenje vazduha delovi instalacije za provetrvanje skloništa koji se koriste isključivo za osnovnu namenu skloništa treba, u slučaju promene u zaštitnu funkciju skloništa, hermetički zatvoriti zasunima, kapcima, vratima, montažnim i demontažnim pregradama i drugim elementima u skladu sa oblasnom zaštite skloništa.</p>
<p>Neni 100</p>	<p>Article 100</p>	<p>Član 100</p>
<p>1. Instalimet dhe pajisjet për mbrojtje</p>	<p>1. Installations and equipment for shock</p>	<p>1. Instalacije i uređaji za zaštitu od</p>

<p>nga vala goditëse duhet të jenë të qëndrueshme në raport me rrezen e mbrojtjes të strehimores.</p>	<p>wave protection must be stable in relation to the protection radius of the shelter.</p>	<p>udarnog talasa moraju biti otporne u skladu sa obimom zaštite skloništa.</p>
<p>2. Ndryshimi i mbi-shtypjes tek valvula kundërgoditëse është lineare. Kohëzgjatja e fazës pozitive të mbi-shtypjes është lineare. Kohëzgjatja e fazës pozitive të mbi-shtypjes është më së shumti tri (3) sekonda – për mbi-shtypjen prej 100 kPa.</p>	<p>2. The change of overpressure on the anti-shock valve is linear. The duration of the positive overpressure phase is linear. The duration of the positive overpressure phase is at most three (3) seconds - for an overpressure of 100 kPa.</p>	<p>2. Promena nadpritiska kod protivudarnog talasa je linearna. Vreme trajanja pozitivne faze nadpritiska je linearno. Vreme trajanja pozitivne faze nadpritiska iznosi najviše tri sekunde - za nadpritisak 100 kP.</p>
<p>3. Tek veprimi i mbi-shtypjes, elementet e mbrojtjes nga vala goditëse duhet ta ruajnë funksionin e tyre.</p>	<p>3. In overpressure action, the elements of shock wave protection must maintain their function.</p>	<p>3. Kod delovanja nadpritiska, elementi za zaštitu od udarnog talasa treba da zadrže svoju funkciju.</p>
<p>Neni 101</p> <p>1. Me valvul kundërgoditëse duhet të sigurohet:</p> <p>1.1. prurja e ajrit të freskët në strehimore;</p> <p>1.2. mbyllja e hapjes për prurjen e ajrit të freskët në rast të valës goditëse apo kundërgoditëse dhe</p> <p>1.3. gjatë ajrosjes normale qëndrueshmëria nuk mund të jetë më e madhe se 200 Pa;</p> <p>2. Me valvul kundërgoditëse për</p>	<p>Article 101</p> <p>1. The following must be provided with an anti-shock valve:</p> <p>1.1 fresh air intake to shelter;</p> <p>1.2 closure of the opening for fresh air intake in case of a shock or reversing wave and</p> <p>1.3 during normal ventilation the stability cannot be greater than 200 Pa;</p> <p>2. The anti-shock valve for over-pressure</p>	<p>Član 101</p> <p>1. Protivudarnim ventilom treba da se osigura:</p> <p>1.1. dovođenje svežeg vazduha u sklonište;</p> <p>1.2. zatvaranje otvora za dovođenje svežeg vazduha u slučaju udarnog ili protivudarnog talasa i</p> <p>1.3. pri normalnom provetrvanju otpor ne može biti veći od 200 Pa;</p> <p>2. Protivudarnim ventilom za regulisanje</p>

rregullimin e mbi-shtypjes duhet të sigurohet:	adjustment, must provide the following:	nadpritiska treba da se osigura:
2.1. largimi i ajrit të shfrytëzuar nga strehimorja;	2.1 removal of air that is used by the shelter;	2.1. odvođenje iskorišćenog vazduha iz skloništa;
2.2. rregullimi i mbi-shtypjes në strehimore sipas dispozitave të nenit 95 të kësaj rregulloreje;	2.2 overpressure adjustment in shelter according to provisions of Article 95 of this Regulation;	2.2. za regulisanje nadpritisaka u skloništu prema odredbi člana 95. ove uredbe;
2.3. mbyllja e hapjes për prurjen e ajrit;	2.3 closure of the opening for air intake;	2.3. zatvaranje otvora za dovođenje vazduha;
2.4. mbrojtja e hapjes për largimin e ajrit nga depërtimi i valës goditëse në strehimore dhe	2.4 protection of the air removal opening from penetration of shock wave in the shelter, and	2.4. zaštita otvora za odvođenje vazduha od zaštite udarnog talasa u sklonište i
2.5. mbi-shtypja që është e nevojshme për hapjen e valvulës nuk duhet të jetë më e madhe se 50 Pa.	2.5 the over-pressure required for the opening of the valve should not be greater than 50 Pa	2.5. nadpritisak koji je potreban za otvaranje ventila ne sme biti veći od 50 Pa.
3. Hapjet për largimin e ajrit nga hapësirat e strehimores në struktura dhe dhoma zgjeruese duhet të jenë të pajisura me valvula për rregullimin e mbi-shtypjes.	3. Openings for air removal from shelter premises in structures and expansive rooms must be equipped with valves for overpressure adjustment.	3. Otvori za odvod vazduha iz sklonišnih prostora u ustave i ekspanzione komore moraju biti opremljeni ventilima za regulisanje nadpritisaka.
4. Valvula për rregullimin e mbi-shtypjes duhet të siguroj:	4. The valve for overpressure adjustment should provide:	4. Ventil za regulisanje nadpritisaka mora osigurati:
4.1. largimin e ajrit nga hapësira e strehimores në strukturë dhe dhomë zgjeruese;	4.1 air removal from the shelter premises, structure and expansive room;	4.1. odvod vazduha iz sklonišnog prostora u strukturi ili ekspanzionu komoru;

<p>4.2. rregullimin e mbi-shtypjes në strehimore dhe</p> <p>4.3. mbylljen e hapjes për largimin e ajrit.</p>	<p>4.2 adjustment of overpressure in shelter and</p> <p>4.3 closure of air removal opening.</p>	<p>4.2. regulisanje nadpritiska u skloništu i</p> <p>4.3. zatvaranje otvora za odvod vazduha.</p>
<p>Neni 102</p> <p>1. Gjatësia e elementeve të murosura të valvulave kundërgoditëse dhe valvulave kundërgoditëse për rregullimin e mbi-shtypjes duhet të jetë e përputhshme me trashësinë e mureve në të cilët instalohen këto valvula.</p> <p>2. Gjatësitë e elementeve të murosura të valvulave kundërgoditëse dhe valvulave kundërgoditëse për rregullimin e mbi-shtypjes mund të përshtaten me trashësitë e ndryshme të mureve dhe tavaneve me shtesa montuese nga ana e jashtme.</p> <p>3. Të gjitha tubat duhet të vendosen gjatë betonimit të mureve të strehimores.</p>	<p>Article 102</p> <p>1. The length of walled elements of anti-shock valves and valves for over-pressure adjustment should be compatible with the thickness of the walls in which they are installed.</p> <p>2. The lengths of walled elements of the anti-shock valves and anti-shock valves for over-pressure adjustment can be adjusted to different thicknesses of the walls and ceilings with mounting extensions from the outside.</p> <p>3. All pipes should be installed during the concreting of shelter walls.</p>	<p>Član 102</p> <p>1. Dužina uzidanih elemenata protivudarnih ventila i protiv udarnih ventila za regulisanje nadpritiska mora biti usaglašena sa zaštitnim debljinama zidova u koje se ti ventili ugrađuju.</p> <p>2. Dužine uzidanih elemenata protiv udarnih ventila i protivudarnih ventila za regulisanje nadpritiska mogu se prilagoditi različitim debljinama zidova i plafona sa montažnim nastavcima sa spoljne stran.</p> <p>3. Sve cevi treba ugraditi u toku betoniranja zidova skloništa.</p>
<p>Neni 103</p> <p>1. Valvulat kundërgoditëse për rregullimin e mbi-shtypjes duhet të instalohen në atë mënyrë që të mbyllen vet sipas dhomës zgjeruese të strehimores kur mbi-shtypja e valës</p>	<p>Article 103</p> <p>1. The anti-shock valves for overpressure adjustment must be installed in such a way that they are closed automatically by the extensive room of the shelter when the shock-wave overpressure reaches the</p>	<p>Član 103</p> <p>1. Potivudarni ventili za regulisanje nadpritiska treba da budu izvedeni tako da se sami zatvaraju prema ekspanzionoj komori skloništa kad nadpritisak udarnog talasa dostigne vrednost od 30 kPa,</p>

<p>goditëse arrin vlerën deri në 30 kPa, përkatësisht të mbyllen në drejtimin e kundërt kur mbi-shtypja arrin vlerën deri në 15 kPa dhe pas ndërprerjes së ngarkesës të hapen vet duke mos e zvogëluar pjesën nominale të qarkullimit.</p>	<p>value of 30 kPa, namely they are closed in the opposite direction when overpressure reaches the value of up to 15 kPa and after load termination, they open automatically not reducing the nominal part of the circulation.</p>	<p>odnosno da se zatvaraju u suprotnom smeru kad potpritisak dostigne vrednost od 15 kPa i da se, pošto prestane opterećenje, sami otvaraju, ne smanjujući nominalan protečni presek.</p>
<p>2. Koha e mbylljes së valvulës kundërgoditëse dhe valvulës kundërgoditëse për rregullimin e mbi-shtypjes është më së shumti 5 m/s – për mbi-shtypjen prej 100 kPa.</p>	<p>2. The closure time of the anti-shock valve and the anti-shock valve for over-pressure adjustment is at most 5 m/s - for an over-pressure of 100 kPa.</p>	<p>2. Vreme zatvaranja protivudarnog ventila i protivudarnog ventila za regulisanje nadpritiska iznosi najviše 5 m/s - za natpritisak od 100 kPa.</p>
<p>Neni 104 Pajisjet për prurjen e ajrit</p>	<p>Article 104 Air inflow equipment</p>	<p>Član 104 Uredaji za dovod vazduha</p>
<p>Si elemente për prurjen e ajrit duhet të përdoren tubat për ajrosje normale dhe mbrojtëse, valvulat e shpejta mbyllëse, tubat anash kalues, valvulet për ndryshimin e mënyrës së ajrosjes dhe lidhëset elastike.</p>	<p>Normal and protective ventilation pipes, fast closing valves and bypass pipes, valves for changing the ventilation mode and elastic connectors should be used as air inflow elements.</p>	<p>Kao elemente za dovođenje vazduha treba koristiti dovodne cevove za normalno i zaštitno provetrvanje, brzo - zatvarajući ventile, obilazne cevove, ventile za promenu načina provetrvanja i elastične veze.</p>
<p>Neni 105</p>	<p>Article 105</p>	<p>Član 105</p>
<p>1. Hapja e tubave prurës për ajrosje mbrojtëse vendoset në kanalin grumbullues të rrjetit të para-filtrit ranor ose lidhet në para-filtrin mekanik.</p>	<p>1. The opening of protective airing inflow tubes is placed in the accumulative channel of sand pre-filter network or connected to the mechanical pre-filter.</p>	<p>1. Otvor dovodnog cevova za zaštitno provetrvanje postavlja se na sabirni kanal rešetke peščanog predfiltrira ili se priključuje na mehanički predfilter.</p>
<p>2. Në tubat prurës duhet të vendosen valvulat e mbylljes së shpejtë për mbyllje</p>	<p>2. Fast closing valves should be placed in the air inflow pipes for hermetic sealing</p>	<p>2. Na dovodne cevove treba ugraditi brzo zatvarajući ventile za hermetičko</p>

hermetike të prerjes rrjedhëse.	of the current.	zatvaranje protočnoj preseka.
3. Në tuba dhe elemente tjera të sistemit të ajrosjes valvulat për mbyllje të shpejtë duhet të vendosen me fllangjë standarde, vida dhe puthitës përkatës.	3. In pipes and elements of ventilation system, fast closing valves should be fitted with standard flanges, screws and respective interlock.	3. U cevove i druge elemente filtroventilacionog sistema, brzo zatvarajuće ventile treba ugraditi sa standardnim prirubnica, s vijcima i odgovarajućim zaptivke
Neni 106	Article 106	Član 106
Tubi anash kalues ilidh tubat për ajrosje normale dhe ato mbrojtëse. Madhësitë nominale të tubave anashkalues përcaktohen nga sasitë qarkulluese të ajrit me lidhësen elastike të lidhur me pajisjen për pastrimin e ajrit.	The bypass pipe connects normal and protective ventilation pipes. Nominal sizes of bypass pipes are determined by air circulation quantities with an elastic connector connected to the air purification device.	Zaobilazni cev povezuje cevove za zaštitno i normalno provetranje. Nominalne veličine zaobilaznog ceva određuju se od protečnih količina vazduha sa fleksibilnom spojnicom povezanom sa filtroventilacionim uređajem.
Neni 107 Instalimet dhe pajisjet për pastrimin e ajrit	Article 107 Air purification installations and devices	Član 107 Instalacije i uredaji za prečišćavanje vazduha
Si instalime dhe pajisje për pastrimin e ajrit në strehimore duhet të përdoren para-filtrat ranor ose para-filtrat tjerë për pluhur të trash dhe filtrat për mbrojtje KBR dhe mund të përdoren edhe filtrat për monoksid të karbonit.	Sand pre-filters or other pre-filters for thick dust and filters for KBR protection, as well as carbon monoxide filters should be used for air purification installations and devices.	Kao instalacije i uredaji za prečišćavanje vazduha u skloništu treba koristiti peščane predfiltere ili druge mehaničke predfiltere za grubu prašinu i filtere za RHB zaštitu, a mogu se koristiti i filtri za ugljen monoksid.
Neni 108	Article 108	Član 108
1. Para-filttri ranor përdoret gjatë ajrosjes mbrojtëse të strehimores i pavarur ose në	1. The sand pre-filter is used for protective ventilation in shelter, as a	1. Peščani predfilter koristi se pri zaštitnom provetranju skloništa sam ili

lidhje me filtrin për mbrojtje KBR dhe filtrin për monoksid të karbonit.	stand-alone or in connection with the KBR protection filter and carbon monoxide filter.	u vezi sa filtrom za RHB zaštitu i filtrom za ugljen-monoksid.
2. Para-filtrin ranor e përbëjnë mbushësit e rërës të vendosur në enë dhe kanalet grumbulluese me prerje që janë të vendosur në fund të para-filtrit ranor.	2. The pre-filter is composed of sand fillers placed in the container and collecting channels with cuttings fixed at the bottom of the sand pre-filter.	2. Peščani predfilter čine peščane ispune smeštene u sud i sabirni kanali s prorezima koji su smešteni na dnu peščanog predfiltera.
3. Muret e kanalit grumbullues dimensionohen në ngarkesë të jashtëzakonshme deri në 30 kPa dhe peshën e mbushjes të rritur për koeficientin K1 nga neni 50 i kësaj rregulloreje.	3. Collecting channel walls are dimensioned at an extraordinary load of up to 30 kPa and the weight of the increased load for K1 coefficient from Article 50 of this Regulation.	3. Zidovi sabirnog kanala dimenzionišu se na vanredno opterećenje od 30 kPa i težinu ispune uvećane za koeficijent K1 iz člana 50 ove uredbe.
4. Për mbushjen e para-filtrit ranor duhet të përdoret agregati natyral ose i grimcuar për përgatitjen e betonit të fraksionit 1 deri në 4 mm ose 4 deri në 8 mm.	4. The natural or crushed aggregate for the preparation of concrete fraction of 1 to 4 mm or 4 to 8 mm should be used to fill the sand pre-filter.	4. Za ispune peščanog predfiltrira mora se upotrebiti prirodni ili drobljeni agregat za pripremanje betona frakcije 1 mm do 4 mm, ili 4 mm do 8 mm.
5. Nëse për mbushje përdoret agregati i fraksionit 1 deri në 4 mm, lartësia e shtresës së mbushjes duhet të jetë 80 cm, ndërsa nëse përdoret agregati i fraksionit 4 deri në 8 mm, lartësia e shtresës së mbushjes duhet të jetë 120 cm, nga skaji i sipërm i kanalit grumbullues.	5. If the fraction aggregate of 1 to 4 mm is used for filling, the height of the filling layer should be 80 cm, whereas if the fraction aggregate of 4 to 8 mm is used, the height of the filling layer should be 120 cm from the upper edge of the collecting channel.	5. Ako se za ispunu upotrebi agregat frakcije 1 mm do 4 mm, visina sloja ispune treba da iznosi 80 cm, a ako se upotrebi agregat frakcije 4 mm do 8 mm, visina sloja ispune treba da iznosi 120 cm od gornje ivice sabirnog kanala.
6. Para-filtrin ranor e përbëjnë njësitë e bazës prej 1m x 1m ose 1m x 2m.	6. Sand pre-filter consists of base units of 1m x 1m or 1m x 2m.	6. Peščani predfiltre čine jedinice osnove 1m x 1m ili 1m x 2m.

<p>7. Numri i njësive të para-filtrave ranor përcaktohet sipas qarkullimit të ajrit për ajrosje mbrojtëse të strehimores e cila për 1m^2 të sipërfaqes është:</p> <p>7.1. $50\text{m}^3/\text{h}$ – për mbushjen ranore $\Phi 1$ deri në 4 mm dhe</p> <p>7.2. $100\text{ m}^3/\text{h}$ – për mbushjen ranore $\Phi 4$ deri në 8 mm.</p> <p>Neni 109</p> <p>1. Efikasiteti i pastrimit të ajrit me filtrin për pluhurin e trash kushtëzohet me mbajtjen e grimcave të pluhurit prej së paku 80% dhe përcaktohet sipas njërsës prej mënyrave të pranueshme.</p> <p>2. Rezistencë fillestare e rrymimit të ajrit gjatë qarkullimit nominal duhet të jetë më së shumti 100 Pa.</p> <p>3. Filtrat për pluhur të trash duhet ta durojnë mbi-shtypjen prej 10 kPa pa e humbur funksionin.</p> <p>Neni 110 Instalimet dhe pajisjet për shpërndarjen e ajrit</p> <p>Si instalime dhe pajisje për shpërndarjen e ajrit në strehimore duhet të</p>	<p>7. The number of sand pre-filters units is determined by airflow for the shelter ventilation, which for 1m^2 of surface is:</p> <p>7.1. $50\text{m}^3/\text{h}$ – for sand filling $\Phi 1$ to 4 mm and</p> <p>7.2. $100\text{ m}^3/\text{h}$ – for sand filling $\Phi 4$ to 8 mm.</p> <p>Article 109</p> <p>1. The efficiency of air purification through thick dust filter is conditioned with the cleaning of at least 80% of dust particles, determined by one of the acceptable means.</p> <p>2. Initial air stream resistance during the nominal airflow should not exceed 100Pa.</p> <p>3. Thick dust filters should withstand over-pressure of 10 kPa without becoming dysfunctional.</p> <p>Article 110 Air distribution installations and devices</p> <p>Ventilation devices, anemostat, air distribution pipes, noise-cancelling</p>	<p>7. Broj jedinica peščanih predfiltara određuje se prema protoku vazduha za zaštitno provetranje skloništa koje iznosi za 1m^2 površine:</p> <p>7.1. $50\text{ m}^3/\text{h}$ - za peščanu ispune $\Phi 1\text{ mm}$ do 4 mm i</p> <p>7.2. $100\text{ m}^3/\text{h}$ - za peščanu ispune $\Phi 4\text{ mm}$ do 8 mm.</p> <p>Član 109</p> <p>1. Efikasnost precišćavanja vazduha filtrom za grubu prašinu uslovljava se zadržavanjem čestica prašine za najmanje 80%, a određuje se po jednoj od priznatih metoda.</p> <p>2. Početni otpor strujanja vazduha pri nominalnim protocima treba da iznosi najviše 100 Pa.</p> <p>3. Filtri za grubu prašinu treba da podnesu nadpritisak od 10 kPa bez narušavanja funkcije.</p> <p>Član 110 Instalacije i uređaji za raspodelu vazduha</p> <p>Kao instalacije i uređaje za raspodelu vazduha u skloništu treba koristiti</p>
---	---	---

<p>shfrytëzohen pajisjet për ventilim, anemostatët, tubat për shpërndarjen e ajrit, shurdhuesit e zhurmës, shulët për ajër dhe valvulat për rregullimin e mbishtypjes.</p>	<p>devices, silencers and pressure-control valves should be used as air distribution installations and devices in shelters.</p>	<p>ventilacione uređaje, anemostate, cevove za raspodelu vazduha, prigušivače buke, slavine za vazduh i ventile za regulisanje nadprtiska.</p>
<p>Neni 111</p> <p>1. Në strehimore duhet të vendosen pajisje për ajrosje të cilat përveç komandimit elektrik kanë edhe levën mekanike për manipulim me dorë ose këmbë dhe të cilët sigurojnë punë të pandërprerë në kohëzgjatje deri në më së paku 400 orë.</p> <p>2. Fuqia e komandimit në levën përlëvizjen e pajisjes për ajrosje nuk guxon t'i kaloj 60W gjatë 30 deri 45 rrotullimeve në minutë.</p> <p>3. Madhësia dhe numri i pajisjeve për ajrosje përcaktohet varësisht nga sasia e nevojshme e ajrit.</p> <p>4. Për shpërndarjen e ajrit në strehimore duhet të përdoren anemostatët të cilët me konstruksionin e tyre mundësojnë rregullimin e sasisë së ajrit që hynë.</p>	<p>Article 111</p> <p>1. In the shelter should be installed ventilation devices, which in addition to electrical control, also have mechanical lever for manual manipulation and provide uninterrupted work for duration of at least 400 hours.</p> <p>2. The command power of the ventilation device lever must not exceed 60W during 30 to 45 rotations per minute.</p> <p>3. The size and number of ventilation devices is determined depending on the amount of air required.</p> <p>4. Anemostats should be used for air distribution in shelters, construction of which enables regulation of the inflowing air.</p>	<p>Član 111</p> <p>1. U skloništa treba ugrađivati uređaje za provetrvanje koji, pored električnih, imaju i ručni ili nožni pogon i koji osiguravaju neprekidan rad u trajanju od najmanje 400 sati.</p> <p>2. Pogonska snaga na ručici za pokretanje uređaja za provetrvanje ne sme prelaziti 60W i od 30 do 45 obrtaja u minuti.</p> <p>3. Veličina i broj uređaja za provetrvanje određuje se zavisno od potrebne količine vazduha.</p> <p>4. Za raspodelu vazduha u skloništu treba koristiti anemostate koji svojom konstrukcijom omogućuju regulisanje količine vazduha koji ulazi.</p>
<p>Neni 112</p> <p>1. Nivel i zhurmës në hapësirën e</p>	<p>Article 112</p> <p>1. The noise level in empty residential</p>	<p>Član 112</p> <p>1. Nivo buke u praznoj prostoriji za</p>

<p>zbrazët për banim nuk guxon t'i kaloj 65 dB.</p> <p>2. Zhurma matet në mesin e hapësirës së zbrazët për banim në 1,5 m nga dyshemeja.</p> <p>3. Për amortizimin e zhurmës së palejueshme, në tubat për shpërndarjen e ajrit duhet të instalohen shurdhuesit standard.</p> <p>Neni 113</p> <p>Instalimet dhe pajisjet për kontrollin e sistemeve për ajrosjen e strehimoreve</p> <p>Si instalime dhe pajisje për kontrollin e sistemeve për ajrosjen e strehimoreve duhet përdorur matësit e qarkullimit të ajrit, matësit e mbi-shtypjes, termometrat, detektorët e monoksidit të karbonit dhe sipas nevojës elementet tjera për kontroll dhe detektor tjerë.</p> <p>Neni 114</p> <p>Pajisjet për ajrosje duhet të pajisen me matës të qarkullimit të ajrit për kontrollin e vazhdueshëm të qarkullimit të ajrit gjatë ajrosjes normale dhe mbrojtëse.</p>	<p>space must not exceed 65 dB.</p> <p>2. Noise is measured in the middle of the empty residential space at the height of 1.5 m from the floor.</p> <p>3. In order to reduce the disallowed level of noise, standard silencers should be installed in air distribution pipes.</p> <p>Article 113</p> <p>Installations and devices to control shelter ventilation systems</p> <p>Air flow meters, air over-pressure meters, thermometers, carbon monoxide detectors and, as needed, other control elements and detectors should be used as installations and devices to control shelter ventilation systems.</p> <p>Article 114</p> <p>Ventilation devices must be equipped with air flow meters for continuous air flow control during normal and protective ventilation.</p>	<p>boravak ne sme da prelazi 65 dB.</p> <p>2. Buka se meri na sredini prazne prostorije za boravak na 1,5 m od poda.</p> <p>3. Za prigušivanje nedozvoljene buke, u cevove za raspodelu vazduha moraju se ugraditi standardni prigušivači.</p> <p>Član 113</p> <p>Instalacije i uređaji za kontrolu sistema za provetrvanje skloništa</p> <p>Kao instalacije i uređaje za kontrolu sistema za provetrvanje skloništa treba koristiti merače protoka vazduha, merače nadprtitska, termometre, detektor ugljen monoksida i po potrebi druge elemente za kontrolu i druge detektore.</p> <p>Član 114</p> <p>Ventilacijske uređaje treba opremiti meračem protoka vazduha za kontinuiranu kontrolu protoka vazduha pri normalnom i zaštitnom provetrvanju.</p>
--	--	---

Neni 115	Article 115	Član 115
1. Matësi i mbi-shtypjes duhet të vendoset në hapësirën për vendosjen e pajisjeve të ajrosjes ose në afërsi të menjëherëshme të saj.	1. The overpressure meter should be placed in the space provided for ventilation devices or in its immediate vicinity.	1. Merač nadpritiska treba postaviti u prostoriju za smeštaj ventilacijskih uređaja ili u njegovu neposrednu blizinu.
2. Brezi matësi matësit të mbi-shtypjes duhet të jetë nga 0 deri në 1500 Pa.	2. The metering range of overpressure meter should be between 0 and 1500 Pa.	2. Područje merenja merača nadpritiska treba da iznosi od 0 do 1500 Pa.
3. Matësi i mbi-shtypjes lidhet me ambientin e jashtme me tub.	3. The overpressure meter is connected to the outside of the tube.	3. Merač nadpritiska povezuje se s poljnom atmosferom preko cevi.
4. Hapja lidhëse e matësit të mbi-shtypjes duhet të ketë mbyllës hermetik.	4. The connecting part of the overpressure meter should have a hermetic sealer.	4. Priključni otvor merača nadpritiska treba da ima hermetički zatvarač.
Neni 116 Veçoritë e materialit të përdorur	Article 116 Features of used material	Član 116 Svojstva korišćenog materijala
1. Materiali për prodhimin e elementeve të sistemit për ajrosje duhet të jetë elastik, i qëndrueshëm dhe jo i djegshëm.	1. The material for producing ventilation system elements should be elastic, durable and non-combustible.	1. Materijal za izradu elemenata sistema za provetrvanje mora biti elastičan, žilav i negoriv.
2. Materiali për prodhimin e elementeve për mbrojtje nga vala goditëse duhet të jetë i qëndrueshëm ndaj ngarkesës termike prej 473 K në kohëzgjatje prej 180 minutave.	2. The material for producing the elements of shock-wave protection should be resistant to thermal load of 472 K in duration of 180 minutes.	2. Materijal za izradu elemenata za zaštitu od udarnog talasa treba da bude otporan na topotno opterećenje od 473 K u trajanju od 180 minuta.
Neni 117	Article 117	Član 117
Materialet të cilat përdoren për mbrojtjen e elementeve të sistemit për ajrosje nga	Materials used for protection of ventilation system elements from	Materijali koji se upotrebljavaju za zaštitu elemenata sistema za

<p>korrozioni duhet t'i plotësojnë kushtet nga neni 68 i kësaj rregulloreje.</p>	<p>corrosion should meet the requirements of Article 68 of this Regulation.</p>	<p>provetrvanje od korozije moraju ispunjavati uslove iz člana 68. ove uredbe.</p>
<p>Neni 118 Procedura dhe mënyra e verifikimit të veçorive, karakteristikave dhe cilësisë së elementeve të sistemit për ajrosje dhe elementeve tjera të strehimores</p> <p>1. Pas përfundimit të instalimit të sistemit për ajrosje dhe pajisjeve për mbylljen e hapjeve në strehimore duhet verifikuar:</p> <p>1.1. sasinë e ajrit për ajrosje normale dhe mbrojtëse e cila sillet në strehimore përmes hapjeve për prurjen e ajrit gjatë operimit me motor dhe me dorë dhe atë duke u marr parasysh të gjitha rezistencat përkatësisht simuluesit e tij – filtrat për mbrojtje kolektive, parafiltëri ranor;</p> <p>1.2. puna e valvulës për rregullimin e mbi-shtypjes dhe valvulave kundërgoditëse për rregullimin e mbi-shtypjes, si dhe mbi-shtypjen e arritur në strehimore gjatë ajrosjes mbrojtëse;</p> <p>1.3. funksionet e të gjitha elementeve të sistemit për ajrosjen e strehimores;</p>	<p>Article 118 Procedure and method of verifying the features, characteristics and quality of the ventilation system elements and other shelter elements</p> <p>1. After completing installation of ventilation system and devices to close the openings in the shelters, it must be verified:</p> <p>1.1. the amount of air for normal and protective ventilation, which circulates the shelter through air inflow openings during motor and manual operation and taking into account all its resistance, respectively its simulators - sand pre-filter;</p> <p>1.2. the work of over-pressure control valve and anti-shock pressure control valves, as well as over-pressure achieved in shelters during protective ventilation;</p> <p>1.3. functions of all shelter ventilation system elements;</p>	<p>Član 118 Postupak i način kontrolisanja i verifikacije svojstva, karakteristika i kvaliteta elemenata sistema za provetrvanje i ostalih elemenata skloništa</p> <p>1. Nakon završene montaže sistema za provetrvanje i opreme za zatvaranje otvora u skloništu treba proveriti:</p> <p>1.1. količinu vazduha za normalno i zaštitno provetrvanje koja se dovodi u sklonište kroz otvore za dovod vazduha pri mašinskom i ručnom pogonu i to tako da se u obzir uzmu svi otpori odnosno njihovi simulatori - filtri za kolektivnu zaštitu, peščani predfilter;</p> <p>1.2. delovanje ventila za regulisanje nadpritiska i protivudarnih ventila za regulisanje nadpritiska te dostignuti nadpritisak u skloništu pri zaštitnom ventiliranju</p> <p>1.3. funkcije svih elemenata sistema za provetrvanje skloništa;</p>

<p>1.4. nivelin e zhurmës dhe 1.5. kohëzgjatjen e kushtëzuar të mbi-shtypjes.</p> <p>Neni 119</p> <p>Kohëzgjatja e kushtëzuar e mbi-shtypjes përcaktohet me matjen e rënies së mbi-shtypjes nga ajo fillestare $P_1=250$ Pa në $P_2 = 50$ Pa në hapësirën e myllur të banimit nëse janë të myllura të gjitha hapjet për lëvizje dhe hapjet tjera në strehimore. Kohëzgjatja e kushtëzuar e mbi-shtypjes në intervalin $P_1 = 250$ Pa deri në $P_2 = 50$ Pa në intervalin kohor prej 15 minutave nuk guxon të jetë më e madhe se 60%.</p> <p>XI. INSTALIMET DHE PAJISJET ELEKTROENERGJETIKE DHE TË KOMUNIKIMIT</p> <p>Neni 120 Instalimet në strehimore</p> <p>1. Strehimoret duhet të kenë instalime për:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. ndriçim elementar; 1.2. ndriçim rezervë; 	<p>1.4. noise level and 1.5. Conditional duration of overpressure.</p> <p>Article 119</p> <p>The conditional duration of overpressure is determined by measuring the decrease of overpressure from the initial one $P_1=250$Pa to $P_2 = 50$Pa in the closed residential area, if all movement openings and other openings in the shelter are closed. The conditional duration of overpressure in the interval $P_1 = 250$ Pa to $P_2 = 50$ Pa in the time interval of 15 minutes must not exceed 60%.</p> <p>XI. ELECTRICAL AND COMMUNICATION INSTALLATIONS AND DEVICES</p> <p>Article 120 Shelter installations</p> <p>1. Shelters should have installations for:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1 Basic lighting; 1.2 additional lighting; 	<p>1.4. nivo buke i 1.5. uslovno trajanje nadpritiska.</p> <p>Član 119</p> <p>Uslovno trajanje nadpritiska određuje se merenjem opadanja nadpritiska od početnog $P_1=250$ Pa na $P_2= 50$ Pa u zatvorenom prostoru boravka ako su zatvoreni svi otvorë za kretanje i drugi otvorë u skloništu. Uslovno trajanje nadpritiska u intervalu $P_1=250$ Pa do $P_2= 50$ Pa u vremenskom intervalu od 15 minuta ne sme biti veći od 60%.</p> <p>XI - ELEKTROENERGETSKE I KOMUNIKACIJSKE INSTALACIJE I UREĐAJI</p> <p>Član 120 Instalacije u skloništu</p> <p>1. Skloništa treba da imaju instalacije za:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. osnovno rasvetljenje; 1.2. rezervno osvetljenje;
--	---	---

<p>1.3. forcë dhe</p> <p>1.4. pajisje të telekomunikimit.</p> <p>2. Instalimet dhe pajisjet elektroenergetike dhe të komunikimit në strehimore duhet t'i plotësojnë edhe kushtet për hapësirat me lagështi si dhe kërkesat e veçanta për shkak të dridhjeve dhe impulseve të mundshme gjatë shpërthimeve</p> <p>Neni 121 Burimet e energjisë elektrike</p> <p>1. Shfrytëzuesit e energjisë elektrike në strehimore furnizohen nga rrjeti i shpërndarjes së energjisë elektrike, burimit rezervë të energjisë elektrike në objekt ose burimit vetjak rezervë të energjisë elektrike.</p> <p>2. Për burimin e pavarur rezervë përdoren gjeneratorët me fuqi motorike. Prurja dhe largimi i ajrit për motor duhet të vendoset ndaras sistemit të ajrosjes së strehimores.</p> <p>3. Ndriçimi ndihmës mund të furnizohet me gjenerator elektrik me dorë ose me akumulator ndihmës, ndriçuesve që sigurojnë së paku tri orë energji elektrike</p>	<p>1.3 power and</p> <p>1.4 Telecommunication devices;</p> <p>2. Electrical and communication installations and devices at the shelter should also meet the requirements for moist areas as well as special requirements due to possible vibrations and impulses during blasts.</p> <p>Article 121 Power sources</p> <p>1. Power users in shelters are supplied by the electricity distribution network, reserve source of electrical power in the building or private reserve source of electricity.</p> <p>2. For independent reserve power sources are used motor generators. Air inflow and outflow for the engine should be installed separately to the shelter ventilation system.</p> <p>3. Additional lighting can be supplied by a hand electric generator or auxiliary battery, lights that provide at least three hours of electricity from their own</p>	<p>1.3. snagu i</p> <p>1.4. telekomunikacijske uređaje.</p> <p>2. Elektroenergetski i komunikacijski uređaji i instalacije u skloništima moraju ispunjavati i uslove za vlažne prostorije te posebne zahteve zbog mogućih vibracija i impulsa u slučaju eksplozija</p> <p>Član 121 Izvori električne energije</p> <p>1. Električni potrošači u skloništu napajaju se iz distributivne električne mreže, rezervnog izvora električne energije u objektu ili vlastitog rezervnog izvora električne energije.</p> <p>2. Za rezervni samostalni izvor koriste se agregati na motorni pogon. Dovod i odvod vazduha za motorni pogon mora biti izveden odvojeno od sistema za provetrvanje skloništa.</p> <p>3. Pomočna rasveta može se napajati ručnim električnim generatorom ili pomoćnim akumulatorima, svetiljkama koje osiguravaju najmanje tri sata</p>
--	--	--

nga akumulatori vetjak.	auxiliary battery.	električne energije iz vlastitog akumulatora.
4. Nëse në objektin në të cilin ndodhet strehimorja ekziston burimi rezervë i energjisë elektrike ajo duhet të furnizohet nga ky burim.	4. If there is a back-up source of electrical power in the facility where the shelter is located, the shelter should be supplied from that source.	4. Ako u objektu u kome se nalazi sklonište postoji rezervni izvor električne energije mora se i sklonište napajati iz toga izvora električne energije.
Neni 122 Instalimet elektroenergjetike	Article 122 Electrical installations	Član 122 Elektroenergetske instalacije
1. Kutia shpërndarëse e energjisë elektrike në strehimore duhet të jetë në hapësirën për pajisje ose në korridor nëse është mjaftë i gjerë për lëvizje të papenguar. 2. Shtrirja e kabllove të instalimeve elektrike nëpër muret e jashtme dhe muret e dhomave zgjeruese duhet të jetë e padepërtueshme nga gazi.	1. The energy distribution box in shelters should be placed at the equipment area or in the hallway if it does not hinder free movement. 2. Placement of electrical installations cables to exterior walls and walls of expansion rooms should be impenetrable from gas.	1. Razvodna kutija električne energije u skloništu mora biti u prostoru za uređaje ili u hodniku ako je dovoljno širok za nesmetano kretanje. 2. Postavljenje kablova električnih instalacija kroz spoljnje zidove i zidove ekspanzionih komora moraju biti nepropusni za plin.
Neni 123	Article 123	Član 123
Ndërprerësit e ndriçimit ndihmës duhet të dallohen dukshëm nga ndërprerësit tjerë për nga forma ose shenjat.	Auxiliary lighting switches should be distinctly distinguished from other switches, by shape or marks.	Prekidači pomoćne rasvete moraju se vidno razlikovati od drugih prekidača po obliku ili oznakama.
Neni 124	Article 124	Član 124
Numri i prizave elektrike përcaktohet sipas normativës, një copë për çdo 25 persona dhe jo më pak se dy copa në	The number of electrical plugs is determined according to the ratio 1 piece for every 25 persons and not less than	Broj štrikera određuje se po normativu, jedan komad na svakih 25 lica, a ne manje od dva komada u prostoriji za

hapësirën për banim.	two pieces in the residential space.	boravak.
<p>Neni 125 Ndriçimi</p> <p>1. Ndriçueshmëria më e vogël mesatare gjatë ndriçimit elementar të hapësirave për banim dhe pajisjeve duhet të jetë 80 luksa, ndërsa për hapësirat tjera 50 luksa.</p> <p>2. E ndriçuar duhet të jetë hapësira para hyrjes në strehimore dhe dalja ndihmëse.</p> <p>Neni 126</p> <p>1. Si ndriçues ndihmës përdoren poçet burimi ndriçues i të cilave ka fuqinë prej $0,2\text{W/m}^2$ të bazës, me kusht që fuçi e një poçi nuk guxon të jetë më e vogël se 5W. Baza e sipërfaqes e cila ndriçon me një poç të ndriçimit ndihmës nuk mund të jetë me ë madhe se 50m^2.</p> <p>2. Llambat e ndriçimit elementar dhe ndihmës duhet të janë të mbrojtura nga dëmtimi mekanik.</p> <p>3. Llambat e ndriçimit ndihmës lidhen me sistem qendror për hapësirat për banim, ndërsa për hapësirat tjera me sistem lokal.</p>	<p>Article 125 Lighting</p> <p>1. The lowest average luminance during the basic lighting of residential space and devices should be 80 lux, while for other areas 50 lux.</p> <p>2. The area in front of the shelter entrance and the emergency exit should be illuminated.</p> <p>Article 126</p> <p>1. As auxiliary lightings are used light bulbs with a power of $0,2\text{W/m}^2$, provided that the power of a light bulb must not be less than 5W. The surface base, which uses an auxiliary light bulb, should not be larger than 50m^2.</p> <p>2. Basic and auxiliary lighting lamps should be protected from mechanical damage.</p> <p>3. Auxiliary lighting lamps are connected to the central system for residential spaces, while for other areas with a local system.</p>	<p>Član 125 Osvetljenje</p> <p>1. Najmanja prosečna osvetljenost pri osnovnom osvetljenju prostorija za boravak i uređaja mora biti 80 luksa, a za ostale prostorije 50 luksa.</p> <p>2. Osvetljen mora biti prostor ispred ulaza u sklonište i pomoćni izlaz.</p> <p>Član 126</p> <p>1. Kao pomoćno osvetljenje koriste se sijalice čiji svetlosni izvor ima snagu od $0,2 \text{ W/m}^2$ osnove, pri čemu snaga jedne sijalice ne sme biti manja od 5W. Površina osnove koja osvetljava jednom sijalicom pomoćnog osvetljenja ne može biti veća od 50 m^2.</p> <p>2. Sijalice osnovnog i pomoćnog osvetljenja moraju biti zaštićene od mehaničkih oštećenja.</p> <p>3. Sijalice pomoćnog osvetljenja uključuju se centralno za prostorije za boravak, a za ostale prostorije lokalnim sistemom.</p>

Neni 127 Pajisjet e komunikimit	Article 127 Communication devices	Član 127 Komunikacijski uredaji
Instalimin e telefonisë për komunikim me rrjetin telefonik kabllor lokal duhet vodosur në hapësirën për banim.	The telephony installation for communication with local landline telephone network should be located in the residential area.	Telefonsku instalaciju za vezu sa mesnom telefonskom kablovskom mrežom treba izvesti u prostoriji za boravak.
Neni 128	Article 128	Član 128
<p>1. Kabllo furnizuese për pranimin e radiosinjaleve duhet vodosur nga priza për antenë deri tek priza e shfrytëzuesit i cili duhet të jetë në hapësirën për banim.</p> <p>2. Prizat e shfrytëzuesve duhet të jenë të shënuar me simbolin për antenat marrëse.</p> <p>3. Antena duhet të jetë e punuar për pranimin e brezit të frekuencave shumë të larta – VHF, FM, të tipit montazh, në formën e shkopit dhe në përputhje me planin e radio komunikimit në sistemin e mbrojtjes dhe shpëtimit.</p> <p>4. Për përforcimin e antenave në anën e jashtme të hyrjes rezervë duhet parashikuar bartësin përkatës.</p>	<p>1. Supply cable for reception of radio signals should be placed from the antenna plug to the user plug, which should be in the residential space.</p> <p>2. User plugs should be marked with the symbol of receiving antennas.</p> <p>3. The antenna should be designed to receive high-frequency bandwidth - VHF, FM, and should be mounted, in a shape of a rod, in accordance with the radio communication plan in the protection and rescue system.</p> <p>4. A respective transmitter must be foreseen for reinforcement of antennas on the outside of the additional entrance.</p>	<p>1. Kablovsko napajanje za prijem radiosignalta treba izvesti od priključka za antenu do priključka potrošača koji treba da bude u prostoriji za boravak.</p> <p>2. Priključci korisnika moraju biti označeni simbolom za prijemne antene.</p> <p>3. Antena mora biti napravljena za prijem opsega vrlo visokih frekvencija – VHF, FM, montažnog tipa, u obliku štapa i u skladu sa planom radio - veza u sistemu zaštite i spašavanja.</p> <p>4. Za učvršćivanje antene treba sa spoljašnje strane rezervnog ulaza predvideti odgovarajući nosač.</p>
Neni 129	Article 129	Član 129
Të gjitha pajisjet në strehimore përvëç	All devices in shelters, except the	Sva oprema u skloništu mora pored

<p>dispozitave të kësaj rregulloreje duhet të jenë në pajtim edhe me rregullat dhe standardet tjera në fuqi.</p>	<p>provisions of this regulation, should comply with other applicable rules and standards.</p>	<p>odredbi ove uredbe biti u skladu sa važećim propisima i standardima.</p>
<p>Neni 130</p>	<p>Article 130</p>	<p>Član 130</p>
<p>Strehimoret nga nenii 64 paragrafi 2 i Nr. 04/L-027 për Mbrotjtje nga Fatkeqësitë Natyrore dhe Fatkeqësitë Tjera, të cilat mbrojnë nga efektet mekanike, mund të mbrojnë edhe nga efektet termike, kimike dhe radioaktive, nëse i plotësojnë kushtet nga dispozitat e neneve 14, 18 dhe 19 të kësaj rregulloreje.</p>	<p>Shelters from Article 64 paragraph 2 of the Law 04/L-027 on natural and other disasters, which provide protection against mechanical effects, may also provide protection against thermal, chemical and radioactive effects if they meet the conditions of the provisions of Articles 14, 18 and 19 of this regulation.</p>	<p>Skloništa iz člana 64 stavom 2 Zakona Br.04/L-027 o zaštiti od prirodnih i drugih nepogoda, koja štite od mehaničkih dejstava, mogu štititi i od toplotnih, hemijskih i radioaktivnih dejstava, ako ispunjavaju uslove iz odredbi članova 14, 18 i 19 ove uredbe</p>
<p>Neni 131</p>	<p>Article 131</p>	<p>Član 131</p>
<p>1. Për strehimoret e mbrojtjes plotësuese nuk është i obligueshëm instalimi për ajrosje të detyrueshme, para-filtri ranor dhe filtri për mbrotjtje KBR.</p>	<p>1. Installation of ventilation, sand pre-filter and KBR protection filter is not mandatory for shelters providing additional protection.</p>	<p>1. Za skloništa dopunske zaštite nije obavezna instalacija za obavezno provetrvanje, peščani predfilter i filter za RHB zaštitu.</p>
<p>2. Sipërfaqja e hapësirës për banim në strehimore të mbrojtjes plotësuese përcaktohet me normativën 2m^2 për person.</p>	<p>2. The surface of residential areas in shelters providing additional protection is determined by the norm 2m^2 per person.</p>	<p>2. Površina prostora za boravak u skloništima dopunske zaštite određena je po normativu 2 m^2 po osobi.</p>
<p>XII. VENDSTREHIMET</p>	<p>XII. SHELTERS</p>	<p>XII. SKLONIŠTA</p>
<p>Neni 132</p>	<p>Article 132</p>	<p>Član 132</p>
<p>Si vendstrehim për mbrojtjen e banorëve nga efektet luftarake konsiderohet</p>	<p>A shelter for protection of residents from the effects of war shall be considered to</p>	<p>Kao sklonište za zaštitu stanovnika od ratnih dejstva smatraju se delimično</p>

<p>hapësira e mbyllur pjesërisht, e cila është e ndërtuar apo e përshtatur ashtu që sipas zgjidhjes së saj funksionale, konstruktit dhe formës ofron mbrojtje të kufizuar nga efektet luftarake.</p>	<p>be a partially closed facility, which is built, or adapted so that its function, construction and form provides limited protection from the effects of war.</p>	<p>zatvorene prostorije, koje su izgrađene ili prilagođene tako da prema svojim funkcionalnim rešenjem, konstrukciji ili obliku pružaju ograničenu zaštitu od ratnih dejstva.</p>
<p>Neni 133</p> <p>1. Vendstrehimet varësishët nga vendet në të cilat ndërtohen mund të jenë:</p> <p>1.1. vendstrehime të pavarura jashtë objekteve (në tekstin në vijim: vendstrehimet jashtë objekteve) dhe atë:</p> <p>1.1.1. transhetë e hapura;</p> <p>1.1.2. transhetë e mbuluara dhe</p> <p>1.1.3. objektet natyrore dhe artificiale – shpellat, luginat, minierat e braktisura, tunelet, nënkalimet dhe të ngjashme.</p> <p>1.2. vendstrehimet në hapësirat përkatëse të groposura ose pjesërisht të groposura në objektet ekzistuese dhe të reja (në tekstin në vijim: vendstrehimet në objekte) dhe atë:</p> <p>1.2.1. vendstrhimet në ndërtesa dhe objekte individuale të banimit dhe</p>	<p>Article 133</p> <p>1. Depending on the places where they are constructed, shelters may be:</p> <p>1.1 independent shelters outside buildings (hereinafter: shelters outside the buildings) and which are further classified into:</p> <p>1.1.1 open trenches;</p> <p>1.1.2 covered trenches and</p> <p>1.1.3 natural and artificial facilities - caves, valleys, abandoned mines, similar</p> <p>1.2. shelters in respective buried or partially buried areas in existing and new facilities (hereinafter: shelters inside the facilities) and which are further classified into:</p> <p>1.2.1. shelters in facilities and individual residential buildings and</p>	<p>Član 133</p> <p>1. Skloništa zavisno od mesta gde se grade mogu biti:</p> <p>1.1. Nezavisna skloništa van objekata (u daljem tekstu: skloništa van objekata) i to:</p> <p>1.1.1. Otvoreni rovovi;</p> <p>1.1.2. Zatvoreni/pokriveni rovovi i</p> <p>1.1.3. Prirodni i veštački objekti – pećine/jame, klisure, napušteni rudnici, tuneli, podvožnjaci i slično.</p> <p>1.2. Skloništa u relevantnim prostorijama ukopana ili delimično ukopana u postojećim objektima i u nove (u daljem tekstu: skloništa u objektima) i to:</p> <p>1.2.1. Skloništa u zgradama i individualnim objektima za</p>

<p>1.2.2. vendstrehimet në objektet tjera ndërtimore.</p> <p>2. Vendstrehimet nga paragrafi 1 nënparagrafi 1.1 i këtij nenit, varësisht nga niveli i tokës, mund të jenë: nëntokësore, të groposura, pjesërisht të groposura dhe mbitokësore.</p> <p>3. Transhetë e hapura dhe të mbuluara mund të jenë: të thella, të cekëta ose të ngritura.</p> <p>4. Vendstrehimet nga paragrafi 1 nënparagrafi 1.2 i këtij nenit, nënkuptojnë hapësirat e bodrumeve, të groposura pjesërisht ose plotësisht në tokë. Këra vendstrehime duhet të projektohen dhe punohen në pajtim me dispozitat e neneve 48 deri 65 të kësaj rregulloreje.</p>	<p>1.2.2. shelters in other construction facilities.</p> <p>2. Shelters from paragraph 1 subparagraph 1.1 of this Article, depending on the land level, may be: underground, buried, partially buried and above ground.</p> <p>3. Open and covered trenches may be: deep, shallow or above the ground surface.</p> <p>4. Shelters from paragraph 1 subparagraph 1.2 of this Article shall mean the basement spaces, partially or completely buried in the ground. These shelters should be designed and constructed in accordance with the provisions of Articles 48 to 65 of this Regulation.</p>	<p>stanovanje i</p> <p>1.2.2. Skloništa u drugim građevinskim objektima.</p> <p>2. Skloništa iz stava 1 podstava 1.1 ovog člana, zavisno od nivoa zemljišta, mogu biti: podzemna, ukopana, delimično ukopana i nadzemna.</p> <p>3. Otvoreni i pokriveni rovovi mogu biti: duboki, plitki ili izdignuti.</p> <p>4. Skloništa iz stave 1 podstava 1.2 ovog člana podrazumevaju podrumskе prostorije, potpuno ili delimično ukopane u zemlji. Ova skloništa moraju biti projektovana ili izgrađena u skladu sa odredbama članova 48. do 65. ove uredbe.</p>
<p>Neni 134</p> <p>1. Vendstrehimet duhet të ndërtohen në vendet të cilat nuk janë të rrezikuara drejtpërdrejt nga objektet tjera, hapësirat, materialeve dhe objekte të cilët mund të jenë burim i rrezikut për vendstrehimet.</p> <p>2. Vendstrehimet jashtë objekteve duhet</p>	<p>Article 134</p> <p>1. Shelters should be built in places that are not directly endangered by other facilities, spaces, materials and objects that may be a source of risk for shelters.</p> <p>2. Shelters outside facilities should be</p>	<p>Član 134</p> <p>1. Skloništa se moraju graditi na mestima koja nisu neposredno ugrožena od drugih objekata, prostorija, materijala i predmeta, koje mogu za skloništa predstavljati izvor opasnosti.</p> <p>2. Skloništa izvan objekta moraju biti</p>

të jenë lehtësisht të qasshme.	easily accessible.	lako pristupačna.
3. Distanca nga vendstrehimi deri tek vendi më i largët për të cilin kryhet posedimi i vendstrehimit është më së shumti 250 m.	3. The distance from the shelter to the furthest place in which the shelter is located is 250 m at most.	3. Razdaljina od skloništa do najudaljenijeg mesta od kojeg se vrši okupacija skloništa je najviše 250 m.
4. Distanca vertikale llogaritet trefish.	4. The vertical distance is calculated as multiplied by three.	4. Vertikalna udaljenost računa se trostruko.
Neni 135	Article 135	Član 135
1. Vendstrehimet jashtë objekteve ndërtohen ne vendet të cilat janë jashtë rrezes së rrënojave të objekteve fqinje.	1. Shelters outside facilities are built in places outside the range of ruins of neighbouring buildings.	1. Skloništa van objekata izgrađuju se na mestima koja su van dometa ruševina susednih objekata.
2. Vendstrehimet në objekte nga neni 133 parografi 1 nënparografi 1.2 i kësaj rregulloreje ndërtohen në atë mënyrë që ta kanë daljen jashtë rrezes së rrënojave, përkatësisht daljen e lidhur drejtpërdrejt me objektet fqinje.	2. Shelters in facilities from Article 133 paragraph 1, subparagraph 1.2 of this Regulation are constructed in such way that the exit is outside the range of ruins, namely the exit connected directly to neighbouring countries.	2. Skloništa u objektima iz člana 133 stav 1 podstava 1.2 ove uredbe izgrađuju se tako da imaju izlaz van dometa ruševina, odnosno izlaz neposredno povezan sa susednim objektom.
Neni 136	Article 136	Član 136
Pozita e vendstrehimit jashtë objektit duhet të përcaktohet në sipërfaqet e lira jashtë trasesë së instalimeve nëntokësore – ujësjellësit, kanalizimit, gazit, telefonisë, ngrohjes, energjisë elektrike, etj.	The location of the shelter outside facilities should be determined in unoccupied areas outside the trench of underground installations - sewage, gas, telephony, heating, electricity, etc.	Položaj skloništa van objekta treba da se odredi na slobodnim površinama izvan trasa podzemnih instalacija – vodovoda, kanalizacije, plina, telefonije, grejanja, električne energije, itd.

Neni 137	Article 137	Član 137
<p>1. Transhetë e hapura dhe të mbuluara ndërtohen për akomodimin e më së shumti 60 personave, me kusht që në njëren pjesë të transhesë, e cila shtrihet në vijë të drejt, nuk guxon të akomodohen më shumë se 15 persona.</p> <p>2. Shpellat ndërtohen për akomodim individual.</p> <p>3. Kapaciteti i vendstrehimit në objekt përcaktohet nga lloji, rezistencë dhe pozita e objektit në të cilin ndodhet vendstrehimi.</p>	<p>1. Open and covered trenches are constructed to accommodate 60 persons at most, provided that in one part of the trench, which lies in a straight line, are not allowed to be accommodated more than 15 people.</p> <p>2. Caves are built for individual accommodation.</p> <p>3. The capacities of a shelter in a facility are determined by the type, resistance, and position of the facility in which the shelter is located.</p>	<p>1. Otvoreni i pokriveni rovovi izgrađuju se za smeštaj najviše 60 lica, pod uslovom da u jednom delu rova, koji se prostire pravolinijski, ne sme da bude smešteno više od 15 lica.</p> <p>2. Jame se izgrađuju za individualni smeštaj.</p> <p>3. Kapacitet skloništa u objektu određuje se zavisno od vrste, otpornosti i položaja objekta gde se nalazi sklonište.</p>
Neni 138	Article 138	Član 138
<p>1. Vendstrehimet ndërtohen për ulje, përveç transheve të hapura që ndërtohen për qëndrim në këmbë.</p> <p>2. Vendstrehimet e hapura dhe të mbuluara duhet të punohen në atë mënyrë që në fazat e mëvonshme të ndërtimit të mund të përshtaten për strehimore të mbrojtjes plotësuese.</p>	<p>1. Shelters are constructed for sitting, except open trenches that are constructed for standing up.</p> <p>2. Open and covered shelters should be designed in such a way that at later stages of construction, they can be adapted for shelters providing additional protection.</p>	<p>1. Skloništa se izgrađuju za sedenje, osim otvorenih rovova koji se izgrađuju za stajanje.</p> <p>2. Otvorena i pokrivena skloništa treba da budu izvedena tako da se mogu u kasnijim fazama izgradnje prilagoditi za skloništa dopunske zaštite.</p>
Neni 139	Article 139	Član 139
<p>1. Transhetë e hapura dhe të mbuluara ndërtohen në trase të parregullt këndi i</p>	<p>1. Open and covered trenches are constructed on an irregular tranche with a</p>	<p>1. Otvoreni i pokriveni rovovi izgrađuju se po izlomljenoj trasi čiji prelomni ugao</p>

<p>thyer i të cilës është 90° deri në 120°.</p> <p>2. Distanca midis vendstrehimeve nuk mund të jetë më e vogël se 15 m.</p> <p>3. Vendstrehimet duhet të kenë hyrje, përkatësisht dalje, hapësirë për banim dhe tualet.</p> <p>Neni 140</p> <p>1. Vendstrehimet për akomodimin e më shumë se 50 personave duhet të kenë dalje rezervë.</p> <p>2. Hyrja në vendstrehim mund të jetë horizontale apo në pjerrtësi me kornizën përkatësisht me shkallët e tij.</p> <p>3. Gjerësia ndriçuese e hapjes hyrëse duhet të jetë më së paku:</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1. për 50 persona – 62,5 cm; 3.2. për 100 persona – 80 cm; 3.3. për 150 persona – 100 cm dhe 3.4. për 200 persona – 125 cm. <p>4. Transhetë e hapura dhe të mbuluara për akomodimin e deri 15 personave duhet ta kenë një hyrje, ndërsa për</p>	<p>broken angle of 90° to 120°.</p> <p>2. The distance between shelters cannot be less than 15 m.</p> <p>3. Shelters should have an entrance, namely an exit, living space and toilet.</p> <p>Article 140</p> <p>1. Shelters intended to accommodate more than 50 persons shall have additional exits.</p> <p>2. Entry to the shelter may be horizontal or may have an incline, namely stairs.</p> <p>3. Lighting width of the entry shall be at least:</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1. for 50 persons – 62,5 cm; 3.2. for 100 persons – 80 cm; 3.3. for 150 persons – 100 cm and 3.4. for 200 persons – 125 cm. <p>4. Open and covered trenches for accommodating up to 15 persons shall have one entrance, while those intended</p>	<p>iznosi 90° do 120°.</p> <p>2. Razdaljina između skloništa ne sme da bude manja od 15 m.</p> <p>3. Skloništa moraju imati ulaz, odnosno izlaz, prostor za boravak i toalet.</p> <p>Član 140</p> <p>1. Skloništa za smeštaj preko 50 lica trebaju da imaju rezervni izlaz.</p> <p>2. Ulaz u skladištu može biti horizontalan ili u nagibu sa rampom, odnosno stepenicama.</p> <p>3. Svetla širina ulaznog otvora treba da bude najmanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1. za 50 lica – 62,5 cm; 3.2. za 100 lica – 80 cm; 3.3. za 150 lica – 100 cm i 3.4. za 200 lica – 125 cm. <p>4. Otvoreni i pokriveni rovovi za smeštaj do 15 lica treba da ima jedan ulaz, dok za smeštaj preko 15 lica treba da ima dva</p>
---	--	--

<p>akomodimin e mbi 15 personave duhet t'i kenë dy hyrje të vendosura në dy skajet e kundërtë.</p> <p>5. Boshti i hyrjes në transhevendoset pingul në drejtimin e trasesë së transhesë</p> <p>6. Gjerësia ndriçuese e hyrjes në transheështë e njëjtë me gjerësinë e transhesë dhe duhet të jetë në pajtim me dispozitat e nenit 24 të kësaj rregulloreje.</p>	<p>to accommodate over 15 persons, shall have two entrances placed on two opposite edges.</p> <p>5. The frame of the entrance shall be placed perpendicularly to the direction of the trench track.</p> <p>6. Lighting width of the entry to the trench is the same with the width of the trench and shall be in accordance with the provisions of article 24 of this Regulation.</p>	<p>ulaza postavljena na suprotnim krajevima.</p> <p>5. Osa ulaza u rov postavlja se upravno na pravac trase rova.</p> <p>6. Svetla širina ulaza u rov jednaka je širini rova i mora biti usklađena sa odredbama člana 24. ove uredbe.</p>
<p>Neni 141</p> <p>1. Hapësira për banim në vendstrehim në objekt është $1,5m^2$ të sipërfaqes për një person, ndërsa në transheështë $60cm$ të gjatësisë së transhesë për një person.</p> <p>2. Lartësia e vendstrehimit në objekt sigurohet në vartësi të dimensioneve të objektit në të cilin ndodhet vendstrehimi.</p> <p>3. Lartësia e transhesë është më së paku 190 cm.</p> <p>4. Gjerësia ndriçuese e transhesë është si në vijim:</p> <p>4.1. për qëndrim në këmbë – në fund 40 cm dhe në krye 70 cm dhe</p>	<p>Article 141</p> <p>1. The living space at the shelter is $1,5m^2$ per person, while on the trench is $60cm$ of the trench length per person.</p> <p>2. The height of the shelter depends on the dimensions of the facility where the shelter is located.</p> <p>3. The height of the trench is at least 190 cm.</p> <p>4. The lighting width of the trench is as follows:</p> <p>4.1. for standing – at the bottom 40 cm and at the top 70 cm and</p>	<p>Član 141</p> <p>1. Prostor za boravak u skloništu u objektima iznosi $1,5m^2$ površine za jedno lice, dok u rovu iznosi 60 cm dužine rova za jedno lice.</p> <p>2. Visina skloništa u objektima obezbeđuje se zavisno od dimenzije objekta u kome se sklonište nalazi.</p> <p>3. Visina rova iznosi najmanje 190 cm.</p> <p>4. Svetla širina rova je sledeća:</p> <p>4.1. Za stajanje – pri dnu 40 cm i pri vrhu 70 cm i</p>

4.2. për ulje – në fund 80 cm dhe në krye 110 cm.	4.2. for sitting – at the bottom 80 cm and at the top 110 cm.	4.2. Za sedenje – pri dnu 80 cm i pri vrhu 110 cm.
<p>Neni 142</p> <p>1. Në vendstrehim duhet paraparë një tualet për 30 persona.</p> <p>2. Tualetet sigurohen si gropë septike ose si enë tualeti.</p> <p>3. Gropat septike ndërtohen në transhetë hapura dhe të mbuluara.</p> <p>4. Përmasat e gropës septike, përkatësisht numri i enëve tualete përcaktohet sipas normativës 1,3l në ditë për një person.</p> <p>5. Hapësirat për tualet në transhe të hapur dhe të mbuluar duhet të jenë në formën e kthinëstë cilat janë të ndara me një ndarje të lehtë nga hapësira përbanim.</p> <p>Neni 143</p> <p>Për ndërtimin e vendstrehimeve nga neni 133 paragrafi 1 nënparagrafi 1.2 i kësaj rregullore mund të përdoren të gjitha llojet e materialeve ndërtimore.</p>	<p>Article 142</p> <p>1. A toilet for 30 persons shall be provided at the shelter.</p> <p>2. Toilets are provided as septic tanks or as toilet bowls.</p> <p>3. Septic tanks are built in open and covered trench.</p> <p>4. The dimension of the septic tank, i.e the number of toilet bowls, is determined according to the normative 1.3l per day per person.</p> <p>5. Toilet spaces in open and covered trench shall be in the form of niches divided by a slight separation from the living space.</p> <p>Article 143</p> <p>For construction of shelters from Article 133 paragraph 1 subparagraph 1.2 of this regulation, all types of building materials shall be used.</p>	<p>Član 142</p> <p>1. U skloništima treba predvideti toalet za 30 lica.</p> <p>2. Toaleti se obezbeđuju kao septičke jame ili kao toaletna posuda.</p> <p>3. Septičke jame grade se u otvorenim i pokrivenim rovovima.</p> <p>4. Zapremina septičke jame, odnosno broj toaletnih posuda određuje se po normativu 1,3 l na dan za jedno lice.</p> <p>5. Toaletni prostori u otvorenim i pokrivenim rovovima trebaju da budu u vidu niša koje su od prostora za boravak odvojene lako pregradom.</p> <p>Član 143</p> <p>Za izradu skloništa iz člana 133 stava 1 podstava 1.2 ove uredbe mogu se koristiti sve vrste građevinskog materijala.</p>

Neni 144	Article 144	Član 144
<p>1. Veçoritë mbrojtëse të vendstrehimit nga 133 paragrafi 1 nënparagrafi 1.2 i kësaj rregulloreje sigurohen me:</p> <p>1.1. Dimensionimin e elementeve të konstruksionit sipas dispozitave të normave teknike në fuqi. Gjatë llogaritjes së gjendjes së qëndrueshmërisë së kufizuar koeficienti parcial i sigurisë për ngarkesë të jashtëzakonshme është $\gamma = 1.0$. Nëse llogaritja bëhet sipas metodës së tensioneve të lejueshme, tensionet e lejueshme përfshirë efektet e papritura mund të shtohen deri në 50%.</p> <p>1.2. trashësinë e elementeve të konstruksionit në vartësi të llojit të materialit të përdorur:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.2.1. prej betoni – të trashësisë së paku 20 cm; 1.2.2. prej tullave apo gurit – të trashësisë së paku 40 cm 1.2.3. prej rërës apo zhavorrit – të trashësisë së paku 70 cm 	<p>1.The protective features of the shelter from Article 133 paragraph 1 subparagraph 1.2 of this regulation shall be provided with:</p> <p>1.1. Dimensioning of construction elements according to provisions of applicable technical norms. When calculating the state of limited stability, the partial security coefficient for extraordinary load is $\gamma = 1.0$. If the calculation is done in accordance with the allowable voltage method, the allowable tensions for unexpected effects may be increased to 50%.</p> <p>1.2 the thickness of the construction elements depending on the type of material used:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.2.1 concrete – thickness of at least 20 cm; 1.2.2 brick or stone – thickness of at least 40 cm 1.2.3 sand or gravel – thickness of at least 70 cm 	<p>1. Zaštitne osobine skloništa iz člana 133 stava 1 podstava 1.2 ove uredbe obezbeđuju se:</p> <p>1.1. Dimenzionisanjem elemenata konstrukcije prema odredbama važećih tehničkih prosipa u građevinarstvu. Tokom proračuna stanja granične otpornosti, parcijalni koeficijent bezbednosti za naročito opterećenje je $\gamma = 1.0$. Ukoliko se proračun vrši po metodi dopuštenih napona, dozvoljeni naponi za neočekivana dejstva mogu se uvećati do 50%.</p> <p>1.2. Debljinom elemenata konstrukcije zavisno od vrste korišćenog materijala:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.2.1. od betona – debljine najmanje 20 cm; 1.2.2. od opeke ili kamena – debljine najmanje 40 cm 1.2.3. od peska ili šljunka – debljine najmanje 70 cm

<p>1.2.4. prej dheut të ngjeshur – të trashësisë së paku 80 cm dhe</p>	<p>1.2.4 compressed soil – thickness of at least 80 cm and</p>	<p>1.2.4. od zbijene zemlje – debljine najmanje 80 cm i</p>
<p>1.2.5. prej drurit – të trashësisë së paku 40 cm.</p>	<p>1.2.5 wood – thickness of at least 40 cm.</p>	<p>1.2.5. od drveta – debljine najmanje 40 cm.</p>
<p>1.3. Tek konstruksionet e shtresuara të ndërtuara nga materialet e ndryshme, trashësia e përgjithshme e shtresave duhet t'i përgjigjet trashësisë ekuivalente të cilat do material nga paragrafit 1 nenparagrafit 1.2 të këtij neni.</p>	<p>1.3 In layer constructions of different materials, the total thickness of the layers shall correspond to the equivalent thickness of any material referred to in paragraph 1 subparagraph 1.2 of this Article.</p>	<p>1.3. Kod slojevitih konstrukcija izgrađenih od raznovrsnih materijala, opšta debljina slojeva mora da odgovara ekvivalentnoj debljini bilo kod materijala iz stava 1 podstava 1.2 ovog člana.</p>
<p>Neni 145</p>	<p>Article 145</p>	<p>Član 145</p>
<p>1. Dyshemeja e vendstrehimit duhet të jetë së paku 30 cm mbi nivelin e ujit nëntokësor.</p>	<p>1. The shelter floor shall be at least 30 cm above groundwater level.</p>	<p>1. Pod skloništa treba da bude najmanje 30 cm iznad nivoa podzemne vode.</p>
<p>2. Transhetë e hapura dhe të mbuluara duhet të kenë rënje zgjatore dhe sipas nevojës, edhe kanal drenazhues në fund të transhesë</p>	<p>2. Open and covered trenches shall have an incline and, as necessary, drainage channels at the bottom of the trench.</p>	<p>2. Otvoreni i pokriveni rovovi trebaju da imaju uzdužni pad, a po potrebi, i drenažni kanal na dnu rova.</p>
<p>3. Ujin që grumbullohet në transhe duhet nxjerr jashtë nga vendstrehimi ose në gropën drenazhuese, përkatësisht në puse të cilët vendosen në vendet më të ulëta të transhesë.</p>	<p>3. The water accumulated on the trench must be taken out of the shelter or into the drainage pit, namely wells placed in the lowest sites of the trench.</p>	<p>3. Vodu koja se sakuplja u rovu treba odvoditi izvan rova ili u drenažne jame, odnosno u bunare koji se postavljaju na najniža mesta rova.</p>
<p>4. Gropa drenazhuese për grumbullimin</p>	<p>4. The drainage pit for water</p>	<p>4. Drenažna jama za prikupljane vode</p>

<p>e ujtit duhet të jetë e mbuluar, nëse nuk është e mbushur me zhavorr ose material tjetër poroziv.</p>	<p>accumulation must be covered, if not filled with gravel or other porous material.</p>	<p>mora viti pokrivena, ako nije ispunjena šljunkom ili drugim proznim materijalima.</p>
<p>5. Prej ujërave sipërfaqësor transhetë duhet të sigurohen me hapjen e kanaleve në distancë pre 2 deri në 3m nga buza e transhesë.</p>	<p>5. The trench shall be secured from surface water by opening channels at the distance of 2 to 3 m from the edge of the trench.</p>	<p>5. Od površinske vode rovova treba obezbediti izradom kanala na razmaku od 2 do 3 m od ivice rova.</p>
<p>Neni 146</p>	<p>Article 146</p>	<p>Član 146</p>
<p>Në transhetë e mbuluara duhet vendosur hidroizolimi, nëse për këtë ekzistojnë kushtet. Hidroizolimin duhet vendosur me procedura të zakonshme të ndërtimitarisë ose me improvizim me mjete rrëthanore.</p>	<p>The covered trenches shall have waterproofing, if such conditions exist. Waterproofing shall be performed with common construction procedures or by improvising accordingly.</p>	<p>U pokrivenim rovovima treba se postaviti hidroizolacija, ako za to postoje uslovi. Hidroizolacija se treba postaviti uobičajenim postupcima građevinarstva ili improvizacijom priručnim sredstvima.</p>
<p>Neni 147</p>	<p>Article 147</p>	<p>Član 147</p>
<p>1. Në vendstrehim duhet paraparë pajisjet më të domosdoshme për vështëtim.</p>	<p>1. The shelter shall provide the most essential self-rescue equipment.</p>	<p>1. U skloništima treba predvideti najnužniju opremu za samospasavanje.</p>
<p>2. Në vendstrehim përdoren pajisjet personale për banim, enët për ushqim dhe ujë, pajisjet për ndihmën e parë dhe minimumi i mjeteve të domosdoshme për mbrojtje personale nga efektet luftarake.</p>	<p>2. At the shelter shall be used personal appliances for living, food and water utensils, first aid equipment, and minimum necessary equipment for personal protection from combat effects.</p>	<p>2. U skloništima se koristi individualna oprema za boravak, posude za hranu i vodu. Oprema za prvu pomoć i minimum obaveznih sredstava za ličnu zaštitu od ratnih dejstva.</p>

XIII. KONTROLI DHE MIRËMBAJTJA E PAJISJEVE, INSTALIMEVE DHE MJETEVE NË STREHIMORE	XIII. CONTROL AND MAINTENANCE OF EQUIPMENTS, INSTALLATIONS AND TOOLS AT THE SHELTER	XIII. KONTROLA I ODRŽAVANJE OPREME, INSTALACIJE I UREDAJA U SKLONIŠTU
<p>Neni 148 Pajisjet, instalimet dhe mjetet e strehimores</p> <p>1. Pajisjet, instalimet dhe mjetet e strehimores janë:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. pajisjet për mbylljen e hapjes përlëvizje; 1.2. instalimet dhe pajisjet përlargimin e ajrit dhe elementeve përmbrojtje nga vala goditëse; 1.3. instalimet dhe pajisjet për prurjen e ajrit; 1.4. instalimet dhe pajisjet përpastrimin e ajrit; 1.5. instalimet dhe pajisjet për shpërndarjen e ajrit dhe 1.6. instalimet dhe pajisjet përkontrollin e sistemit të ajrosjes. 	<p>Article 148 Equipments, installations and tools of the shelter</p> <p>1. Devices, installations and tools of the shelter are as follows:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Equipments for closing movement openings; 1.2 installations and equipments for removal of air, and for shock-wave protection elements 1.3 installations and devices for air inflow; 1.4 installations and equipment for air purification; 1.5 installations and equipments for air distribution and 1.6 installations and equipment for ventilation system control. 	<p>Član 148 Oprema, instalacije i uređaji skloništa</p> <p>1. Oprema, instalacije i uređaji skloništa su:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Oprema za zatvaranje otvora za kretanje; 1.2. Instalacije i uređaji za odvod vazduha i elementi za zaštitu od udarnog talasa; 1.3. Instalacije i uređaji za dovod vazduha; 1.4. Instalacije i uređaji za čišćenje vazduha; 1.5. Instalacije i uređaji za raspodelu vazduha i 1.6. Instalacije i uređaji za kontrolu sistema provetrvanja.

Neni 149 Përcaktimi i organit për inspektimin e strehimoreve	Article 149 Determination of the shelter inspection body	Član 149 Određivanje organa za pregled skloništa
<p>1. Inspektimet teknike dhe kontrolluese dhe lëshimi i lejeve për përdorimin e strehimoreve mund të kryhen nga organi kompetent, përkatësisht shërbimi përkatës komunal, sipas Ligjit Nr. 04/L-110 për Ndërtim.</p> <p>2. Organi kompetent nga paragrafi 1 i këtij neni duhet t'i plotësoj të gjitha kushtet sipas Ligjit për Ndërtim Nr. 04/L-110.</p>	<p>1. Technical and control inspections and issuance of permits for the use of shelters can be carried out by the competent body, namely the relevant municipal service, according to the Law No. 04/L-110 on Construction</p> <p>2. The competent body from paragraph 1 of this Article shall meet all the requirements foreseen by the Law No. 04/L-110 on Construction.</p>	<p>1. Tehničke i kontrolne inspekcije i izdavanje dozvola za korišćenje skloništa može se vršiti od nadležnog organa, odnosno relevantna opštinska služba, prema Zakonu o izgradnji Br. 04/L-110</p> <p>2. Nadležni organ iz stava 1. ovog člana treba da ispuni sve uslove prema Zakonu o izgradnji Br. 04/L-110.</p>
Neni 150 Testimi teknik	Article 150 Technical testing	Član 150 Tehničko ispitivanje
<p>1. Testimi teknik kryhet për strehimoret e mbrojtjes elementare të ndërtuara rishtazi, si në vijim:</p> <p>1.1. testimi teknik gjatë ndërtimit dhe</p> <p>1.2. testimi teknik me përfundimin e ndërtimit.</p> <p>2. Testimi teknik i strehimoreve përfshinë:</p> <p>2.1. inspektimin e konstruksionit;</p>	<p>1. Technical testing shall be carried out for recently built shelters for basic protection, as follows:</p> <p>1.1. technical testing during construction and</p> <p>1.2 technical testing upon completion of construction.</p> <p>2. Technical testing of shelters includes:</p> <p>2.1.Inspection of construction;</p>	<p>1. Tehničko ispitivanje se vrši za novo izgrađena skloništa osnovne zaštite, i to:</p> <p>1.1. Tehničko ispitivanje tokom izgradnje, i</p> <p>1.2. Tehničko ispitivanje po završetku izgradnje.</p> <p>2. Tehničko ispitivanje skloništa obuhvata:</p> <p>2.1. Pregled konstrukcije;</p>

<p>2.2. inspektimin e pajisjeve përmbylljen e hapjes përlëvizje;</p> <p>2.3. inspektimin e instalimeve dhe pajisjeve përlargimin e ajrit dhe elementeve përmbrojtje nga vala goditëse;</p> <p>2.4. inspektimin e instalimeve dhe pajisjeve për prurjen e ajrit;</p> <p>2.5. inspektimin e instalimeve dhe pajisjeve për pastrimin e ajrit;</p> <p>2.6. inspektimin e instalimeve dhe pajisjeve për shpërndarjen e ajrit;</p> <p>2.7. inspektimin e instalimeve dhe pajisjeve përkontrollin e sistemit të ajrosjes dhe</p> <p>2.8. inspektimi i pajisjeve përbanim.</p> <p>3. Tek inspektimi teknik i strehimoreve duhet të verifikohen edhe:</p> <p>3.1. procesverbalet e matjeve të pajisjeve elektrike dhe mekanike, instalimeve dhe kanalizimeve;</p> <p>3.2. vërtetimi për revizionin e kryer mbi dokumentacionin projektues për</p>	<p>2.2. inspection of equipment used for closing moving openings;</p> <p>2.3. inspection of installations and equipment for air removal and elements for protection from shock wave;</p> <p>2.4. inspection of installations and equipment for air inflow;</p> <p>2.5. inspection of installations and equipments for air purification;</p> <p>2.6. inspection of installations and equipments for air distribution;</p> <p>2.7. inspection of installations and equipments for ventilation system control and</p> <p>2.8. inspection of residential equipments</p> <p>3. At the technical inspection of shelters shall be verified:</p> <p>3.1. records of electrical and mechanical device measurements, installations and sewerage;</p> <p>3.2. confirmation of audits performed on the project documentation for</p>	<p>2.2. Pregled uređaja za zatvaranje otvora za kretanje;</p> <p>2.3. Pregled Instalacije i uređaja za odvod vazduha i elementi za zaštitu od udarnog talasa;</p> <p>2.4. Pregled Instalacije i uređaja za dovod vazduha;</p> <p>2.5. Pregled Instalacije i uređaja za čišćenje vazduha;</p> <p>2.6. Pregled Instalacije i uređaji za raspodelu vazduha;</p> <p>2.7. Pregled Instalacije i uređaja za kontrolu sistema provetrvanja i</p> <p>2.8. Pregled opreme za boravak.</p> <p>3. Kod tehničkog pregleda skloništa treba proveriti još:</p> <p>3.1. Zapisnici merenja električnih i mašinskih uređaja, instalacije i kanalizacije;</p> <p>3.2. Potvrda o izvršenoj reviziji projektne dokumentacije za sklonište;</p>
--	--	--

<p>strehimore;</p> <p>3.3. udhëzuesin për përdorimin e strehimoreve dhe</p> <p>3.4. udhëzuesin për mirëmbajtjen e strehimoreve;</p> <p>4. Testimi nga paragrafi 1 i këtij nenit, kryhet në pajtim me dispozitat e Ligjit Nr. 04/L-110 për Ndërtim.</p>	<p>shelters;</p> <p>3.3. the guideline for using shelters and</p> <p>3.4. the guideline for shelters maintenance;</p> <p>4. The testing from paragraph 1 of this article is carried out in accordance with the provisions of the Law No. 04/L-110 on Construction.</p>	<p>3.3. Uputstvo za korišćenje skloništa i</p> <p>3.4. Uputstvo za održavanje skloništa;</p> <p>4. Ispitivanje iz stava 1. ovog člana, vrši se u skladu sa odredbama Zakona o izgradnji Br. 04/L-110.</p>
<p>Neni 151</p> <p>Një kopje e procesverbalit për inspektimin e kryer teknik të paraparë në dispozitat e Ligjit Nr. 04/L-110 për Ndërtim i dorëzohet AME-së dhe drejtorisë komunale që mbulon fushën e mbrojtje dhe shpëtim.</p> <p>Neni 152 Mirëmbajtja e strehimoreve dhe inspektimi kontrollues i tyre</p>	<p>Article 151</p> <p>A copy of records for the technical inspection provided for in the provisions of the Law No. 04/L-110 on Construction shall be submitted to EMA and the municipal directorate covering the area of protection and rescue.</p> <p>Article 152 Maintenance of shelters and their inspection</p>	<p>Član 151</p> <p>Jedan izvod zapisnika o izvršenom tehničkom pregledu predviđenog u odredbama zakona o izgradnji Br. 04/L-110, dostavlja se AEU i opštinskoj službi koja pokriva oblast zaštite i spašavanja.</p> <p>Član 152 Održavanje skloništa i kontrolni pregled istih</p>
<p>1. Strehimoret duhet të mirëmbahen rregullisht. Shfrytëzuesi i strehimoreve duhet ta ketë librin e mirëmbajtjes, në të cilin vendoset të dhënat mbi organin i cili ka autoritetin mbi strehimoren dhe shfrytëzuesin e saj, për testimet kontrolluese, inspektimet e kryera dhe</p>	<p>1. Shelters shall be maintained regularly. The shelter's user shall have the maintenance manual, which contains data on the body responsible of the shelter as well as information on its users, scrutiny checks, inspections conducted and measures taken to</p>	<p>1. Skloništa se moraju redovno održavati. Korisnik skloništa mora imati knjigu održavanja, u koju se unose podaci o organu koji ima nadležnost nad skloništem i korisniku skloništa, o kontrolnim ispitivanjima, izvršenim inspekcijskim pregledima i merama koje</p>

<p>masat për eliminimin e mangësive, në rast të konstatimit të mangësive të cilat e komprometojnë funksionin mbrojtës të strehimores.</p>	<p>eliminate shortcomings, in case shortcomings that compromise the defensive function of the shelter are found.</p>	<p>treba preduzeti za saniranje nedostataku u slučaju utvrđivanja nedostataku koji narušavaju zaštitnu funkciju skloništa.</p>
<p>2. Drejtoria komunale për mbrojtje dhe shpëtim me aktin e saj të përgjithshëm e rregullon mënyrën e mirëmbajtjes dhe shfrytëzimit të strehimoreve publike në kohë paqe, në pajtim me dispozitat e Nr. 04/L-027 për Mbrojtje nga Fatkeqësitë Natyrore dhe Fatkeqësitë Tjera.</p>	<p>2. The Municipal Directorate for Protection and Rescue with its general act regulates the manner of maintenance and use of public shelters in times of peace, in accordance with the provisions of the law on protection against natural and other disasters.</p>	<p>2. Opštinska služba za zaštitu i spašavanje svojim opštim aktom reguliše način održavanja i korišćenja javnih skloništa u miru, u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti od nepogoda i ostalih nesreća.</p>
<p>3. Me aktin e përgjithshëm nga paragrafi 2 i këtij neni përcaktohen edhe shuma e qirasë në pajtim me dispozitat e Nr. 04/L-027 për Mbrojtje nga Fatkeqësitë Natyrore dhe Fatkeqësitë Tjera.</p>	<p>3. The act from paragraph 2 of this article also determines the amount of rent in accordance with the provisions of the law on protection against natural and other disasters.</p>	<p>3. Opštim aktom iz stava 2 ovog člana određuje se i iznos zakupa u skladu sa odredbama zakona o zaštiti od prirodnih nepogoda i ostalih nesreća.</p>
<p>4. Nëse shfrytëzuesi i strehimores me rastin e vendosjes së marrëveshjes për përdorimin e saj me qira me drejtorinë komunale për mbrojtje dhe shpëtim ka pranuar kushtet për sanim, adaptim, mirëmbajtje, etj. qiraja do të zvogëlohet për vlerën në fjalë</p>	<p>4. If the user of the shelter, upon concluding a lease agreement with the Municipal Directorate for Protection and Rescue, has agreed to the conditions for sanitation, adaptation, maintenance, etc. the rent shall be reduced for that respective amount.</p>	<p>4. Ukoliko je korisnik skloništa prilikom sklapanja ugovora o zakupu skloništa sa opštinskom službom za zaštitu i spašavanje, prihvatio uslove za sanaciju, adaptaciju, održavanje i sl. iznos zakupnine će se umanjiti za tu vrednost.</p>
<p>5. Shumën e shpenzimeve nga paragrafi 4 i këtij neni, shfrytëzuesi e dëshmon me dorëzimin e faturave, certifikatave valide dhe tek testimet kontrolluese me gjendjen e përcaktuar.</p>	<p>5. The amount of expenditures from paragraph 4 of this article shall be proved by the user by submitting invoices, valid certificates and control examination with the specified status.</p>	<p>5. Visinu troškova iz stava 4. ovog člana, korisnik skloništa dokazuje priloženim računima, važećim certifikatima i kod kontrolnog ispitivanja utvrđenim stanjem.</p>
<p>6. Përveç kushteve nga paragrafi 4 i këtij</p>	<p>6. In addition to the conditions set at</p>	<p>6. Pored uslova iz stava 4 ovog člana,</p>

<p>neni, qiraja mund të zvogëlohet në shumën minimale ose nuk do duhej të paguhej, nëse strehimoren e përdorin – shoqatat e dala nga lufta ose organizatat të cilat në programet e tyre të punës kanë të përcaktuara detyra dhe aktivitete për mbrojtje dhe shpëtim dhe të ngashme, me kusht që strehimoret të mirëmbahen rregullisht në gjendje të rregullt dhe funksionale.</p>	<p>paragraph 4 of this Article, the rent may be reduced to the minimum amount or shall not be paid at all, in case that the shelters are used – by war associations or organizations which in their working schedule have tasks and activities assigned for protection, rescue and similar, provided that shelters shall be regularly maintained in a regular and functional condition.</p>	<p>zakupnina se može svesti na najmanji iznos ili se ne bi trebala naplaćivati, ako sklonište koriste - udruženja ratnih vojnih invalida ili organizacije koje u svojim programima rada imaju utvrđene zadatke i aktivnosti za zaštitu i spašavanje i slično, pod uslovom da se skloništa redovno održavaju u ispravnom i funkcionalnom stanju.</p>
<p>Neni 153 Afati i inspektiveve</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inspektimi kontrollues i strehimoreve të mbrojtjes elementare dhe plotësuese bëhet çdo 5 vite. 2. Në bazë të inspektimit kontrollues të strehimoreve nga paragrafi 1 i këtij nenii, përpilohet procesverbal mbi rregullsinë teknike të strehimoreve. 3. Në rast se konstatohen mangësi gjatë inspektimit nga paragrafi 1 i këtij nenii, në procesverbal ceken mangësitë së bashku me afatet për eliminimin e këtyre mangësive. Verifikimi i eliminimit të mangësive është i obligueshëm dhe konstatohet me procesverbal. 4. Në rast se gjatë inspektimit kontrollues konstatohet se pajisjet 	<p>Article 153 Inspection deadline</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The control inspection of basic and supplementary protection shelters shall be done every 5 years. 2. Based on the control inspection of shelters from paragraph 1 of this article, records shall be compiled on the technical regularity of shelters. 3. In case of deficiencies found during inspection from paragraph 1 of this article, the shortcomings and deadlines for eliminating these shortcomings are outlined in the records. Verification of deficiencies elimination is obligatory and is concluded with the minutes. 4. If during the inspection it is concluded that sanitary, fire-fighting and self-rescue 	<p>Član 153 Rok pregleda</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrolni pregled skloništa osnovne zaštite obavlja se svakih 5 godina. 2. Na osnovu kontrolnog pregleda skloništa iz stava 1. ovog člana, izrađuje se zapisnik o tehničkoj ispravnosti skloništa. 3. Ukoliko se ustanove nedostaci prilikom pregleda iz stava 1. ovog člana, u zapisnik se unose nedostaci sa rokovima za otklanjanje tih nedostataka. Provera otklanjanja nedostataka je obavezna i zapisnički se konstatira. 4. Ukoliko se prilikom kontrolnog pregleda konstatiuje da propisana

<p>sanitare, zjarrfikjes dhe vet-shpëtimit, si dhe pajisjet për banim nuk janë në gjendje të rregullt dhe të mjaftueshme, kjo konstatohet me procesverbal dhe urdhërohet që pajisjet dhe mjetet e përmendura të sigurohen në afat prej 90 ditëve për strehimoret ekzistuese, ndërsa për strehimoret e ndërtuara rishtazi këto pajisje duhet të sigurohen në afat prej 90 ditëve nga dita e lëshimit të lejes së përdorimit.</p>	<p>equipment as well as housing equipment are not at a regular and appropriate condition, this shall be noted in records and shall be ordered that equipment and tools mentioned are to be provided within 90 days for the existing shelters, whereas for recently constructed shelters these equipments shall be provided within 90 days from the date of issuance of the use permit.</p>	<p>sanitarna, vatrogasna i samospilačka, kao i oprema za boravak nisu u ispravnom i dovolnjom stanju, to se zapisnički konstatiše i nalaže da se pomenuta oprema i sredstva nabave u roku od 90 dana za postojeća skloništa, a za novoizgrađena skloništa ova sredstva se moraju nabaviti u roku od 90 dana od dana izdavanja upotrebljene dozvole.</p>
<p>5. Inspektimi kontrollues nga paragrafi 1 i këtij nenii, përfshinë inspektimet nga neni 150 të kësaj rregulloreje dhe testimi funksional i strehimoreve – vetëm tek strehimoret e mbrojtjes elementare.</p>	<p>5. The control inspection referred to in paragraph 1 of this Article includes the inspections referred to in Article 150 of this Regulation and functional testing of shelters - only to basic protection shelters.</p>	<p>5. Kontrolni pregled iz stava 1 ovog člana, obuhvata preglede iz člana 150 ove uredbe i funkcionalno ispitivanje skloništa - samo kod skloništa osnovne zaštite.</p>
<p>Neni 154</p>	<p>Article 154</p>	<p>Član 154</p>
<p>Një kopje e procesverbalit nga neni 153 paragrafi 2 i kësaj rregulloreje, i dorëzohet drejtorisë komunale që mbulon fushën e mbrojtjes dhe shpëtimit</p>	<p>A copy of the records from article 153 paragraph 2 of this regulation shall be submitted to the Municipal Directorate covering the area of protection and rescue.</p>	<p>Po jedan primerak zapisnika iz člana 153 stava 2 ove uredbe, dostavlja se opštinskoj službi koja porkiva oblast zaštite i spašavanja.</p>
<p>XV. MBIKËQYRJA E ZBATIMIT TË KËSAJ RREGULLOREJE</p>	<p>XV. SUPERVISION OF THE IMPLEMENTATION OF THIS REGULATION</p>	<p>XV. NADZOR NAD PRIMENOM OVE UREDBE</p>
<p>Neni 155</p>	<p>Article 155</p>	<p>Član 155</p>
<p>1. Mbikëqyrjen e zbatimit të kësaj</p>	<p>1. The supervision of this regulation</p>	<p>1. Nadzor nad primenom ove uredbe vrši</p>

<p>rregulloreje e bënë Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor dhe drejtorisë komunale përgjegjëse për çështje të planifikimit dhe menaxhim hapësinor, secila brenda autoritetit të saj pa e përashtuar pjesëmarrjen e përfaqësuesit të drejtorisë komunale që mbulon fushën e mbrojtjes dhe shpëtimit.</p>	<p>implementation shall be done by the Ministry of Environment and Spatial Planning and the municipal directorate responsible for planning and spatial management issues, each within its authority, not excluding the representatives of municipal directorate covering the area of protection and rescue shall participate.</p>	<p>ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja i odgovorni opštinski direktorijat za pitanja prostornog planiranja i upravljanja, svaki iz svoje nadležnosti ne obilazesći predstavnike opštinskog direktorijata koji pokrivaju oblast zaštite i spašavanja.</p>
<p>2. Në zonën në të cilën për ndërtimin e strehimoreve përdoren rregullat e përgjithshme nga fusha e ndërtimit të objekteve, përgjegjës është inspektor i organit përgjegjës për punët e planifikimit hapësinor.</p>	<p>2. In the area where general facility construction rules have been used for building shelters, the responsible inspector of the relevant body doing the spatial planning shall be held responsible</p>	<p>2. Na području na kome se za izgradnju skloništa koriste opšti propisi iz oblasti izgradnje objekata, nadležan je inspektor odgovornog organa za poslove prostornog planiranja.</p>
<p>II. DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE</p> <p>Neni 156</p> <p>Për strehimoret e ndërtuara deri në hyrjen në fuqi të Nr. 04/L-027 për Mbrotjtje nga Fatkeqësitë Natyrore dhe Fatkeqësitë Tjera, të cilat nuk kanë lejen e nevojshme, do të niset procedura për dhënien e kësaj leje në pajtim me dispozitat e Ligjit Nr. 04/L-110 për Ndërtim dhe nenit 151 të kësaj rregulloreje.</p>	<p>II. TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS</p> <p>Article 156</p> <p>Shelters constructed prior to the entry into force of the law nr. 04/L-027 on protection against natural and other disasters, which do not have the necessary permission, shall initiate the procedure for granting such permission in accordance with the provisions of the Law br. 04/L-110 on Construction and Article 151 of this regulation.</p>	<p>II. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE</p> <p>Član 156</p> <p>Za skloništa izgrađena do stupanja na snagu Zakona o zaštiti od prirodnih nepogoda i ostalih nesreća, koja nemaju dozvolu za korišćenje, sproveće se postupak za izdavanje ove dozvole u skladu sa odredbama zakona br. 04/L-110 o izgradnji i člana 151 ove uredbe.</p>

Neni 157	Article 157	Član 157
1. Strehimoret në blloqe, shtëpi dhe objektet që nuk janë privatizuar dhe të cilat janë ndërtuar deri në hyrjen në fuqi të Nr. 04/L-027 për Mbrojtje nga Fatkeqësítë Natyrore dhe Fatkeqësítë Tjera, duhet të përshtaten me dispozitat e kësaj rregulloreje.	1. Shelters in buildings, houses and facilities that are not privatized and which were constructed prior to the entry into force of the law on protection against natural and other disasters shall be in compliance with the provisions of this regulation.	1. Blokovska, kućna i skloništa u privrednim društvima koja nisu privatizovana, a koja su izgrađena do stupanja na snagu Zakona o zaštiti od prirodnih nepogoda i ostalih nesreća, moraju se prilagoditi odredbama ove uredbe.
2. Kur të bëhet përshtatja e strehimoreve nga paragrafi 1 i këtij nenit, sipas dispozitave të kësaj rregulloreje, ato strehimore bëhen strehimore publike apo strehimore të mbrojtjes plotësuese, varësisht nga të gjeturat e testimeve kontrolluese të cilat bëhen në pajtim me nenin 153 të kësaj rregulloreje.	2. When shelters from paragraph 1 of this article are made in compliance to the provisions of this regulation, the same shall become public shelters or supplementary protection shelters, depending on the findings of the control testing carried out in accordance with Article 153 of this Regulation.	2. Kada se izvrši prilagođavanje skloništa iz stava 1. ovog člana, prema odredbama ove uredbe, ta skloništa postaju javna skloništa ili skloništa dopunske zaštite, zavisno od nalaza kontrolnog ispitivanja koje se izvrši u skladu sa članom 153 ove uredbe.
3. Mbikëqyrjen e përshtatjes së strehimoreve nga paragrafi 1 i këtij nenit, e kryen drejtoria komunale për mbrojtje dhe shpëtim.	3. Municipal Directorate for Protection and Rescue shall monitor the compliance of shelters under paragraph 1 of this article.	3. Nadzor nad prilagođavanjem skloništa iz stava 1 ove uredbe, vrši opštinska služba za zaštitu i spašavanje.
4. Testimet kontrolluese nga nenit 153 të kësaj rregulloreje dhe përshtatjen e strehimoreve nga paragrafi 1 i këtij nenit, do të kryhen mësë voni në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi të kësaj rregulloreje.	4. The control tests referred to in Article 153 of this Regulation and the compliance of shelters referred to in paragraph 1 of this Article shall be carried out within one year of the entry into force of this Regulation.	4. Kontrolno ispitivanje iz člana 153 ove uredbe i prilagođavanje skloništa iz stava 1 ovoga člana, izvršiće se najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ove uredbe.
5. Shpenzimet e testimeve kontrolluese i bartë drejtoria komunale për mbrojtje	5. The costs of control tests shall be covered by the Municipal Directorate for	5. Troškove kontrolnog ispitivanja snosi opštinska služba za zaštitu i spašavanje.

dhe shpëtim.	Protection and Rescue.	
Neni 158 Komunat obligohen që në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi të kësaj rregulloreje, t'i harmonizojnë rregullat e tyre të ndërtimit me dispozitat e kësaj rregulloreje.	Article 158 Municipalities shall within one year from the day of entry into force of this regulation harmonize their construction rules with the provisions of this regulation.	Član 158 Opštine su dužne da u roku od godinu dona od dana stupanja na snagu ove uredbe, usklade svoje propise o izgradnji sa odredbama ove uredbe.
II. DISPOZITAT PËRFUNDIMTARE	II. FINAL PROVISIONS	II. ZAVRŠNE ODREDBE
Neni 159 Hyrja në fuqi Kjo Rregullore hyn në fuqi shtatë (7) ditë pas nënshkrimit nga ana e Kryeministrit.	Article 159 Entry into force This Regulation shall enter into force seven (7) days upon its signing by the Prime Minister.	Član 159 Stupanje na snazi Ova uredba stupa na snagu sedan (7) dana nakon potpisivanja od strane Premijera.
Ramush HARADINAJ _____ Kryeministër i Republikës së Kosovës 04 dhjetor 2017	Ramush HARADINAJ _____ Prime Minister of the Republic of Kosovo 04 December 2017	Ramush HARADINAJ _____ Premijer Republike Kosova 04 decembar 2017